

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ: *ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ*

ΤΜΗΜΑ: *ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ*

**“ Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία
Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου ”**

Σπουδάστρια:

Σκιάδα Κωνσταντίνα

Υπεύθυνη εκπαιδευτικός:

Κα. Χαραλάμπους Μαίρη

Πτυχιακή εργασία για τη λήψη του πτυχίου στην Κοινωνική Εργασία από το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας της Σχολής Επαγγελμαίων Υγείας και Πρόνοιας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) Πάτρας.

Πάτρα, 29 Σεπτεμβρίου 1995

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΟΓΗΣ	1743
----------------------	------

**"Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία
Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου"**

Σπουδάστρια:

Σκιαδά Κωνσταντίνα

Υπεύθυνη Καθηγήτρια:

Κα. Χαραλάμπους Μαίρη

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

για την έγκριση της πτυχιακής εργασίας

- 1. Μαίρη Χαραλάμπους**
*Καθηγήτρια Εφαρμογών
του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας*
-

- 2. Αμαλία Τζόνσον - Τουρνά**
*Καθηγήτρια Εφαρμογών
του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας*
-

- 3. Ουρανία Αλεξοπούλου**
*Καθηγήτρια Εφαρμογών
του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας*
-

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Για την ολοκλήρωση αυτής της μελέτης θα ήθελα να ευχαριστήσω την υπεύθυνη καθηγήτρια μου Κα Χαραλάμπους Μαίρη για την βοήθεια, την υποστήριξη, τη συμπαράσταση και τη συνεργασία της.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Σκοπός της μελέτης είναι να διερευνηθούν οι ανάγκες των εφήβων στην πόλη της Ναυπάκτου και με βάση την μεθοδολογία του κοινωνικού σχεδιασμού, να προταθεί η δημιουργία ενός Κέντρου Νεότητας που θα έχει σαν κύριο στόχο την κάλυψη των αναγκών τους.

Η έλλειψη της γενικότερης κοινωνικής πολιτικής, για οργανωμένα προγράμματα που να απευθύνονται αποκλειστικά στους νεούς, υποδικνύει την αναγκαιότητα δημιουργίας σχετικών προγραμμάτων.

Η μελέτη του θέματος περιλαμβάνει τα παρακάτω κεφάλαια:

Το πρώτο κεφάλαιο μας εισάγει στο ρόλο και την σπουδαιότητα των Κέντρων Νεότητας και καθορίζονται οι στόχοι της μελέτης.

Το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στα χαρακτηριστικά της εφηβείας όπου περιγράφονται οι μεταβολές που συμβάλουν στο βιολογικό, νοητικό, συναισθηματικό και κοινωνικό τομέα στο νεαρό άτομο, και οι ανάγκες που του δημιουργούνται ως συνέπεια των παραπάνω αλλαγών. Ακόμα παρουσιάζεται η θεωρητική βάση του κοινωνικού σχεδιασμού και στην συνέχεια ακολουθεί η περιγραφή της γεωγραφικής τοποθέτησης της Ναυπάκτου και γίνεται αναφορά στην ιστορική κοινωνική και οικονομική της εξέλιξη.

Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται στην μεθοδολογία της έρευνας που πραγματοποιήθηκε.

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται ανάλυση της έρευνας και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα στα οποία καταλήγουμε. Συγκεκριμένα, η έρευνα διεξάγεται στους μαθητές της γ' τάξης όλων των γυμνασίων και λυκείων της πόλης. Για την επίτευξη του σκοπού της έρευνας, χρησιμοποιήθηκε ένα ερωτηματολόγιο που απαντήθηκε από 100 μαθητές. Μέσω των ερωτηματολογίων του πρώτου μέρους συλλέγονται γενικά στοιχεία για τη ζωή των νέων στην οικογένεια, το σχολείο και την πόλη τους. Οι ερωτήσεις στο δεύτερο μέρος αφορούν τις σκέψεις των νέων για τον σχεδιασμό του Κέντρου, σχετικά με το ποιές ανάγκες μπορεί να καλύψει, ώστε να εξυπηρετεί ουσιαστικά τους σκοπούς του.

Τέλος στο πέμπτο κεφάλαιο της μελέτης, παρουσιάζεται η πρόταση για τη δημιουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου, βασισμένη στην μεθοδολογία του κοινωνικού και τα αποτελέσματα της έρευνας. Στην συνέχεια γίνεται γενική περιγραφή του προγράμματος ξεκινώντας από το πως πρέπει να είναι διαμορφωμένοι οι χώροι του, από τι προσωπικό θα πρέπει να στελεχωθεί, πως θα διοικείται και ποιές θα είναι οι ώρες λειτουργίας του και καταλήγοντας στην λειτουργία της Κοινωνικής Υπηρεσίας στο χώρο του Κέντρου Νεότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1:	Φύλο.....	104
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2:	Συνέχιση των σπουδών μετά το λύκειο.....	105
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3:	Παράγοντες που θα επηρεάσουν την συνέχιση ή όχι των σπουδών; (θετικοί παράγοντες).....	106
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4:	Αρνητικοί παράγοντες.....	106
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5:	Πόσο ελεύθερο χρόνο έχεις μέσα στην εβδομάδα; Αγόρια.....	107
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6:	Κορίτσια.....	107
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7:	Αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.....	108
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8:	Δυνατότητα διαφορετικών πραγμάτων στον ελεύθερο χρόνο σου	109
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9:	Τι είναι αυτό που θέλεις να κάνεις;	109
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10:	Τι μπορεί να προσφέρει ένα κέντρο Νεότητας στους νέους της Ναυπάκτου.....	110
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11:	Διαμόρφωση του χώρου του Κέντρου Νεότητας Τοποθεσία.....	111
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12:	Εξωτερικός χώρος.....	111
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13:	Εσωτερικός χώρος.....	112
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14:	Διοικητική οργάνωση του Κέντρου Νεότητας.....	113
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 15:	Ώρες λειτουργίας του Κέντρου Νεότητας.....	114
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 16:	Συμμετοχή στα προγράμματα του Κέντρου	115
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 17:	Πρέπει να καταβάλλεται κάποιο συμβολικό χρηματικό ποσό για συμμετοχή στα προγράμματα του Κ. Νεότητας.....	116
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 18:	Τι χρηματικό ποσό να πληρώνουν;.....	116
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 19:	Υπάρχουν κάποιοι λόγοι που θα εμποδίσουν την συμμετοχή στα προγράμματα του Κέντρου Νεότητας;	117
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 20:	Λόγοι που θα εμποδίσουν την συμμετοχή σας.....	117

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ	IV
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	V
ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ	VII
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	I
Εισαγωγή	1
Σκοπός της μελέτης	4
Ορισμοί όρων	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II	6
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	6
1. Η εφηβεία και τα χαρακτηριστικά της	6
2. Κοινωνικός Σχεδιασμός	9
2.1. Ιστορική αναδρομή	9
2.2. Κοινωνική αλλαγή και κοινωνικός σχεδιασμός	10
2.3. Εννοιολογικό πλαίσιο και πεδίο εφαρμογής του κοινωνικού σχεδιασμού	11
2.4. Τεχνολογία του κοινωνικού σχεδιασμού	13
α. Αναλυτικές μέθοδοι:	13
β. Μεσολαβητικές μέθοδοι	14
2.5: Στάδια στην διαδικασία του κοινωνικού σχεδιασμού	15
5α. Στάδιο ανάλυσης	15
5β. Στάδιο πραγματοποίησης	16
5γ. Στάδιο ανατροφοδότησης	18
2.6. Κοινωνική Εργασία και Κοινωνικός Σχεδιασμός	19
2.7. Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα και Κοινωνικός Σχεδιασμός	20
2.8 Ο κοινωνικός λειτουργός σαν μέλος της διεπιστημονικής ομάδας σχεδιασμού και ρόλοι κοινωνικού λειτουργού ως κοινωνικού σχεδιαστή	21
2.9. Αναγκαιότητα σχεδιασμού υπηρεσιών για τους νέους	24
3. Η πόλη της Ναυπάκτου	25
α. Γεωγραφικός προσδιορισμός	25
β. Ιστορική εξέλιξη	26
γ. Κοινωνική κατάσταση και εξέλιξη	27
δ. Οικονομία	29
ε. Οι νέοι της Ναυπάκτου	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ III	32
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	32
α. Είδος έρευνας	32
β. Σκοπός έρευνας	33
γ. Πλαίσιο αναφοράς - πληθυσμός	34
δ. Δοκιμή ερωτηματολογίου	34
ε. Ερωτηματολόγιο	34
στ. Τρόπος ανάλυσης των συλλεχθέντων στοιχείων	36

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο IV	37
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V	69
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ	69
I. Στάδιο ανάλυσης	69
α. Διατύπωση του προβλήματος	69
β. Σκοποί και στόχοι της παρέμβασης	73
γ. Εναλλακτικές λύσεις	74
1. Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)	76
2. Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας (Ε.Ο.Π.)	76
2. Γενική περιγραφή του προγράμματος	78
2.1. Φυσιογνωμία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας	78
2.1.1. Ονομασία του Κέντρου Νεότητας	78
2.1.2. Χώροι	78
2.1.3. Διαμόρφωση χώρου	80
2.1.4. Δραστηριότητες του Κέντρου Νεότητας	83
2.1.5. Προσωπικό	84
2.1.6. Διοίκηση	87
2.1.7. Ωρες λειτουργίας	87
3. Διοίκηση και λειτουργία της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Κέντρου Νεότητας	88
4. Αξιολόγηση	90
<i>Χρονοδιάγραμμα Cantt</i>	<i>93</i>
<i>Χρονοδιάγραμμα Pert</i>	<i>94</i>
<i>Πίνακας ροής εξέλιξης έργου</i>	<i>95</i>
<i>Μηνιαίος προϋπολογισμός κατά γραμμή</i>	<i>98</i>
<i>Μηνιαίος προϋπολογισμός κατά πρόγραμμα</i>	<i>99</i>
<i>Προϋπολογισμός εσόδων (έναρξη λειτουργίας)</i>	<i>100</i>
<i>Οργανόγραμμα Δήμου Ναυπάκτου</i>	<i>101</i>
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	
A. Πίνακες υπολογισμών	103
B. Αλληλογραφία	118
Γ. Ερωτηματολόγιο	121
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	129

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι

Εισαγωγή

Όπως αναφέρει η Ο. Λάππα (1987, σελ. 314) “η εφηβική και νεανική ηλικία είναι μια δύσκολη περίοδος ανάπτυξης της ζωής του ατόμου. Είναι μια πορεία προς την επιτυχία ή την αποτυχία. Είναι μια πορεία προς την ανεξαρτησία, τη χειραφέτηση, την ωρίμανση”

“ Ψυχολογικά η ωρίμανση μπορεί να οριστεί ως μια εξελικτική διαδικασία, μέσω της οποίας τ’ άτομα διαφοροποιούνται/αποχωρίζονται συναισθηματικά από την αρχική τους οικογένεια (family of origin) ενώ εξακολουθούν να διατηρούν κάποια συναισθηματική επαφή μαζί τους και μ’ αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνουν μια σχετική διαφοροποίηση, αυτονομία ή εξατομίκευση”. (Αμαλία Τζόνσον - Τουρνά, σελ. 1).

Όμως η καθημερινή μας ζωή, γεμίζει μ’ άγχος και συμπίεση τους νέους, τους φορτίζει με υποχρεώσεις και αναγκαιότητες, χωρίς να μπορεί να τους προσφέρει λύσεις στα προβλήματά τους. Για να μπορέσουν να βοηθηθούν σ’ αυτή την πορεία της ζωής τους, είναι ανάγκη να πληροφορηθούμε συγκεκριμένα για τα προβλήματά τους, τις σχέσεις τους, τις αξίες τους και τ’ αδιέξοδά τους και στην συνέχεια ν’ δημιουργηθούν οργανωμένα προγράμματα που ν’ απευθύνονται αποκλειστικά σ’ αυτούς. Προγράμματα, όμως που θα συμβάλλουν στην αποκέντρωση και στην τοπική ανάπτυξη και θα μπορούν να προσφέρουν σ’ όλα τ’ άτομα της νεαρής ηλικίας

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου
στοιχειώδεις εναλλακτικές δυνατότητες μόρφωσης, ψυχαγωγίας, προβληματισμού, συμμετοχής και δημιουργίας.

Ενας βασικός τομέας που μπορεί να γίνει πυρήνας δημιουργίας και ανάπτυξης νέων μορφών έκφρασης των νέων είναι τα Κέντρα Νεότητας, τα οποία έχουν την δυνατότητα να λειτουργήσουν σαν πολιτιστικές μονάδες, που θα προσφέρουν στους νέους ένα χώρο αισθητικά μελετημένο και λειτουργικό, μέσα στον οποίο θα μπορούν κατά την διάρκεια του ελεύθερου χρόνου τους να αξιοποιήσουν τις κλίσεις τους και τα ενδιαφέροντά τους, να ψυχαγωγηθούν, να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους, και να τους δώσουν μεγαλύτερες δυνατότητες κοινωνικοποίησης, και να αποκτήσουν έτσι την εσωτερική γαλήνη, ισορροπία και πληρότητα, που τους είναι απαραίτητα.

Μέσω των Κέντρων Νεότητας δίνεται η ευκαιρία στ' άτομα της νεαρής ηλικίας, από παθητικοί αποδέκτες της πολιτιστικής παραγωγής, να γίνουν οι ίδιοι δημιουργοί, αυτοσχεδιάζοντας και ανακαλύπτοντας νέους τρόπους έκφρασης.

Στόχος τους είναι η ψυχαγωγία των νέων με δημιουργικό και απελευθερωτικό τρόπο, αφού η διασκέδαση που προσφέρεται στο ελεύθερο εμπόριο δεν ικανοποιεί τον νέο άνθρωπο, αλλά αντίθετα τον οδηγεί σε καινούργια αδιέξοδα και στον φαύλο κύκλο της κατανάλωσης, του κέρδους και της απομόνωσης. Ακόμα μέσω της δουλειάς τους, προσπαθούν να αναδείξουν δικούς τους εναλλακτικούς χώρους και προγράμματα.

Ενα Κέντρο Νεότητας μπορεί να περιλαμβάνει ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, έτσι ώστε να καλύπτονται όλα τ' ενδιαφέροντα των νέων, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν σαν θεατές

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

πολιτιστικά γεγονότα, αλλά να έρθουν σ'επαφή και ν' ανακαλύψουν τα μυστικά της τέχνης που τους ενδιαφέρει, παρακολουθώντας ειδικά μαθήματα. Η τέχνη, η γυμναστική και η δημιουργική πράξη που μπορεί να προσφέρει έχει παιδευτικό χαρακτήρα και μπορεί ν' αποτελέσει το μέσο εκείνο που θα κάνει τον πολίτη ευαίσθητο δέκτη, γνώστη, και κριτή της κοινωνικής πραγματικότητας, που θα τον βοηθήσει να παίρνει ελεύθερα συνειδητές αποφάσεις σ' όλα τα επίπεδα της ζωής του.

Έτσι " ο δεσμός του Κέντρου Νεότητας μπορεί να συμβάλλει, μέσω μιας εποικοδομητικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου στην πνευματική καλλιέργεια των νέων, στην αξιοποίηση κάποιων κλίσεων που έχουν στην ανάπτυξη ειδικών ενδιαφερόντων και στην πρόληψη, όχι μόνο κατά των ναρκωτικών, αλλά και γενικότερα κατά οποιουδήποτε τρόπου ζωής (αυτό) καταστροφικό, ανούσιο, χωρίς οράματα, αξίες και προοπτικές" (Ε. Γιακουμίδου , Σ. Κουτσογιαννίδου, 1995, σελ. 231).

Λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω καθώς και τις ανάγκες των εφήβων και νέων στην πόλη της Ναυπάκτου, που προκύπτουν από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε και παρατίθεται παρακάτω, προτείνεται η δημιουργία ενός *πολυδύναμου* Κέντρου Νεότητας.

Απαραίτητη όμως προϋπόθεση είναι η συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης (Δήμος Ναυπάκτου), που είναι ο δεσμός εκείνος ο οποίος έχει την ικανότητα να συγκεντρώνει όλες τις ζωντανές πολιτιστικές δυνάμεις του χώρου και να τις εντάσσει σε μια συγκεκριμένη προοπτική αποκεντρωμένης πολιτιστικής ανάπτυξης.

Έτσι η δημιουργία ενός Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου, μπορεί να καθιερώσει ένα κανάλι αμφίδρομης επικοινωνίας. Από την μια

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

πλευρά η τοπική αυτοδιοίκηση, αποκτά ένα πεδίο διαλόγου και σύνδεσης με την νέα γενιά, ενώ παράλληλα διευρύνει την παρέμβασή της και διαμορφώνει νέους όρους για την οργάνωση και την ανάδειξη των νέων σε ζωντανή δύναμη της κοινωνικής αλλαγής. Και από την άλλη πλευρά οι νέοι αναγνωρίζουν πως η πόλη και οι δεσμοί της λειτουργούν και ως αποδοχές της δικής τους πρωτοβουλίας και δημιουργίας.

Σκοπός της μελέτης

Βασικός σκοπός της μελέτης είναι να διερευνηθούν οι ανάγκες των εφήβων στην πόλη της Ναυπάκτου και με βάση αυτές να προταθεί η δημιουργία ενός Κέντρου Νεότητας.

Αναλυτικότερα με την μελέτη επιδιώκεται η επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

- Να επισημανθούν τα προβλήματα (οικογενειακά, σχολικά - επαγγελματικής κατάρτισης, κοινωνικά κ.α.) που τυχόν αντιμετωπίζουν τ' άτομα νεαρής ηλικίας που ζουν στην Ναύπακτο.
- Να προταθεί με βάση την μεθοδολογία του κοινωνικού σχεδιασμού, η δημιουργία ενός Κέντρου Νεότητας που θα τείνει να καλύψει τις παραπάνω ανάγκες.
- Και η πρόταση γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποτελέσει το ερέθισμα στους τοπικούς φορείς της πόλης για την οργάνωση προγραμμάτων που αφορούν τους νέους.

Ορισμοί όρων

Εφηβεία. Η εφηβεία αποτελεί την “φάση της ζωής κατά την οποία πραγματοποιείται το πέρασμα του ατόμου από τον κόσμο του παιδιού, με την ανεμελιά και την εξάρτηση, στον κόσμο του ενήλικου, με την υπευθυνότητα και την αυτοδιαχείριση” (Παρασκευόπουλος, 1984, τομ. 4, σελ. 11).

Κοινωνική πολιτική. “Περιλαμβάνει τα πάντα που κάνει και δεν κάνει η κυβέρνηση σχετικά με την ανάπτυξη ατόμων και δεσμών” (Δ. Ιατρίδης, 1987, σελ. 51).

Νεότητα. χαρακτηρίζεται “η μεταβατική περίοδος στη ζωή του ανθρώπου που τοποθετείται χρονολογικά μεταξύ της παιδικής ηλικίας και της ωριμότητας. Ο όρος νεότητα ταυτίζεται με τον όρο εφηβεία στην ευρύτερη έννοια” (BRITANNICA 1991, τόμ. 45, σελ. 67).

Σχεδιασμός Κοινωνικής Πολιτικής. “θεωρείται ως ένα ευρύτερο ενιαίο σύστημα γνωσεων, αξιών, διαδικασιών και δραστηριοτήτων, που προωθούν την ευημερία της κοινωνίας και καθορίζουν τις κύριες κοινωνιακές σχέσεις μεταξύ ατόμων, ομάδων, κοινωνικών μονάδων και αυτής καθ' αυτής της κοινωνίας ως συνόλου” (Δ. Ιατρίδης, 1990, σελ. 41-42).

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι Ι

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Βασικός σκοπός της μελέτης είναι να διερευνηθούν οι ανάγκες των εφήβων στην πόλη της Ναυπάκτου και με βάση αυτές να προταθεί η δημιουργία ενός Κέντρου Νεότητας.

Για να επιτευχθεί όμως ο σκοπός στο συγκεκριμένο κεφάλαιο γίνεται μια σύντομη αναφορά στα βασικά χαρακτηριστικά της εφηβείας και του κοινωνικού σχεδιασμού των οποίων η γνώση προϋποτίθεται, και ο ρόλος τους στην μελέτη είναι σημαντικός. Ακόμα κρίνεται απαραίτητο να παρουσιαστεί η πόλη της Ναυπάκτου, ώστε ο αναγνώστης να μπορεί να τοποθετήσει τα στοιχεία της έρευνας και της πρότασης δημιουργίας Κέντρου Νεότητας στο χώρο της.

1. Η εφηβεία και τα χαρακτηριστικά της

Η εφηβική ηλικία χαρακτηρίζεται ως περίοδο μεταβατική, γιατί στο διάστημα αυτό ο έφηβος παρουσιάζει ορισμένα χαρακτηριστικά που θυμίζουν την παιδική ηλικία, και άλλα που θυμίζουν την ενήλικη ηλικία.

Όπως αναφέρει ο Παρασκευόπουλος (1984, τόμ. 4, σελ. 16): "τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της εφηβείας πραγματοποιούνται σε δύο επιμέρους φάσεις:

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

1) Στην κυρίως εφηβεία (από το 11ο έως το 16ο έτος περίπου), όπου εμφανίζονται και διαμορφώνονται όλες οι νέες βασικές βιοσωματικές αλλαγές της ήβης και οι νέες γνωστικές δομές που μετασχηματίζουν το παιδί σε ενήλικο.

2) Στην εφηβική νεότητα (από το 16ο έως το 20ο έτος περίπου), όπου το άτομο προσπαθεί να προσαρμοστεί στο νέο βιοσωματικό και γνωστικό εαυτό του και στην κοινωνική πραγματικότητα της εφηβικής ζωής και βαθμιαία να ενταχθεί στην κοινωνία των ενηλίκων”.

Σύμφωνα με τον Παρασκευόπουλο (1984, τόμ. 1, σελ. 55), ο Erikson, υποστηρίζει ότι: το άτομο στην εφηβική ηλικία αντιμετωπίζει μια αναπτυξιακή κρίση, κατά την οποία προσπαθεί ν’ ανακαλύψει την ταυτότητά του και τον ρόλο του. Συγκεκριμένα: “... Αν ο έφηβος κατορθώσει να συνενώσει, σ’ ένα ενιαίο όλο, όλες τις προηγούμενες εμπειρίες του και να δώσει την προοπτική της συνέχειας από το παρελθόν στην προετοιμασία για το μέλλον, θα αποκτήσει μια ικανοποιητική ταυτότητα, μια σαφή εικόνα του ποιός είναι, από που προήλθε και που κατευθύνεται. Αν όμως ο έφηβος, είτε λόγω κακών συγκυριών κατά τα προηγούμενα στάδια δεν κατορθώσει να διαμορφώσει μια σαφή εικόνα του Εγώ, καταλαμβάνεται από σύγχυση ρόλων και κρίση ταυτότητας γιατί έτσι δεν γνωρίζει ποιός είναι, από που προήλθε και που κατευθύνεται”.

Κατά την εφηβική ηλικία, η οποία είναι μια περίοδος αποτόμων και ραγδαίων αλλαγών παρουσιάζονται τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

Στον βιοσωματικό τομέα, οι σωματικές αλλαγές που συμβαίνουν στον έφηβο είναι συχνές και έντονες, και η εφηβεία θεωρείται “το μεγαλύτερο βιολογικό γεγονός μετά την γέννηση” (ο.π. τόμ. 4, σελ. 16).

Στον νοητικό τομέα ο Erikson αναφέρει ότι: “το άτομο στην φάση αυτή έχει αποκτήσει την αφηρημένη συλλογιστική και μπορεί να διαμορφώνει θεωρίες και φιλοσοφικά

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

συστήματα που συνενώνουν σ' ένα αρμονικό σύνολο αντιθετικές πτυχές της κοινωνικής συμβίωσης και να συνδέτουν ένα πρότυπο ιδεώδους κοινωνίας" (ο.π. τόμ. 1, σελ. 55).

Στο συναισθηματικό τομέα, κύριο αναπτυξιακό χαρακτηριστικό είναι η μεγάλη ένταση και αστάθεια της ψυχικής διάθεσης. Παρατηρούνται στον έφηβο μεταπτώσεις, από ευχάριστες και δυσάρεστες καταστάσεις, από την αυτοπεποίθηση στην απογοήτευση, από τον εγωισμό στον αλτρουισμό, από τον ενθουσιασμό στην απάθεια. Την μια στιγμή πετάει στα σύννεφα και την άλλη νιώθει απελπισμένος. Αυτός "ο έντονος ψυχικός αναβρασμός θεωρείται ότι είναι το αποτέλεσμα των βιολογικών αλλαγών της ήβης και κυρίως του ορμονικού συστήματος του εφήβου" (ο.π. τόμ. 4, σελ. 17).

Η σωματική και ψυχική ανάπτυξη του ατόμου στην διάρκεια της εφηβείας συνδέεται πάντα στενά με τις κοινωνικές επιδράσεις και τις κοινωνικές απαιτήσεις.

Όπως αναφέρει ο Κ. Μάνος (1986, σελ. 97), στο διάστημα αυτό ο έφηβος : "έχει πολλά προβλήματα και ανησυχίες, σχετικά με την σωματική εμφάνιση και την υγεία του, για τις σχέσεις του στο σπίτι και έξω απ' αυτό, για τη σχολική εργασία , για τα μελλοντικά του σχέδια - εκπαίδευση, επάγγελμα, επιλογή συντρόφου - για θέματα δημοκρατίας, ηθικής, για οικονομικά θέματα κλπ. Και όταν δεν υπάρχει κατανόηση από τους άλλους, ιδιαίτερα τους γονείς τότε τα προβλήματα αυτά γίνονται πιο έντονα". Καθοριστικός, λοιπόν, παράγοντας όλης αυτής της αναστάτωσης είναι το κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο ζει ο έφηβος.

Στον κοινωνικό τομέα η τάση για ανεξαρτοποίηση από τους ενηλίκους και για συμμόρφωση προς την ομάδα των συνομηλίκων φθάνει στο αποκορύφωμά της. Ο έφηβος νιώθει έντονη την επιθυμία ν'

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου
ανεξαρτητοποιηθεί και γι' αυτό οι ομάδες των συνομηλίκων αποκτούν μεγάλη σημασία, έναντι των κυρίαρχων ομάδων και δεσμών. “Μόνο στα πλαίσια των ομάδων συνομηλίκων των νέων υπάρχει δυνατότητα αυτοπροσδιορισμού των ρόλων τους, δημιουργείται ένας χώρος ταύτισης, για τον οποίο οι ίδιοι οι νέοι έχουν την αρμοδιότητα και την εξουσία καθορισμού του” (Σκεύος - Μ. Παπαϊωάννου, 1987, σελ. 15-16). Από την άλλη όμως η επιθυμία του εφήβου για κοινωνική αποδοχή οδηγεί στην δουλική συμμόρφωση και υποταγή του στην ομάδα των συνομηλίκων. “Οι εφηβικές ομάδες αποτελούν ένα είδος “κλειστής κοινωνίας”, με δικό τους κώδικα συμπεριφοράς, ακόμα και τις ιδιορρυθμίες και τις συμβατικότητες της ομάδας” (Παρασκευόπουλος, 1984, τόμ. 4, σελ. 19).

2. Κοινωνικός Σχεδιασμός

2.1. Ιστορική αναδρομή

Ο κοινωνικός σχεδιασμός, δεν είναι αποκλειστικό φαινόμενο της εποχής μας. “Τα πολεοδομικά σχέδια αρχαίων πόλεων, τα σχέδια στρατιωτικής οργάνωσης και τακτικής των στρατιωτών της αρχαίας εποχής ή τα γεωγραφικώς εκτενή συστήματα διοίκησης, φορολογίας και ύδρευσης αυτοκρατοριών, δείχνουν ότι εφαρμόστηκε και τότε συστηματικός σχεδιασμός” (Ιατρίδης, 1990, σελ. 19).

Στην σύγχρονη εποχή, ιδιαίτερα στην αρχή του αιώνα μας, ο κοινωνικός σχεδιασμός, ξεκινάει την εποχή της εκβιομηχάνισης, σαν σχεδιασμός πόλεων. Βασικός στόχος η δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για την εγκατάσταση του συνεχούς αυξανόμενου πληθυσμού των βιομηχανικών κέντρων (Α. Ζωγράφου, 1992, σελ. 8).

Για να μπορέσει όμως, να εξασφαλιστεί η αντιστάθμιση μεταξύ του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής και της εκβιομηχάνισης, μέσω του σχεδιασμού των πόλεων καθιερώθηκε η κοινωνική πολιτική. Η οποία αποτελούσε ένα σύστημα “κοινωνικών ασφαλίσεων για την κάλυψη των κινδύνων ζωής των μελών της κοινωνίας και των οικογένειών τους που εξαρτώνται από την εργασία σαν μέσο εξασφάλισης της υπάρξής τους” (ο.π., σελ. 9).

Η μαζική μετακίνηση του πληθυσμού προς τα μεγάλα αστικά κέντρα εξαιτίας της ραγδαίας βιομηχανικής ανάπτυξης, προκάλεσε πληθώρα προβλημάτων, όπως η γκετοποίηση των περιθωριακών ομάδων (οικονομικά αδύνατες ομάδες, μετανάστες κ.α.) σε υποβαθμισμένες περιοχές, ρύπανση του περιβάλλοντος, ανεργία κλπ.).

Η ύπαρξη αυτών των προβλημάτων που συνεχώς αυξάνονται και προκαλούν κοινωνικές δυσλειτουργίες και η δημιουργία “μεγάλων οργανωτικών ομάδων”, για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα του πληθυσμού, κάνει επιτακτική την ανάγκη για την εύρεση λύσεων (ο.π. σελ. 12).

2.2. Κοινωνική αλλαγή και κοινωνικός σχεδιασμός

Για να βελτιωθούν οι κοινωνικές συνθήκες των ανθρώπων είναι απαραίτητη η κοινωνική αλλαγή, η οποία είναι μια κανονική (normal) κατάσταση και παρατηρείτε σ' όλες τις εποχές και τις κοινωνίες. Η εικόνα μιας κάποιας στατικής κοινωνίας είναι σαφώς παραπλανητική. Η αλλαγή μέχρι ενός σημείου είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα κάθε κοινωνίας, κοινότητας ή ομάδας ανθρώπων. (Σταθόπουλος, 1985, σελ. 40-41).

Η κατεύθυνση και ο ρυθμός της κοινωνικής αλλαγής “επηρεάζονται από τις αντιλήψεις, την νοοτροπία, τις παραδόσεις που επικρατούν σε κάθε κοινωνία και γίνονται όλο και πιο σεβαστές από τους φορείς και οργανισμούς που προγραμματίζουν κοινωνικές αλλαγές σε επίπεδο κοινότητας ή κοινωνίας” (ο.π. σελ. 47).

Σύμφωνα με τον Ιατρίδη (1990, σελ. 77), υπάρχει η ασχεδίαστη κοινωνική αλλαγή η οποία απορρέει από τυχαίες, φυσικές, μη σκόπιμες μεταβολές που οφείλονται σε διάφορες ενέργειες. Και η επιδιωκόμενη κοινωνική αλλαγή η οποία είναι μια σκόπιμη, συνειδητή, κατευθυνόμενη και συντονισμένη παρέμβαση, που χρησιμοποιείται για την τροποποίηση μιας συγκεκριμένης κατάστασης ή την λύση ενός συγκεκριμένου κοινωνικού προβλήματος.

Η σχεδιασμένη κοινωνική αλλαγή αποτελεί το κεντρικό σημείο του κοινωνικού σχεδιασμού, αφού σκοπός της είναι η ποιότητα ζωής των ανθρώπων.

2.3. Εννοιολογικό πλαίσιο και πεδίο εφαρμογής του κοινωνικού σχεδιασμού

Ο κοινωνικός σχεδιασμός είναι η ορθολογική, συστηματική μέθοδος που χρησιμοποιείται για την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων και την διοργάνωση συστημάτων παροχής υπηρεσιών.

Το κύριο αντικείμενο του κοινωνικού σχεδιασμού και άμεση ασχολία του είναι η “κοινωνική πραγματικότητα”.

Η διαμόρφωση της κοινωνικής πολιτικής είναι μια βασική λειτουργία του κοινωνικού σχεδιασμού, ο οποίος περιλαμβάνει τις επιδιώξεις, επιλογές

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου
και δεσμικές διευθετήσεις της κοινωνίας ως ενιαίο σύστημα και σύνολο
(Ιατρίδης, 1990, σελ. 12).

Ο κοινωνικός σχεδιασμός, αφορά τον τρόπο με τον οποίο κάθε κοινωνία, κοινότητα ή οργάνωση δίνει απαντήσεις σε τρία θεμελιώδη ζητήματα:

1. Το ζήτημα της φύσης της κοινωνίας : τι είδος κοινωνία είναι επιθυμητή και ποιά προϊόντα και υπηρεσίες πρέπει να παραχθούν.
2. Το ζήτημα της δεσμικής οργάνωσης: ποιοί πόροι πρέπει να χρησιμοποιηθούν και πώς
3. Το ζήτημα της κατανομής: πώς κατανέμονται τα μερίδια και το κόστος του κοινωνικού προϊόντος ανάμεσα στα μέλη της κοινωνίας.

Αυτά τα τρία ζητήματα είναι αλληλένδετα μεταξύ τους και καθορίζουν το εννοιολογικό πλαίσιο του κοινωνικού σχεδιασμού.

Ο Ιατρίδης (1990, σελ. 29), από τους διάφορους χώρους εφαρμογής του κοινωνικού σχεδιασμού ξεχωρίζει τους τρεις παρακάτω, οι οποίοι είναι στενά συνδεδεμένοι μεταξύ τους:

- α. Τον χώρο των κοινωνικών παροχών (υγεία, παιδεία, πρόνοια, κατοικία, κοινωνική ασφάλιση) και της σχεδιασμένης κοινοτικής οργάνωσης.
- β. Τον χώρο της πολεοδομίας και της οικιστικής
- γ. Τον χώρο της Κεντρικής Κρατικής Ανάπτυξης.

Οι χώροι όμως αυτοί επικαλύπτονται από το δημόσιο τομέα, ο οποίος εκφράζει την παρεμβατική πολιτική του κράτους που επεκτείνεται σ' όλους

τους τομείς λειτουργίας του κοινωνικού συστήματος. Ο τομέας αυτός που επηρέασε άμεσα την εφαρμογή και επέκταση του σχεδιασμού κοινωνικής πολιτικής, αποτελεί συγχρόνως σημαντικό πεδίο εφαρμογής του κοινωνικού σχεδιασμού (ο.π. σελ. 29-30).

2.4. Τεχνολογία του κοινωνικού σχεδιασμού

Η επιτυχία του κοινωνικού σχεδιασμού, για την λύση κοινωνικών προβλημάτων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις μεθόδους και τεχνικές που χρησιμοποιεί ο κοινωνικός σχεδιαστής. Οι μέθοδοι του σχεδιασμού χωρίζονται σε δύο αλληλοεξάρτητες αλλά ξεχωριστές κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τις αναλυτικές μεθόδους και τεχνικές και η δεύτερη αναφέρεται στις μεθόδους μεσολάβησης ή κοινωνικής αλληλεπίδρασης.

α. Αναλυτικές μέθοδοι:

Οι σχεδιαστές χρησιμοποιώντας τις αναλυτικές μεθόδους, στοχεύουν στην συστηματοποίηση και την επίτευξη ορθολογικά επεξεργασμένων λύσεων για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων.

Για να επιτύχουν, όμως θα πρέπει να έχουν γνώσεις σχετικά με την δομή και την λειτουργία των κρατικών υπηρεσιών, την διαδικασία με την οποία δημιουργείται η κοινωνική και οικονομική πολιτική, τα κρατικά συστήματα προώθησης και αλλαγή αυτής της πολιτικής, καθώς και γνώσεις στον τομέα των πολιτικών και οικονομικών επιστημών.

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου
κοινωνικής έρευνας, οι μελέτες κοστολόγησης προγραμμάτων, η καταγραφή των πληροφοριών για τις υπηρεσίες που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο κοινωνικός σχεδιαστής, κλπ. (Ζωγράφου, 1992, σελ. 37).

β. Μεσολαβητικές μέθοδοι

Μέσω των μεθόδων αυτών ο σχεδιαστής σχεδιάζει και εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις μιας εφικτής δράσης.

Η σκόπιμη κοινωνική αλληλεπίδραση υλοποιείται σε δύο κατευθύνσεις: α. προς το σύστημα των πελατών και β. προς το σύστημα παροχών πρόνοιας.

Βασικός τους στόχος είναι είτε η εξομάλυνση, είτε ο αποκλεισμός των καταστάσεων που επικρατούν και εμποδίζουν την βελτίωση των δύο συστημάτων παροχών πρόνοιας.

Ορισμένοι μέθοδοι μεσολάβησης είναι η προετοιμασία της κοινότητας για την εφαρμογή του σχεδίου, η ευαισθητοποίηση των υπευθύνων της οργάνωσης, η εξασφάλιση συνεργασίας μεταξύ των τοπικών υπηρεσιών και εξεύρεση ηγετών, οι οποίοι θα είναι ικανοί να υποστηρίξουν την υλοποίηση των προγραμμάτων (Ζωγράφου, 1992, σελ. 37).

2.5. Στάδια στην διαδικασία του κοινωνικού σχεδιασμού

Η κατάστρωση ενός σχεδίου περνάει από διάφορες φάσεις ή στάδια. Στην διαδικασία της παρέμβασης του κοινωνικού σχεδιασμού τα στάδια είναι τα εξής: ανάλυση, πραγματοποίηση και ανατροφοδότηση.

Κατά τον Ιατρίδη (1990, σελ. 95) τα στελέχη του σχεδιασμού κοινωνικής πολιτικής, συγκεντρώνουν πληροφορίες σχετικά με το κοινωνικό πρόβλημα ή την ευκαιρία ανάπτυξης, και τις μετατρέπουν σε λογικά επιχειρήματα που είναι απαραίτητα στην χάραξη ορθολογικής πολιτικής και στην ακριβή εφαρμογή και αξιολόγησή της.

5α. Στάδιο ανάλυσης

Αποτελεί μια διαγνωστική διεργασία, όπου γίνεται συλλογή και ανάλυση στοιχείων σχετικά με το πρόβλημα και επιλογή εναλλακτικών μεθόδων χάραξης πολιτικής, που θα κατευθύνουν την λύση του προβλήματος (ο.π. σελ. 95).

Στο στάδιο της ανάλυσης, περιλαμβάνονται τα εξής;

1. Ο καθορισμός του προβλήματος: πρέπει να προσδιοριστεί με σαφήνεια και ακρίβεια, ποιά είναι τα αίτια του προβλήματος, ποιός ωφελείται και ποιός δίγεται από το πρόβλημα. Ποιό είναι το μέγεθος του προβλήματος και τι βαθμός ενδιαφέροντος υπάρχει για κινητοποίηση (Σταθόπουλος, 1987, σελ. 11).

2. Προσδιορισμός πιθανών λύσεων του προβλήματος: ποιές είναι οι πιθανότητες επίλυσης του προβλήματος, χωρίς να γίνουν απαράδεκτες επενδύσεις και μέσα.
3. Διατυπώνονται ποιοί είναι οι σκοποί και οι στόχοι της παρέμβασης και τα λειτουργικά και ποσοτικά αποτελέσματα που επιδιώκονται.
4. Επεξεργασία των εναλλακτικών προτεινόμενων λύσεων. Γίνεται ανάλυση και σύγκριση των εναλλακτικών λύσεων σε κάθε μορφή χάραξης γενικής πολιτικής. Τα πιθανά αποτελέσματα που προκύπτουν, συγκρίνονται μεταξύ τους, όπως και τα διαθέσιμα μέσα και πόροι, η δαπάνη που απαιτείται για κάθε εναλλακτική πολιτική και ο άμεσος και έμμεσος, μακροχρόνιος και βραχυπρόθεσμος αντίκτυπος των λύσεων.
5. Μετά από τα παραπάνω επιλέγεται η πιο ευνοϊκή εναλλακτική λύση. Η πολιτική που έχει επιλεγεί οδηγεί στο επόμενο στάδιο του κοινωνικού σχεδιασμού.

5β. Στάδιο πραγματοποίησης

Το στάδιο της πραγματοποίησης: "μετατρέπει την πολιτική σε συγκεκριμένο σχέδιο, που κατευδύνει τις ενέργειες της παρέμβασης σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα με συγκεκριμένη κατανομή έμψυχων και άψυχων υλικών" (Ιατρίδης, 1990, σελ. 100).

Περιλαμβάνει τα εξής:

1. Κατάστρωση του σχεδίου εφαρμογής της πολιτικής που χαράχθηκε. Τα μέσα εφαρμογής αποτελούνται συνήδως από : α.- νομοθετήματα,

διατάγματα ή κανονισμούς, β.- προγράμματα, γ.- έργα και δ.- ενέργειες διαφόρων ειδών (ο.π. σελ. 139).

Απαραίτητος είναι ο προσδιορισμός του είδους του χρόνου εφαρμογής (χρονοδιάγραμμα) και των απαιτούμενων δαπανών. Τα σχέδια εφαρμογής υλοποιούνται από ορισμένους φορείς, που μπορεί να είναι πολλοί ή λίγοι και διαφορετικοί στο κάθε επίπεδο εφαρμογής.

2. Κατανομή και αξιολόγηση πόρων. Καταρτίζεται προϋπολογισμός και προσδιορίζονται τα νομοθετήματα, διατάγματα, οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου των οργανώσεων που νομοθετούν το σχέδιο και τις δαπάνες για να δωθούν οι απαιτούμενες επιχορηγήσεις.

3. Παρακολούθηση και εποπτεία εφαρμογής. Ακόμα και το καλύτερο σχέδιο ή πρόγραμμα που σχεδιάζεται μέχρι την τελευταία λεπτομέρεια έχει απρόβλεπτες εξελίξεις και επιπτώσεις. Εστω και αν δεν συμβεί αυτό είναι απαραίτητη η παρακολούθηση και εξέλιξη της πορείας του έργου. Για αυτό "απαιτείται ο προσδιορισμός ενός μηχανισμού εποπτείας, καθοδήγησης και διόρθωσης του σχεδίου εφαρμογής, όπου γίνεται κατανομή ευθυνών εποπτείας μεταξύ των φορέων εφαρμογής για την έγκαιρη και σύμφωνα με το πλαίσιο πολιτικής λήψης αποφάσεων σχετικά με την μετατροπή ή προσαρμογή του σχεδίου" (Ιατρίδης, 1992, σελ. 147).

Κρίσιμη προϋπόθεση στην διαδικασία αυτή είναι η σύγκριση της σχεδιασμένης και πραγματικής προόδου του έργου κατά τακτά χρονικά διαστήματα και κατά διαδικασίες και πόρους.

4. Αξιολόγηση διαδικασιών και προόδου υλοποίησης. Από την αρχή του σταδίου πραγματοποίησης προσδιορίζεται πως θα γίνεται η αξιολόγηση.

Η έγκαιρη και συστηματική πληροφόρηση των υπευθύνων εφαρμογής είναι αναγκαία, ώστε κατά την διάρκεια της διαδικασίας ν' αξιολογείται η σκοπιμότητα συνέχισης μιας ενέργειας ή η αξία της, για την αποδοτικότητα μιας ενέργειας ή κατάστασης και των αρνητικών και θετικών καταστάσεων που εμφανίζονται στην πρόοδο που επιτελείται (ο.π. σελ. 151).

5γ. Στάδιο ανατροφοδότησης

Στην ανατροφοδότηση διαπιστώνεται η λύση ή μη του προβλήματος και προσδιορίζονται οι απαραίτητες προσαρμογές για την επανάληψη της κυκλικής ροής των παρεμβάσεων. Έτσι:

1. Ανασκοπείται και αξιολογείται ως ενιαίο σύνολο, η διαδικασία και τ' αποτελέσματα της παρέμβασης.
2. Διαπιστώνεται αν το πρόβλημα εξακολουθεί να υπάρχει και πού υφίσταται αυτή η απόκλιση μεταξύ των επιθυμητών και αναμενόμενων αποτελεσμάτων. Η απόκλιση μπορεί να οφείλεται στον προσδιορισμό του προβλήματος, στην επιλογή της πολιτικής ή και στην εκτέλεση του προβλήματος.
3. Αφού διαπιστωθούν τα τυχόν λάθη, αποφασίζονται οι διορθώσεις που πρέπει να γίνουν και επαναλαμβάνεται η διαδικασία από την αρχή μέχρι να επιτευχθούν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα (ο.π. σελ. 102).

2.6. Κοινωνική Εργασία και Κοινωνικός Σχεδιασμός

Στην αρχική της μορφή η Κοινωνική Εργασία αναπτύχθηκε ως μέθοδος βοήθειας σε άτομα και οικογένειες και ως τρόπος οργάνωσης κοινοτικών υπηρεσιών για τους φτωχούς, κυρίως στις αστικές περιοχές (Ιατρίδης, 1990, σελ. 260).

Με την πάροδο του χρόνου, οι κοινωνιολογικές, ανθρωπολογικές και οικονομικές επιστήμες επεσήμαναν την θεμελιώδη σημασία του κοινωνικού προβλήματος, της πολιτικής ιδεολογίας και της δομής της κοινωνίας για την γέννηση και διαίωηση κοινωνικών προβλημάτων, όπου τα πάσχοντα άτομα είναι το "θύμα" ευρύτερης κοινωνικής παθολογίας. Έτσι διαμορφώθηκε μια νέα αντίληψη κατά την οποία "ο ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας είναι ταυτόχρονα η πρόληψη και η αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων και συγχρόνως η λύση μέσω της Κοινωνικής Εργασίας με κοινότητα, με κοινωνικό σχέδιο των κοινωνικών προβλημάτων" (Σταθόπουλος, 1987, σελ. 60).

Η Κοινωνική Εργασία σύμφωνα με τον H. Eoldstein (1973): "είναι ένας τύπος κοινωνικής παρέμβασης που διατηρεί, επεκτείνει και επαυξάνει τα μέσα με τα οποία οι άνθρωποι ατομικά ή συλλογικά μπορούν να μετατρέγουν αποδιοργανωτικές καταστάσεις της κοινωνικής τους ύπαρξης. Το επάγγελμα διέπεται από την σε συνδυασμό αναγνώριση της μοναδικότητας του ατόμου, της επιδραστικής δύναμης του κοινωνικού περιβάλλοντος και των αποτελεσμάτων της αλληλεπίδρασής τους" (Μ. Χαραλάμπους, 1991, σελ. 23).

Η εφαρμογή της Κοινωνικής Εργασίας έχει τους εξής σκοπούς:

- α.- Την διατύπωση των δεδομένων στοιχείων, αναγκών και ευκαιριών για ν' αναπτυχθεί ένα σύστημα.

- β.- Την εξεύρεση κατάλληλου τρόπου συνεργασίας μεταξύ Κοινωνικών Λειτουργών και του συστήματος χρηστών - καταναλωτών.
- γ.- Την παρέμβαση για αλλαγή προς συγκεκριμένους στόχους.
- δ.- Την αξιολόγηση της επίτευξης ή μη των σκοπών της παρέμβασης.

Ο κοινωνικός σχεδιασμός, ο οποίος είναι ένας χώρος επαγγελματικής δραστηριότητας των Κοινωνικών Λειτουργών, περιλαμβάνει τους εξής βασικούς σκοπούς:

- α.- Τον προσδιορισμό, μελέτη και αξιολόγηση ενός προβλήματος.
- β.- Τη συμμετοχή στο σχεδιασμό του συστήματος των πελατών.
- γ.- Την εφαρμογή της παρέμβασης για κοινωνική αλλαγή.
- δ.- Την αξιολόγηση της παρέμβασης και των αποτελεσμάτων τους (Θο.π. σελ. 263).

Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι η διαδικασία λύσης προβλημάτων είναι κοινή και θεμελιώνει και την Κοινωνική Εργασία και τον κοινωνικό σχεδιασμό.

2.7. Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα και Κοινωνικός Σχεδιασμός

Η κοινωνική εργασία με κοινότητα συνδέει την κοινωνική εργασία με τον κοινωνικό σχεδιασμό, γιατί αντιμετωπίζει διάφορες ομάδες στόχου στο γεωγραφικό και κοινωνικό τους περίγυρο. Η κοινωνική εργασία, ασχολείται με την μεσίτευση των κοινωνικών παροχών και ο κοινωνικός σχεδιασμός με τον σχεδιασμό και την οργάνωση της κοινωνικής υποδομής και των κοινωνικών υπηρεσιών (Ζωγράφου, 1992, σελ. 25).

τον σχεδιασμό και την οργάνωση της κοινωνικής υποδομής και των κοινωνικών υπηρεσιών (Ζωγράφου, 1992, σελ. 25).

Κατά τον Σταδόπουλο (1987, σελ. 63) ο κοινωνικός σχεδιασμός θεωρείται μια μέθοδος εργασίας που μαζί με την εργασία με κοινότητα, κοινωνική διοίκηση, έρευνα και κοινωνική πολιτική, αποτελούν το γνωστικό πεδίο και τις μεθόδους για την πρόληψη και αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων.

Ο κοινωνικός λειτουργός του σχεδιασμού κοινωνικής πολιτικής , χαράζει πολιτική που κατευθύνει σε προγράμματα υπηρεσιών, σε κοινότητες και οργανώσεις, και με παρέμβασή του, στοχεύει στην πραγμάτωση της επιθυμητής-επιδιωκομένης αλλαγής, με προγράμματα που ανταποκρίνονται επαρκώς στις ανθρώπινες ανάγκες. Η διαδικασία περιλαμβάνει ανάλυση προβλημάτων, χάραξη πολιτικής , εφαρμογή, αξιολόγηση και δεσμοποίηση της αλλαγής (ο.π. σελ. 277).

2.8 Ο κοινωνικός λειτουργός σαν μέλος της διεπιστημονικής ομάδας σχεδιασμού και ρόλοι κοινωνικού λειτουργού ως κοινωνικού σχεδιαστή

Ο σχεδιασμός δεν είναι ειδικός τομέας ενός μόνο επαγγέλματος. Τα προβλήματα των σύγχρονων κοινωνιών είναι πολύπλοκα και απαιτούν την συνεργασία επιστημόνων απο διάφορους τομείς και ειδικότητες που εργάζονται συνήθως ομαδικά. Το κάθε μέλος μιας ομάδας σχεδιασμού, έχει βασικές γνώσεις και δεξιότητες σχεδιασμού που γνωρίζουν όλοι, φέρνει όμως, στην ομάδα την ιδιαιτερότητα του επαγγέλματος ή της επιστήμης που αντιπροσωπεύει.

Ο κοινωνικός λειτουργός φέρνει στην ομάδα: α) τις αξίες της Κοινωνικής Εργασίας και β) εκφράζει τις απόψεις/ανάγκες των αδυνάτων ομάδων και μειονεκτούντων ατόμων. Ακόμα έχει ειδικές γνώσεις για την ανθρωπίνη συμπεριφορά, αλλά και για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες (Σταθόπουλος 1987, σελ. 64).

Ο κοινωνικός λειτουργός όπως και τ' άλλα στελέχη του σχεδιασμού Κοινωνικής πολιτικής, στην διαδικασία της παρέμβασης έχουν τους ίδιους σχεδόν επαγγελματικούς ρόλους.

α.- Ο ρόλος του μεσολαβητή: Ο κοινωνικός λειτουργός, προσπαθεί να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ των υφισταμένων και απαιτούμενων πόρων που δημιουργείται, στην καθημερινή συνεργασία του με το σύστημα των πελατών.

β.- Ο ρόλος του συνηγόρου: Παρόλο που καθορίζεται από τους νόμους ποιά είναι τα δικαιώματα των πολιτών, συχνά ορισμένοι πολίτες αποκλείονται από τα δικαιώματά τους. Ο κοινωνικός λειτουργός αναπτύσσει διάφορες στρατηγικές, όπως: η διαπίστωση των δικαιωμάτων και της αντικανονικής εξαιρέσης του πελάτου, την ικανότητά του να υπερασπίζεται μόνος του τα δικαιώματά του, πειδώ, διαπραγματεύσεις, δικαστικές ή διοικητικές προσφυγές κλπ., συνηγورεί και προσπαθεί να προστατεύσει τα δικαιώματα των πελατών του.

γ. Ο ρόλος της κοινωνικής δράσης: " Αφορά την απαίτηση νέων, μη αναγνωρισμένων δικαιωμάτων, με την επίτευξη κοινωνικής αλλαγής, μέσω του σχεδιασμού Κοινωνικής Πολιτικής" (Ιατρίδης, 1990, σελ. 265). Ο κοινωνικός λειτουργός που συχνά αναλαμβάνει δραστηριότητες για την αναγνώριση νέων

δικαιωμάτων των ατόμων, ομάδων, κοινοτήτων χρησιμοποιεί συνήθως τρία είδη στρατηγικής:

i.- Συνεργατική στρατηγική, όταν επικρατεί βασική συμφωνία, και περιλαμβάνει πληροφόρηση, πειθώ, άσκηση πίεσης.

ii.- Ανάλυση εκστρατείας ή καμπάνιας, όταν υπάρχει παραπληροφόρηση ή έλλειψη ενδιαφέροντος για μια κατάσταση.

iii.- Αγωνιστική στρατηγική, όταν υπάρχει αντίσταση, όπου χρησιμοποιούνται μέθοδοι απεργίας, παθητικής αντίστασης, πορείες, διαμαρτυρίες κλπ.

δ.- Ο ρόλος του εκπαιδευτή: Ο κοινωνικός λειτουργός με διάφορες στρατηγικές σε ατομική, οικογενειακή και ομαδική βάση στοχεύει στην βελτίωση της κοινωνικής λειτουργίας των πελατών του με την απόκτηση νέων πληροφοριών και συμμετοχικών κοινωνικών ικανοτήτων.

ε.- Ο κλινικός ρόλος: Ο κοινωνικός λειτουργός, αναπτύσσει δραστηριότητες σχετικές με τις εσωτερικευμένες επιπτώσεις του στρες. Στόχος του είναι, να βοηθήσει τον πελάτη χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές, ν' αντιδράσει μ' άλλο τρόπο και μηχανισμό, ώστε η δυσλειτουργία να μειωθεί, να μετατραπεί και να προληφθεί.

στ.- Ο ρόλος του διαιτητή. "Διαίτησις σημαίνει παρέμβαση σε μια διαπραγματευτική διαδικασία, που περιλαμβάνει τουλάχιστον δύο αντίθετα συστήματα και στοχεύει στην διευθέτηση της διαφοράς". Ο κοινωνικός λειτουργός απαιτεί το ρόλο του διαιτητή όταν καλείται να βοηθήσει στην μείωση ή στην εξάλειψη των αντιθέσεων και συγκρούσεων μεταξύ των αντίθετων παρατάξεων.

ζ.- Ο ρόλος του σχεδιαστή. Ο κοινωνικός λειτουργός εφαρμόζει τις τεχνολογικές - επιστημονικές γνώσεις του σχεδιασμού (ο.π. σελ. 265-269).

2.9. Αναγκαιότητα σχεδιασμού υπηρεσιών για τους νέους

Ο μεταβιομηχανικός πολιτισμός είχε σαν αποτέλεσμα να προκαλέσει μια τρομερή κρίση και να συνταράξει κάθε κοινωνικό δεσμό. "Τ' άτομο κλείστηκε, στο κύκλωμα παραγωγή - κατανάλωση, όπου καταπιέζονται τα ένστικτά του, ενώ του δημιουργούνται παράλληλα "τεχνητές" ανάγκες. Αντί να χρησιμοποιείται η υλική πρόοδος για ν' απελευθερώσει το άτομο, το αποξενώνει από τον ίδιο του τον εαυτό. Έτσι, ας φαίνεται παράδοξο, η αλλοτρίωση μέσα στην "κατευθυνόμενη αφθονία" αντί να εξαλειφθεί ή τουλάχιστον να μειωθεί δυναμώνει..." (Ρόζα Ιμβριώτη, 1984, σελ. 39).

Ενα ζωτικό κομμάτι της κοινότητας που επηρεάζεται άμεσα και έμμεσα από την κρίση και από τα κοινωνικά προβλήματα που δημιουργούνται είναι τ' άτομα της εφηβικής και νεανικής ηλικίας.

"Τα βασικά αναπτυξιακά καθήκοντα, που κάθε νέο άτομο στην σύγχρονη κοινωνία οφείλει να επιχειρήσει, συνομίζονται στις ικανοποιητικές σχέσεις, που θα κατορθώσει το άτομο ν' αναπτύξει: 1) με την κοινωνία, 2) με τον εαυτό του, και 3) με την ζωή ως σύνολο" (BRITANNICA, 1991, τόμ. 45, σελ. 68).

Ομως η ανάπτυξη της τεχνολογίας, η συγκέντρωση των νέων στις μεγάλες πόλεις και οι συνέπειές της, δηλ. μοναξιά, απομόνωση, ανεργία. Η αντικατάσταση της οικογένειας, απ' άλλους κοινωνικούς δεσμούς που παίζουν όλο και πιο σημαντικό ρόλο στην ετοιμασία των νέων για τις ευθύνες των ενηλίκων. Η κρίση των αξιών, της γνώσης και της εξουσίας,

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

κλπ. Είναι μερικοί λόγοι που οδηγούν τους νέους στο να υιοθετήσουν νέους τρόπους συμπεριφοράς, δηλ. δική τους γλώσσα, μουσική, συμπεριφορά, συνήθειες κλπ. και να οδηγούνται σε κοινωνικές συγκρούσεις (Δάφνη Φ. Παπανικολάου, 1985, σελ. 131).

Ο σχεδιασμός Κοινωνικής Πολιτικής είναι μια μέθοδος ανταπόκρισης σ' αυτά τα προβλήματα. Σχεδιασμός όμως που δεν θα είναι μόνο σαν σκοπό την επίλυση αλλά και την πρόληψη των προβλημάτων σε πλαίσιο ανάπτυξης της κοινότητας ως χώρου στον οποίο αναπτύσσονται άτομα και δημιουργούνται προβλήματα

3. Η πόλη της Ναυπάκτου

α. Γεωγραφικός προσδιορισμός

Η Ναύπακτος είναι πρωτεύουσα της επαρχίας Ναυπακτίας του νομού Αιτωλοακαρνανίας. Η επαρχία Ναυπακτίας καταλαμβάνει το ανατολικό τμήμα του νομού. Περιβάλλεται από τους ποταμούς Εύννο (Φείδαρη) και Μόρνο και είναι στο σύνολό της ορεινή. Το πεδινό τμήμα γύρω από την πόλη της Ναυπάκτου ονομάζεται από την εποχή της Ενετοκρατίας, Βενέτικο.

“Η Ναύπακτος με το γραφικό λιμανάκι, το ισχυρό κάστρο, τις καθαρές ακρογιαλιές, τ' άφθονα νερά και τα γιγάντια αιωνόβια πλατάνια της είναι ίσως η πιο όμορφη πόλη της Ρούμελης” (Γ. Χαλάτσι, 1991, σελ. 9).

Το παραδοσιακό τμήμα της πόλης είναι κτισμένο σ' ένα μικρό λόφο, με θέα στην θάλασσα του Κορινθιακού και τα βουνά της Αχαΐας, που

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

καταλήγει στη θάλασσα σχηματίζοντας ένα μικρό φυσικό λιμανάκι. Λιμάνια και λόφος περιβάλλονται από ισχυρό μεσαιωνικό φρούριο. Η υπόλοιπη πόλη απλώνεται δεξιά και αριστερά κατά μήκος των όμορφων παραλιών της σε έκταση 22.000 στρ. (ο.π.).

Η Ναύπακτος είναι ο συνδετικός κρίκος της δυτικής Ελλάδας με την κεντρική χώρα. Σε απόσταση 10 χιλ. προς τα δυτικά της πόλης βρίσκεται το Αντίρριο, ο κόμβος που ενώνει την Πελοπόννησο με τη Στερεά Ελλάδα και την Ήπειρο.

6. Ιστορική εξέλιξη

Το όνομά της η πόλη το οφείλει στο γεγονός ότι στο χώρο αυτό οι πρώτοι ιστορικοί γνωστοί κάτοικοί της δημιούργησαν ναυπηγεία. Ναύς (πλοίο) + πήγνυμι (κατασκευάζω). Στην μακραίωνη και πολυτάραχη ιστορική της διαδρομή εμφανίζεται με διάφορα ονόματα, όπως: Ναύπακτος, Ενεβαχτέ από τους Τούρκους, Leranto από τους Ένετους και Έπαχτος για πολλούς από τους σημερινούς κατοίκους (ο.π. σελ. 11).

Το ενδιαφέρον που έχει η περιοχή της Ναυπάκτου δεν προέρχεται μόνο από την φυσική της ομορφιά, αλλά και από την πλούσια ιστορία και το σημαντικό ρόλο που διαδραμάτισε σε διάφορες εποχές και ως πόλη και ως χώρος.

Ιδιαίτερα γνωστή είναι η ναυμαχία της που έγινε στις 7 Οκτωβρίου 1571, και κατά την οποία οι Τούρκοι έχασαν την κυριαρχία τους στην θάλασσα, σταματώντας έτσι την επιθετική ορμή του Ισλαμισμού προς την ευρώπη, σώζοντας τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό.

Η ναυτική αυτή επιτυχία, αποτελεί την μεγαλύτερη ναυτική εποπτεία όλων των εποχών με την ονομασία "BATTALIA DI LEPANTO" (Δ. Μάγου, τόμ. 8, σελ. 4).

γ. Κοινωνική κατάσταση και εξέλιξη

Η Ναύπακτος από την αρχαιότητα ακόμα, όπως προκύπτει από πλάκα που έχει ανευρεθεί σε ανασκαφή, είχε υψηλό πολιτιστικό επίπεδο.

Λόγω της γεωγραφικής της θέσης, οι κάτοικοί της ασχολούνταν κυρίως με το εμπόριο και την γεωργία.

Κατά τις δεκαετίες του 1910, 1950 και 1960, η μετανάστευση προς το εξωτερικό (Αμερική, Γερμανία, Αυστραλία κ.α.), για ανεύρεση εργασίας υπήρξε έντονη. Στις μέρες μας η εξωτερική μετανάστευση έχει περιορισθεί στο ελάχιστο. Οι περισσότεροι από τους Ναυπακτίτες μετανάστες όταν επιστρέφουν στην πατρίδα τους, εγκαθίστανται στην πόλη της Ναυπάκτου. Οι υπόλοιποι μετανάστες, που μένουν μόνιμα στο εξωτερικό, αρκούνται να επισκέπτονται αυτοί και τα παιδιά τους, σε αραιά χρονικά διαστήματα τη γενέθλια πατρίδα των γονιών τους, τους καλοκαιρινούς κυρίως μήνες.

Ο πληθυσμός της πόλης τα τελευταία χρόνια αυξάνεται σταθερά. Η αύξηση αυτή οφείλεται στον επαναπατρισμό σημαντικού αριθμού μεταναστών και στην μετακίνηση κατοίκων από τα γύρω χωριά προς την πόλη (Γ. Χαλάτση, 1991, σελ. 18).

Από έρευνα που έγινε από την Εταιρεία Ναυπακτιακών Μελετών από τις 15.7.1979 μέχρι τις 5.3.1985, διαπιστώθηκε ότι: "στην επαρχία της Ναυπακτίας η

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

εσωτερική μετανάστευση είναι μεγάλη, αφού το 53,6% του πληθυσμού της φεύγει από την Ναυπακτία και μεγάλος αριθμός ατόμων από το υπόλοιπο ποσοστό 43,6% που έχει μείνει στα χωριά, φεύγει απ' αυτά για να εγκατασταθεί στην πόλη της Ναυπάκτου. Μερικοί από τους λόγους που οδηγούν τους νέους της Ναυπακτίας στη μετανάστευση είναι η έλλειψη μηχανοργάνωσης και η έλλειψη εργατικής μονάδας για απασχόληση" (Β. Μπούρμπουλα, 1986, σελ. 251).

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει την πληθυσμιακή εξέλιξη της Ναυπάκτου από τις αρχές του αιώνα, όπως προκύπτει από τις απογραφές 1921 έως 1991.

Απογραφή:	1921	1928	1940	1951	1961	1971	1981	1991
Κάτοικοι :	2.672	3.101	5.494	5.016	7.080	8.170	9.012	10.900

"Η σταθερή αύξηση του πληθυσμού της πόλης από το 1950 και μετά φαίνεται να συνεχίζεται με τον ίδιο αριθμό. Ο ρυθμός αυτός αύξησης προβλέπεται να αυξηθεί σημαντικά μετά την ζεύξη ρίου - Αντιρρίου, πράγμα που επιβάλλει την έγκαιρη κατάρτιση ρυθμιστικού σχεδίου για συγκρότηση της πόλης της τάξης των 40 και 50.000 κατοίκων" (Γ. Χαλάτσι, 1991, σελ. 20).

Ενώ ο πραγματικός πληθυσμός της πόλης, σήμερα αγγίζει τις 15.000, αυτός που προκύπτει από τις απογραφές είναι πολύ μικρότερος. Αυτό συμβαίνει γιατί πολλοί μόνιμοι κάτοικοι προτιμούν να είναι εγγεγραμμένοι στα χωριά που γεννήθηκαν. Ουσιαστικά, όμως στο ρυθμό της πόλης ζουν και οι γύρω κοινότητες.

Στην Ναύπακτο, όπως και στις περισσότερες μικρές πόλεις της επαρχίας, υπάρχει έντονο το πνεύμα του κοινοτισμού. Οι περισσότεροι κάτοικοι γνωρίζονται προσωπικά μεταξύ τους και υπάρχει αναπτυγμένη συναισθηματική επικοινωνία. "Στην πόλη οργανώνονται συχνά πολιτιστικές - πνευματικές εκδηλώσεις με μορφωτικό και μηχανοργάνωτικό χαρακτήρα, από διάφορους φορείς, όπως το Δήμο, την

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου
Παπαχαράλαμπειο Δημόσια Βιβλιοθήκη, τους Συλλόγους, την Αρχιεπισκοπή, κ.α.” (ο.π. σελ. 20-21).

δ. Οικονομία

Η πόλη της Ναυπάκτου στη μακρόχρονη ιστορία της απέκτησε κατά καιρούς μεγάλη οικονομική και εμπορική σημασία για την ευρύτερη περιοχή.

Σήμερα οι οικονομικές της δραστηριότητες εκτείνονται και στο πεδινό τμήμα της Δωρίδας, ανατολικά του ποταμού Μόρνου. Όμως η εμπορική της ανάπτυξη επηρεάζεται αρνητικά από την αντίστοιχη της Πάτρας που είναι ισχυρό εμπορικό κέντρο.

“Ηπερίορισμένη σε έκταση, αλλά εύφορη γεωργική γη που περιβάλλει την Ναύπακτο, απασχολεί το 32% του εργαζόμενου πληθυσμού. Το ίδιο περίπου ποσοστό του πληθυσμού απασχολεί και ο δευτερογενής τομέας, με κύριους κλάδους απασχόλησης την οικοδομή και την βιοτεχνία. Το υπόλοιπο του ενεργού πληθυσμού ασχολείται με τον τριτογενή τομέα, με περισσότερο αναπτυγμένους κλάδους το εμπόριο, τον τουρισμό, τις μεταφορές και τις Υπηρεσίες. Γενικά παρατηρείται μια αργή απελευθέρωση χεριών από τη γεωργία σε σχέση με το μέσο όρο της χώρας και τα εργατικά χέρια δεν κατευθύνονται στη βιομηχανία, που παρουσιάζει καθυστέρηση στο νομό, αλλά μοιράζονται στις οικοδομές και στους κλάδους του τριτογενή τομέα” (Γ. Χαλάτση, 1991, σελ. 21).

Στο ευρύτερο χώρο της Ναυπάκτου λειτουργούν λίγες βιομηχανικές μονάδες, που απασχολούν 250-300 εργαζομένους και έχουν σαν χαρακτηριστικό την παραγωγή, την ύφανση και την τυποποίηση του

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

νήματος. Ο κύριος όγκος της παραγωγής διατίθεται στο εσωτερικό της χώρας και μικρότερες ποσότητες στο εξωτερικό.

Οι δυνατότητες της πόλης και της ευρύτερης περιοχής στην επαρχία Ναυπακτίας για τουριστική ανάπτυξη είναι μεγάλες. Όμως πολλές δυνατότητες οικονομικής αναβάθμισης θα επιφέρει και η κατασκευή της γέφυρας Ρίου - Αντιρρίου, όταν πραγματοποιηθεί.

ε. Οι νέοι της Ναυπάκτου

Οι νέοι της Ναυπάκτου και των γύρω περιοχών της, προσπαθούν όπως όλοι σχεδόν οι νέοι, να εξασφαλίσουν μια θέση στις ανώτερες και ανώτατες σχολές. Μάλιστα το ποσοστό επιτυχίας τους είναι αρκετά μεγάλο και όχι μόνο αυτό, αλλά σχεδόν κάθε χρόνο υπάρχουν και νέοι της Ναυπάκτου που συγκαταλέγονται ανάμεσα στους πρώτους επιτυχόντες.

Αλλά και από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην επαρχία Ναυπακτίας προκύπτει ότι : “τα παιδιά που σπουδάζουν προέρχονται από τις κατώτερες κοινωνικές τάξεις... και μεταξύ των δύο φύλων, υπάρχει διαφορά επιδόσεως. Τα κορίτσια πετυχαίνουν μεγαλύτερη βαθμολογία από τα αγόρια” (Β. Μπούρμπουλα, 198 , σελ. 250).

Ακόμα προκύπτει ότι: “Εάν συγκριθεί η επαρχία Ναυπακτίας με τον νομό Ευρυτανίας, που αποτελεί μια επαρχία με πληθυσμό 26.182 κατοίκους (απογραφή 1981) , (Ναυπακτία 23.004), και συνορεύει με την Ναυπακτία, βλέπουμε ότι οι πτυχιούχοι Ανωτέρων και Ανωτάτων σχολών στην Ναυπακτία ξεπερνούν τους πτυχιούχους της Ευρυτανίας κατά ποσοστό 17,6%. Αρα στην επαρχία Ναυπακτίας σπουδάζει μεγαλύτερο ποσοστό παιδιών από την Ευρυτανία” (ο.π.).

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

Παρατηρείται ότι όλο και περισσότεροι νέοι προσπαθούν να σπουδάσουν, και αυτό γιατί όπως έδειξε η ίδια έρευνα ένας παράγοντας είναι ότι "θέλουν να πάνε να ζήσουν σε μια μεγάλη πόλη και να πετύχουν όπως φαντάζονται μια "παραδεισένια ζωή" (ο.π. σελ. 220).

Και ενώ η Ναύπακτος είναι ένας μικρός παράδεισος όπου προσελκύει τον κάθε επισκέπτη, όμως για τους νέους της, λείπουν αρκετά πράγματα που θα τους κάνουν να αξιοποιήσουν πιο καλά τον ελεύθερο χρόνο τους και να βρουν στην ίδια τους την πόλη, την "παραδεισένια ζωή", που αναζητούν σε κάποια άλλη πόλη.

Στην συνέχεια η έρευνα που πραγματοποιήθηκε παρουσιάζει τις ανάγκες των νέων της πόλης της Ναυπάκτου.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι Ι Ι

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Βασικός σκοπός της μελέτης είναι η διερεύνηση των αναγκών των εφήβων και νέων στην πόλη της Ναυπάκτου, και η πρόταση σχεδιασμού Κέντρου Νεότητας.

Με την μελέτη αυτή επιδιώκεται η συλλογή χρήσιμων πληροφοριών για τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζουν τ' άτομα νεαρής ηλικίας στην Ναύπακτο, καθώς και για τις απόψεις τους για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους, αλλά και το τι θα θέλαν να κάνουν στην ζωή τους. Στη συνέχεια να προταθεί πρόγραμμα σχεδιασμού και λειτουργίας ενός Κέντρου Νεότητας, που θα έχει σαν κύριο στόχο την κάλυψη των αναγκών και επιθυμιών των εφήβων στην πόλη της Ναυπάκτου.

Επιλέχθηκε η πιο πάνω πόλη, γιατί αφενός δεν υπάρχουν υπηρεσίες που αναφέρονται αποκλειστικά τους νέους και να αφορούν όλους τους τομείς της ζωής τους (σχολικής, επαγγελματικής, οικογενειακής κ.α.), και αφετέρου γιατί η Ναύπακτός είναι η πόλη κατοικίας της μελετήτριας, η οποία θα ήθελε να δει να δημιουργούνται προγράμματα που να αφορούν τους νέους, αλλά και να συμμετέχει σαν επαγγελματίας Κοινωνική Λειτουργός στην οργάνωση και λειτουργία αυτών των προγραμμάτων.

α. Είδος έρευνας

Η επιλογή του είδους της έρευνας επηρεάστηκε από:

- - Την έλλειψη ανάλογων ερευνών και περιορισμένων στοιχείων για την παροχή υπηρεσιών για τους νέους, στην περιοχή της Ναυπάκτου.
- - Και από το ότι η μελετήτρια δεν διέθετε τα κατάλληλα μέσα για μια πιο εξειδικευμένη έρευνα.

Με βάση αυτούς τους παράγοντες επιλέχθηκε το διερευνητικό μοντέλο μελέτης. Σύμφωνα με τον Φίλια: "όταν ο πρωταρχικός σκοπός μιας έρευνας είναι η διατύπωση ενός προβλήματος για ακριβέστερη εξέταση ή η διατύπωση υποθέσεων ή μια ιεράρχηση προτεραιοτήτων για παραπέρα έρευνα, η έρευνα είναι διερευνητική" (Φίλιας, 1977, σελ. 27).

β. Σκοπός έρευνας

Σκοπός της έρευνας είναι να διερευνηθούν οι ανάγκες των ατόμων νεαρής ηλικίας στην πόλη της Ναυπάκτου, ώστε να λειτουργήσει αποτελεσματικά το Κέντρο Νεότητας, περιλαμβάνοντας προγράμματα που θα καλύπτουν τις ανάγκες τους.

Ειδικότερα οι στόχοι της έρευνας είναι:

1. Η διερεύνηση των σχέσεων των εφήβων και νέων με το οικογενειακό τους περιβάλλον.
2. Η διερεύνηση των σχέσεων των εφήβων και νέων με το σχολικό τους περιβάλλον.
3. Η διατύπωση των αποφάσεων τους για την συνέχιση των σπουδών τους και για την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

4. Η παρουσίαση του τρόπου ζωής τους στην πόλη της Ναυπάκτου.
5. Η διερεύνηση των απόψεών τους για την οργάνωση και λειτουργία του Κέντρου Νεότητας.

γ. Πλαίσιο αναφοράς - πληθυσμός

Το σύνολο τῶν ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν 100 παιδιά (αγόρια και κορίτσια), που ζουν στην περιοχή της Ναυπάκτου, και φοιτούν στην γ' τάξη όλων των σχολείων της πόλης και τα οποία είναι: 1ο και 2ο γυμνάσιο, 1ο και 2ο γενικό λύκειο και τεχνικό επαγγελματικό λύκειο. Το δείγμα των ερωτηθέντων ήταν τυχαίο.

δ. Δοκιμή ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο δοκιμάστηκε σε δέκα (10) παιδιά δύο τμημάτων της γ' τάξης του γυμνασίου, πριν την τελική εφαρμογή του.

Σκοπός αυτής της εφαρμογής ήταν η παροχή ευκαιρίας ελέγχου του ερωτηματολογίου, ώστε να εντοπιστούν τυχόν ασαφειές του.

ε. Ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο της έρευνας χωρίζεται σε δύο κυρίως μέρη:

Το Α' μέρος περιέχει ερωτήσεις, μέσω των οποίων συλλέγονται πληροφορίες για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των εφήβων και νέων, τα κοινωνικά χαρακτηριστικά της οικογενειάς τους και για τις ενδοοικογενειακές τους σχέσεις, το σχολικό τους περιβάλλον, και για τις

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

αποφάσεις τους σχετικά με το μέλλον των σπουδών τους. Ακόμα πως περνάνε το ελεύθερο χρόνο τους και πως είναι η ζωή τους στην Ναύπακτο.

Το Β' μέρος περιλαμβάνει ερωτήσεις που αφορούν τις σκέψεις των νέων για το σχεδιασμό ενός Κέντρου Νεότητας, σχετικά με το ποιές ανάγκες μπορεί να καλύψει τα προγράμματα που θα πρέπει να περιλαμβάνει και πως θα πρέπει να λειτουργεί ώστε να εξυπηρετεί ουσιαστικά τους σκοπούς του.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από είκοσι ένα (21) ερωτήσεις. Το είδος των ερωτήσεων διαχωρίζεται σε πραγματικές και γνώμης ή πίστης ερωτήσεις. Οι πραγματικές ερωτήσεις χρησιμοποιήθηκαν για τα δημογραφικά στοιχεία. Οι ερωτήσεις γνώμης ή πίστης έγιναν κατά την συλλογή πληροφοριών για τη ζωή των εφήβων και νέων στην οικογένεια, στο σχολείο και στην πόλη της Ναυπάκτου, καθώς επίσης και για τον σχεδιασμό του Κέντρου Νεότητας.

Ο τύπος των ερωτήσεων είναι ανοικτές, κλειστές και προκατασκευασμένες. Κατά την πλειοψηφία χρησιμοποιήθηκαν προκατασκευασμένες και ανοικτές ερωτήσεις. Οι προκατασκευασμένες επέτρεψαν την συλλογή πιο ολοκληρωμένων απαντήσεων και ταυτόχρονα η ταξινόμηση τους έγινε πιο εύκολα. Μέσω των ανοικτών ερωτήσεων εκφράστηκε η γνώμη των άμεσα ενδιαφερομένων, (εφήβων και νέων) και συλλέγησαν περισσότερα στοιχεία για το σχεδιασμό του Κέντρου Νεότητας.

στ. Τρόπος ανάλυσης των συλλεχθέντων στοιχείων

Μετά την συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε η ποιοτική και ποσοτική ανάλυση. Στην ποσοτική ανάλυση παρατίθενται πίνακες και διαγράμματα και στην ποιοτική ανάλυση αποτελέσματα και υποθέσεις της έρευνας.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι V

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Α' ΜΕΡΟΣ

Ερώτηση 1 και 2: Αγόρι ή κορίτσι και τάξη σχολείου.

Πίνακας 1

Φύλο	Γυμνάσιο	Λύκειο	Σύνολο	Ποσοστό
Αγόρια	17	17	34	34%
Κορίτσια	33	33	66	64%
Σύνολο	50	50	100	100%

Στο σύνολο των 100 ερωτηθέντων μαθητών, 34 (34%) είναι αγόρια και προέρχονται 17 από την γ' τάξη γυμνασίου και 17 από την γ' τάξη των λυκείων. Το σύνολο των κοριτσιών είναι 64 (64%) και προέρχονται 33 από τα γυμνάσια και 33 από τα λύκεια.

Ερώτηση 3: Εκπαίδευση των γονιών

Πίνακας 2

Εκπαίδευση	Πατέρας	Μητέρα
Δημοτικό	42	46
Γυμνάσιο	29	15
Λύκειο	10	26
Ανώτατη/ανώτερη εκπ.	16	10
Δεν έχει πάει σχολείο	1	3
Δεν ξέρω	2	--
Σύνολο	100	100

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 2, και οι δύο γονείς με αριθμό απαντήσεων 42 για τον πατέρα και 46 για την μητέρα, έχουν εκπαίδευση δημοτικού. Ενώ οι 29 και οι 15 αντίστοιχα έχουν εκπαίδευση γυμνασίου. Στην εκπαίδευση λυκείου τα πράγματα αντιστρέφονται οι 26 μητέρες έχουν πάει λύκειο και μόνο οι 10 από τους πατεράδες. Και οι 16 από τους πατεράδες και οι 10 από τις μητέρες έχουν εκπαίδευση ανώτερης/ανώτατης σχολής. Ενώ μόνο οι 4 και από τους δύο γονείς (1 και 3 αντίστοιχα) δεν έχουν πάει σχολείο. Και στο σύνολο των 100 ερωτηθέντων μαθητών 2 δεν ήξεραν ποιά ήταν η εκπαίδευση για τον πατέρα τους, ενώ όλοι ήξεραν για την μητέρα τους.

Ερώτηση 4: Επάγγελμα των γονιών

Πίνακας 3

Επαγγέλματα	Πατέρας	Μητέρα
Γεωργός	5	2
Ανειδίκευτος εργ.ή κατώτερος υπάλληλος	22	10
Τεχνίτης-επαγ/τίας ή υπάλληλος	28	2
Υπάλληλοι γραφείου (δημοσιοί ή ιδιωτικοί)	7	8
Επιχειρηματίες ή βιοτέχνες	2	-
Εμποροι με δικό τους κατάστημα	10	8
Ενοπλες δυνάμεις και σώματα ασφαλείας	6	-
Απόφοιτος ανωτ.εκπ.-Επιστήμονας	14	9
Καλλιτέχνης	1	-
Οικιακά	-	56
Ανεργος/η	1	-
Δεν απάντησαν	4	5
Σύνολο	100	100

Στην ταξινόμηση των επαγγελμάτων σημαντικό ρόλο έπαιξε και το επίπεδο εκπαίδευσης των γονιών

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

Σύμφωνα με τον πίνακα 3, το επάγγελμα που ασκεί ο πατέρας των ερωτηθέντων μαθητών, οι 22 και οι 28 αντίστοιχα, δηλ. οι 50, είναι ανειδίκευτοι εργάτες και κατώτεροι υπάλληλοι και τεχνίτες - επαγγελματίες ή υπάλληλοι, ενώ οι 56 μητέρες ασχολούνται με τα οικιακά. Οι 14 από τους πατεράδες και οι 9 από τις μητέρες ασχολούνται με επαγγέλματα που απαιτούν ανωτ/ανώτατη εκπαίδευση. Διαπιστώνεται ακόμα ότι και οι γονείς, οι 10 και 8 αντίστοιχα είναι έμποροι και έχουν δικό τους κατάστημα, όπως επίσης και οι 7 και 8 αντίστοιχα είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί υπάλληλοι γραφείου. Παρατηρείται ακόμα ότι μόνο 7 γονείς (5 και 2 αντίστοιχα) ασχολούνται με την γεωργία και μόνο 1 πατέρας είναι άνεργος.

Στο σύνολο των 100 παιδιών τα 4 δεν απάντησαν για το επάγγελμα του πατέρα τους και 5 για το επάγγελμα της μητέρας τους.

Ερώτηση 5: Συνέχιση των σπουδών μετά το γυμνάσιο

Πίνακας 4.

Εκπαίδευση	Γυμνάσιο	Ποσοστό
Γενικό Λύκειο	41	82%
Τεχνικό Επαγ. Λύκειο	6	12%
Πολυκλαδικό Λύκειο	-	-
Ο.Α.Ε.Δ.	1	2%
Άλλη σχολή	1	2%
Δεν θα συνεχίσω	1	2%
Σύνολο	50	100%

Σημαντικό ποσοστό από τα ερωτηθέντα παιδιά του γυμνασίου 82% (41) θέλουν να συνεχίσουν στο γενικό λύκειο και μόνο 12% (6) θέλουν να πάνε στο τεχνικό επαγγελματικό λύκειο. Ενώ πολύ μικρό ποσοστό σκέφτεται να

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου
 συνεχίσει σε κάποια άλλη σχολή ή στον Ο.Α.Ε.Δ. ή να μην συνεχίσει καθόλου.

Ερώτηση 6: Συνέχιση των σπουδών μετά το λύκειο

Πίνακας 5

Εκπαίδευση	Αριθμός		Ποσοστό		Σύνολο
	Γυμνάσιο	Λύκειο	Γυμνάσιο	Λύκειο	
Ανώτατες σχολές	32	16	64%	32%	48
Ανώτερες σχολές	10	10	20%	20%	20
Τ.Ε.Λ.	2	1	4%	2%	3
Άλλη σχολή	2	12	4%	24%	14
Δεν θα συνεχίσω	3	11	6%	22%	14
Δεν απάντησαν	1	-	2%	-	1
Σύνολο	50	50			100

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 5, στο σύνολο των 50 ερωτηθέντων παιδιών των γυμνασίων, σε ποσοστό 84% (64%(32) και 20%(10) αντίστοιχα) θέλουν να συνεχίσουν μετά το λύκειο, τις σπουδές τους σε ανώτατες και ανώτερες σχολές. Το 8% (4%(2) και 4%(2) αντίστοιχα) θα συνεχίσουν στο Τ.Ε.Λ. ή σ'άλλη σχολή. Ενώ 6% δεν σκέφτονται να συνεχίσουν τις σπουδές τους μετά το λύκειο και το 2% (1) δεν απάντησε καθόλου.

Όσο αναφορά το σύνολο των 50 ερωτηθέντων παιδιών των λυκείων σε ποσοστό 52% (32%(16) και 20%(10)) θέλουν να συνεχίσουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το 2% (1) θέλει να τελειώσει και το Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο. Το 24%(12) θέλει να συνεχίσει σε κάποιες άλλες σχολές, ενώ ένα μεγάλο ποσοστό 22% (11) δεν σκέφτεται να συνεχίσει τις σπουδές του.

Ερώτηση 7: Παράγοντες που θα επηρεάσουν την συνέχιση ή όχι των σπουδών .

Πίνακας 6

	Αριθμός
Απάντησαν	91
Δεν απάντησαν	9
Σύνολο	100

Στην ερώτηση αυτή, από το σύνολο των 100 ερωτηθέντων απάντησαν οι 91, ενώ οι 9 δεν απάντησαν καθόλου.

Πίνακας 7

Παράγοντες για να μην συνεχίσουν	Σύνολο	Παράγοντες να συνεχίσουν	Σύνολο
Περιορισμένες δυνατότητες/χαμηλή βαθμολογ.	26	Προσωπική φιλοδοξία - ικανοποίηση	57
Οικον.εμπόδια	6	Προσ.ανάπτυξη και καλλιεργ.	19
Δεν θέλω να συνεχίσω	13	Ενισχυτικό οικογενειακό	
Προβλήματα υγείας	1	περιβάλλον	7
Δεν θέλω να φύγω	1	Να φύγω από το σπίτι μου	9

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 7, ο κυριότερος παράγοντας για την μη συνέχιση των σπουδών θεωρείται από 26, η χαμηλή βαθμολογία στα μαθήματά τους και η έλλειψη δυνατοτήτων τους να τα καταφέρουν. Οι 13 αναφέρουν ότι δεν θέλουν να συνεχίσουν γιατί δεν τους αρέσει να διαβάζουν και οι 6 ότι υπάρχουν οικονομικά εμπόδια και δεν τους ενδιαφέρουν οι σπουδές, γιατί έχουν αποφασίσει να κάνουν κάτι άλλο, όπως δική τους δουλειά, και 1 αναφέρει ότι δεν θέλει να φύγει από το σπίτι του.

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

Για την συνέχιση των σπουδών τους οι 57 αναφέρουν ότι θα σπουδάσουν για ικανοποίηση και προσωπική τους φιλοδοξία. Όπως αναφέρουν θέλουν να απαιτήσουν ένα πτυχίο, που θα τους εξασφαλίσει αργότερα μια ακριβοπληρωμένη και με κύρος στην κοινωνία δουλειά. Οι 19 θέλουν να αποκτήσουν γνώσεις και πνευματική καλλιέργεια, οι 7 θέλουν να φύγουν από το σπίτι τους και ν' αποκτήσουν ανεξαρτησία, ενώ 5 αναφέρουν ότι έχουν θετική επιρροή από το οικογενειακό τους περιβάλλον για να συνεχίσουν.

Ερώτηση 8: Πόσο ελεύθερο χρόνο έχεις μέσα στην εβδομάδα;

Από τον πίνακα 8, παρατηρείται ότι 18 άτομα διαθέτουν μέσα στην εβδομάδα, ελεύθερο χρόνο 1-2 ημέρες, και ιδιαίτερα τα παιδιά που πηγαίνουν στο λύκειο. Ενώ 22 έχουν ελεύθερο χρόνο 3 έως 4 απογεύματα την εβδομάδα και 25, 1 με 2 απογεύματα. Ενώ μόνο 4 δεν έχουν ελεύθερο χρόνο καθόλου, από τους οποίους οι 3 προέρχονται από το λύκειο.

Πίνακας 8

Ελεύθερος χρόνος	Γυμνάσιο	Λύκειο	Σύνολο
1 έως 3 ώρες	9	4	13
3 έως 7 ώρες	11	7	18
1 έως 2 απογ.	14	11	25
3 έως 4 απογ.	9	13	22
1-2 ημέρες	6	12	18
Καθόλου	1	3	4
Σύνολο	50	50	100

Πίνακας 9

Πίνακας 10

Ελεύθερος χρόνος	Αγόρια	Ποσοστό %	Ελεύθερος χρόνος	Κορίτσια	Ποσοστό%
1 έως 3 ώρες	3	9	1 έως 3 ώρες	10	15
3 έως 7 ώρες	5	15	3 έως 7 ώρες	13	20
1 έως 2 απογ.	7	21	1 έως 2 απογ.	18	27
3 έως 4 απογ.	9	26	3 έως 4 απογ.	13	20
1-2 ημέρες	8	23	1-2 ημέρες	10	15
Καθόλου	2	6	Καθόλου	2	3
Σύνολο	34	100	Σύνολο	66	100

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 9, από τα 34 ερωτηθέντα αγόρια, οι 3 (9%) έχουν μέσα στην εβδομάδα ελεύθερο χρόνο μόνο 1-3 ώρες, οι 5 (15%) έχουν 3 έως 7 ώρες, οι 7 (21%) 1 έως 2 απογεύματα, οι 9 (26%) έχουν 3 με 4 απογεύματα, οι 8 (23%) έχουν 1-2 ημέρες, ενώ 2 (6%) δεν έχουν καθόλου ελεύθερο χρόνο.

Από τον πίνακα 10, προκύπτει ότι από τα 66 ερωτηθέντα κορίτσια τα 10 (15%) έχουν ελεύθερο χρόνο 1 έως 3 ώρες, οι 13 (20%) έχουν 3 έως 7 ώρες, οι 18 (27%) έχουν 1 έως 2 απογεύματα, οι 13 (20%) έχουν 3 με 4 απογεύματα, οι 10 (15%) έχουν 1 με 2 ημέρες και 2 (3%) δεν έχουν καθόλου ελεύθερο χρόνο μέσα στην εβδομάδα.

Όπως προκύπτει από τους πίνακες 9 και 10, τα αγόρια έχουν περισσότερο ελεύθερο χρόνο μέσα στην εβδομάδα από τα κορίτσια, αφού διαδέτουν σε ποσοστό 23%, 1 με 2 ημέρες και σε ποσοστό 26% 3 έως 4 απογεύματα, σε αντίθεση με τα κορίτσια που διαδέτουν 15% και 20% αντίστοιχα ελεύθερο χρόνο. Και το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων κοριτσιών 27% διαδέτει ελεύθερο χρόνο μέσα στην εβδομάδα 1 έως 2 απογεύματα ή μόνο μερικές ώρες.

Ερώτηση 9: αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου

Πίνακας 11

	Αριθμός
Διαβάζω εξωσχολικά βιβλία	42
Βλέπω τηλεόραση	44
Ακούω μουσική	55
Κάνω ποδήλατο /πηγαίνω βόλτες	27
Κάνω γυμναστική	13
Ασχολούμαι με τον αθλητισμό (βόλεϋ, μπάσκετ κ.α.)	23
Ασχολούμαι με ζωγραφική/σχέδιο	9
Μαθαίνω μουσική	4
Ψυχαγωγία/διασκέδαση(καφετέριες, ηλεκτρ. παιχν. κ.α.)	22
Βοηθάω στο σπίτι	4
Επισκέπτομαι τους/τις φίλους/ες μου	7
Ξεκουράζομαι -ασχολούμαι με τον εαυτό μου	2
Κοινωνική δράση (περιβαλλοντική ομάδα κ.α.)	1
Δεν απαντώ	1

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 11, οι περισσότεροι ερωτηθέντες 55, απάντησαν ότι περνάνε τον ελεύθερο χρόνο τους ακούγοντας μουσική . Παρατηρείται ότι υπάρχει μικρή διαφορά στις απαντήσεις στο ότι οι 44 βλέπουν τηλεόραση και οι 42 διαβάζουν εξωσχολικά βιβλία. Οι 27 πηγαίνουν βόλτες και κάνουν ποδήλατο, οι 23 ασχολούνται με τον αθλητισμό και 13 κάνουν γυμναστική, οι 22 περνάνε τον ελεύθερο χρόνο τους στις καφετέριες και στις αίθουσες ψυχαγωγίας, παίζοντας μπιλιάρδο, ηλεκτρονικά παιχνίδια, κ.α. Και μόνο 2 απάντησαν ότι δεν κάνουν τίποτα, αλλά ξεκουράζονται.

Ερώτηση 10: Δυνατότητα διαφορετικών πραγμάτων στον ελεύθερο χρόνο

Πίνακας 12

	Αριθμός
Ναι	65
Όχι	33
Δεν απαντώ	2
Σύνολο	100

Από τους 100 ερωτηθέντες, οι 65 θέλουν να κάνουν κάτι διαφορετικό στον ελεύθερο χρόνο τους, ενώ 33 (οι μισοί, δηλ. απ' αυτούς που απάντησαν ναι), δεν θέλουν να κάνουν κάτι άλλο. Και 2 δεν απάντησαν καθόλου σ' αυτή την ερώτηση.

Πίνακας 13

	Αριθμός	Ποσοστό%
Περισσότερες βόλτες και χρόνο με τους φίλους μου	5	7,7
Ν' ασχοληθώ με τον οργανωμένο αθλητισμό	15	24,6
Ν' ασχοληθώ με τον αθλητισμό (βόλεϋ, μπάσκετ κ.α)	13	20
Εκδρομές/γνωριμία καινούργιων τόπων	5	7,7
Καλλιτεχνικές δραστηριότητες (θέατρο, φωτογραφία, μουσική, χορό, τραγούδι, ζωγραφική)	11	17
Δεν μπορώ να προσδιορίσω-κάτι διαφορετικό	13	20
Να πηγαίνω κινηματογράφο	1	1,5
Να επισκευάζω μηχανές	1	1,5
Σύνολο	65	100

Από τα 65 άτομα που απάντησαν ότι θέλουν να κάνουν κάτι διαφορετικό στον ελεύθερο χρόνο τους, το μεγαλύτερο ποσοστό, 16 άτομα (24,6%) θέλουν ν' ασχοληθούν με τον οργανωμένο αθλητισμό και 13 (20%) με τον αθλητισμό γενικά (βόλεϋ, μπάσκετ κ.α.). Ενώ άλλοι 13 (20%) θέλουν να

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

κάνουν κάτι το διαφορετικό πολλοί από τους οποίους δεῡ μπορούσαν να προσδιορίσουν τι ακριβώς. Οι 11 (17%) θέλουν ν' ασχοληθούν με καλλιτεχνικές δραστηριότητες (θέατρο, μουσική, χορό κ.α.). Και με το ίδιο ποσοστό απαντήσεων, οι 5 (7,7%) θέλουν να έχουν περισσότερο χρόνο με τους φίλους τους, και να πηγαίνουν εκδρομές ώστε να γνωρίσουν καινούργια μέρη. Ενώ 1 άτομο (5%) θέλει να πηγαίνει κινηματογράφο και 1 ακόμα να επισκευάζει μηχανές.

Ερώτηση 11α: Θετικά στοιχεία της οικογενειακής σου ζωής

Πίνακας 14

Θετικά στοιχεία	Αριθμός
Κατανόηση - συζήτηση προβλημάτων	45
Αρμονικές οικογ.σχέσεις ή καλό οικογ. περιβ.	80
Ικανοποίηση καταναλωτικών αναγκών	16
Οικογενειακές εκδηλώσεις ή συνήθειες	7
Δεν απάντησαν	9

Όπως παρατηρείται από τον πίνακα 14, οι 8 θεωρούν ότι το κυριότερο θετικό στοιχείο που χαρακτηρίζει την οικογενειακή τους ζωή είναι οι αρμονικές οικογενειακές σχέσεις, όπου υπάρχει μεταξύ των μελών αγάπη, επικοινωνία, εμπιστοσύνη, αρμονία, σεβασμός ή το καλό οικογενειακό περιβάλλον, όπου τους προσφέρεται φροντίδα, σιγουριά και ηρεμία. Οι 45 αναφέρουν ότι στην οικογένειά τους υπάρχει κατανόηση και γίνεται συζήτηση των προβλημάτων τους, ενώ οι 16 αναφέρουν την κάλυψη των καταναλωτικών αναγκών τους (καλό ντύσιμο, καλή οικογενειακή κατάσταση, καλό χαρτζιλίκι) και 7 αναφέρουν τις οικογενειακές εκδηλώσεις ή συνήθειες της οικογένειας, όπως το ότι βγαίνουν όλοι μαζί, κάνουν παρέα

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου
μεταξύ τους και έχουν βοήθεια στα μαθηματά τους. Ενώ 9 δεν απάντησαν καθόλου.

Ερώτηση 116: Αρνητικά στοιχεία της οικογενειακής σου ζωής

Πίνακας 15

Αρνητικά στοιχεία	Αριθμός
Έλλειψη κατανόησης και επικοινωνίας	38
Οικογενειακοί καυγάδες/διαφωνίες	19
Φροντίδα μικρότερων αδελφών/μοναχοπαίδι	10
Πίεση των γονιών για σπουδές	5
Περιορισμένος χρόνος των γονιών	7
Μέτρια οικονομική κατάσταση	3
Διαφορετικές αντιλήψεις των γονιών	10
Εκπαίδευση γονιών	1
Δεν υπάρχουν	11
Δεν απαντώ	16

Όσο αναφορά τ' αρνητικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την οικογενειακή ζωή των ερωτηθέντων οι 38 αναφέρουν ότι υπάρχει έλλειψη κατανόησης και επικοινωνίας, όπου οι γονείς μερικές φορές δεν τους καταλαβαίνουν, τους καταπιέζουν, είναι αυστηροί, υπερπροστατευτικοί κλπ. Οι 19 ότι υπάρχουν στην οικογένεια διαφωνίες και καυγάδες, ενώ 11 ότι δεν υπάρχουν αρνητικά στοιχεία στην οικογένειά τους. Οι 10 υποστηρίζουν σαν αρνητικό στοιχείο τις διαφορετικές αντιλήψεις των γονέων (προκαταλήψεις, ταμπού κλπ.) και με τον ίδιο αριθμό παρουσιάζεται και η απάντηση ότι έχουν την ευθύνη της φροντίδας των μικρότερων αδελφών και ορισμένοι απ' αυτούς ότι δεν έχουν άλλα αδέρφια, είναι μοναχοπαίδια. Ενώ 7 αναφέρουν ότι θα ήθελαν οι γονείς τους να είναι περισσότερο χρόνο στο σπίτι μαζί τους

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

και 5 ότι οι γονείς τους, τους πιέζουν στο να διαβάζουν και να συνεχίσουν τις σπουδές τους.

Όπως διαπιστώνεται και από τους δύο πίνακες 14 και 15, οι περισσότεροι αναφέρουν ότι ζουν μέσα σ' ένα καλό αρμονικό οικογενειακό περιβάλλον, όπου τους κατανοούν και συζητούν τα προβλήματά τους, χωρίς όμως να λείπουν και τα αρνητικά στοιχεία όπως η έλλειψη κατανόησης και οι οικογενειακοί καυγάδες και οι διαφωνίες.

Ερώτηση 12α: Θετικά στοιχεία που αφορούν το σχολείο σου

Πίνακας 16

Θετικά στοιχεία	Αριθμός
Κτριακές εγκαταστάσεις/εξοπλισμός	23
Λειτουργία /οργάνωση	18
Διαπαιδαγώγηση /μόρφωση	23
Κοινωνικότητα/επικοινωνία	19
Συνεργασία μαθητών με μερικούς καθηγητές	40
Δεν έχει	4
Δεν απάντησαν	9

Στον πίνακα 16, παρατηρείται, ότι το κυριότερο θετικό στοιχείο που αναφέρεται από 40 ερωτηθέντες είναι ότι υπάρχει συνεργασία ανάμεσα στους μαθητές και μερικούς καθηγητές τους. Ενώ με τον ίδιο αριθμό απαντήσεων 23, θεωρούν θετικό στοιχείο τις κτριακές εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του, καθώς και την διαπαιδαγώγηση και μόρφωση που τους δίνεται στο σχολείο. Και 19 αναφέρουν την κοινωνικότητα - επικοινωνία, αφού στο σχολείο μπορούν να συναντιούνται με τους φίλους τους, αλλά κάνουν και καινούργιες φίλες.

Ερώτηση 12β: Αρνητικά στοιχεία που αφορούν το σχολείο σου

Πίνακας 17

Αρνητικά στοιχεία	Αριθμός
Έλλειψη συνεργασίας/ακατάλληλο διδακτικό προσωπικό	46
Αντιπαιδαγωγικές μέθοδοι	45
Ακατάλληλες κτιριακ.εγκατ./έλλειψη εξοπλισμού	36
Έλλειψη αθλητικών εκδηλώσεων	2
Ακατάλληλες συνθήκες μάθησης	4
Δεν έχει	2
Δεν απάντησαν	7

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 17, οι 46 ερωτηθέντες πιστεύουν ότι το διδακτικό προσωπικό είναι ακατάλληλο και δεν υπάρχει συνεργασία μεταξύ των καθηγητών και των μαθητών. Συγκεκριμένα αναφέρουν ότι οι καθηγητές έχουν προκαταλήψεις και κάνουν διακρίσεις, βρίζουν τα παιδιά, είναι πειστικοί και δεν έχουν τις κατάλληλες γνώσεις. Οι 45 αναφέρουν ότι το σχολείο τους χρησιμοποιεί αντιπαιδαγωγικές μεθόδους, όπου τους τιμωρούν συνέχεια με αποβολές και δεν τους προσφέρεται επαρκής μόρφωση, ενώ 36 αναφέρουν ότι οι κτιριακές εγκαταστάσεις είναι ακατάλληλες και δεν υπάρχει ο απαραίτητος εξοπλισμός για την απόκτηση περισσότερων γνώσεων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα περισσότερα αρνητικά των σχολείων παρουσιάστηκαν από τους ερωτηθέντες μαθητές του Τεχνικού Επαγγελματικού Λυκείου.

Διαπιστώνεται από τους πίνακες 16 και 17, ότι οι ερωτηθέντες υποστηρίζουν με τον ίδιο σχεδόν αριθμό απαντήσεων ότι υπάρχει συνεργασία με μερικούς καθηγητές, αλλά στην πλειοψηφία θεωρούν το

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

διδακτικό προσωπικό ακατάλληλο και δεν υπάρχει συνεργασία μαζί τους. Παρατηρείται ακόμα ότι τ' αρνητικά στοιχεία υπερτερούν των θετικών στοιχείων των σχολείων.

Ερώτηση 13α: Θετικά στοιχεία της ζωής σου στην Ναύπακτο

Πίνακας 18

Θετικά στοιχεία	Αριθμός
Γεωγραφική τοποθέτηση /φυσική ομορφιά	49
Τουρισμός - ιστορικό παρελθόν	5
Καθαρό περιβάλλον	11
Φιλικόι κάτοικοι/καλές σχέσεις	13
Ηρεμία-ασφαλής ζωή	13
Διασκέδαση-γυχαγωγία	39
Καλές παρέες - φίλοι	17
Αθλητικοί χώροι	5
Χώροι εξυπηρέτησης των πολιτών	5
Δεν απάντησαν	12

Όσο αναφορά τα θετικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την ζωή των νέων στην Ναύπακτο, οι 49 αναφέρουν την γεωγραφική τοποθέτηση της πόλης, η οποία συνδυάζει βουνό και θάλασσα μαζί. Οι 39 αναφέρουν ότι μπορούν να διασκεδάσουν, οι 17 έχουν καλές παρέες και φίλους, οι 13 ότι οι κάτοικοι είναι φιλικόι και έχουν καλές σχέσεις μεταξύ τους και άλλοι 13 ότι στην Ναύπακτο υπάρχει μια ήρεμη και ασφαλής ζωής. Και ακόμα 11, αναφέρουν ότι το περιβάλλον της πόλης είναι καθαρό.

Ερώτηση 136: Αρνητικά στοιχεία της ζωής σου στην Ναύπακτο

Πίνακας 19

Αρνητικά στοιχεία	Αριθμός
Κυκλοφοριακό πρόβλημα	15
Μόλυνση του περιβάλλοντος	14
Ελλειψη γυμναστικών, καλλιτεχνικών και αθλητικών χώρων	28
Περιορισμένες ευκαιρίες μόρφωσης και εύρεσης εργασίας	9
Ρουτίνα-πλήξη	8
Κουτσομπολιό των κατοίκων	18
Διακυμάνσεις του πληθυσμού κατά εποχές	5
Ακριβή αγορά	2
Προβλήματα ναρκωτικών	3
Δεν έχει	6
Δεν απάντησαν	12

Παρατηρείται από τον πίνακα 19, ότι οι 28 αναφέρουν ότι δεν υπάρχουν αρκετοί γυμναστικοί, καλλιτεχνικοί και αθλητικοί χώροι, οι 18 ότι υπάρχει ενασχόληση του ενός κατοίκου με τους άλλους, οι 15 και 14 αντίστοιχα, ότι υπάρχει κυκλοφοριακό πρόβλημα, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες και μόλυνση του περιβάλλοντος. Και 9 αναφέρουν ότι υπάρχουν περιορισμένες ευκαιρίες μόρφωσης και γυμναστικής.

Β' ΜΕΡΟΣ

Ερώτηση 14: Τι μπορεί να προσφέρει ένα Κέντρο Νεότητας
 στους νέους της Ναυπάκτου .

Πίνακας 20

	Αριθμός
Χώρος συνάντησης, επικοινωνίας και διασκέδασης	51
Ψυχολογική υποστήριξη	24
Διαπαιδαγώγηση - εκπαίδευση	17
Ενημερώσεις - συζητήσεις	8
Σωστή εκμετάλλευση του ελεύθερου χρόνου/κάτι διαφορετικό	18
Καλλιτεχνικές δραστηριότητες	3
Διάφορες εκδηλώσεις	3
Αθλητισμός	7
Δεν ξέρω	3
Δεν απάντησαν	10

Από τον πίνακα 20 παρατηρείται ότι οι 51 ερωτηθέντες θέλουν το Κέντρο Νεότητας να είναι ένας χώρος δικός τους όπου θα συναντιούνται με τους φίλους τους, θα κάνουν καινούργιες γνωριμίες και θα διασκεδάζουν. Οι 24 θέλουν να προσφέρει ψυχολογική υποστήριξη και να τους βοηθάει στην επίλυση των προβλημάτων τους και στις αποφάσεις που πρέπει να πάρουν. Οι 18, να προσφέρει σωστή εκμετάλλευση του ελεύθερου χρόνου τους, κάνοντας κάτι διαφορετικό, οι 17 να τους βοηθάει στα μαθήματά τους και να τους προσφέρει καινούργιες γνώσεις, και 8 θέλουν να γίνονται ενημερώσεις και συζητήσεις πάνω σε διάφορα θέματα. Ενώ 3 δεν ξέρουν τι μπορεί να τους προσφέρει το Κέντρο Νεότητας.

Ερώτηση 15: Προγράμματα που θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα Κέντρο

Νεότητας

Πίνακας 21

Προγράμματα	Σύνολο
Ψυχαγωγίας	46
Ενημερωτικά /εκπαιδευτικά	18
Ενημερωτικά/συμβουλευτικά	44
Κοινωνικής δράσης	5
Αντιμετώπιση ατομικών προβλημάτων	12
Αθλητικές δραστηριότητες	33
Πολιτιστικές εκδηλώσεις	7
Λειτουργία βιβλιοθήκης	7
Μουσική/εκπαιδευτικό τμήμα	7
Θέατρο/κινηματογράφο	14
Αόριστες απαντήσεις	7
Δεν απάντησαν	11

Από το σύνολο των 100 ερωτηθέντων, οι 46 θέλουν το Κέντρο Νεότητας να περιλαμβάνει ψυχαγωγικά προγράμματα (εκδρομές, παιχνίδια κ.α.), οι 44 ενημερωτικά /συμβουλευτικά προγράμματα (θέματα υγείας, διαπροσωπικών σχέσεων, υγιεινής διατροφής), οι 33 αθλητικές δραστηριότητες, οι 14 κινηματογράφο και θέατρο και 12 βοήθεια στα ατομικά τους προβλήματα. Με τον ίδιο αριθμό, 7 παρουσιάζονται οι απαντήσεις πολιτιστικές εκδηλώσεις, λειτουργία βιβλιοθήκης, εκπαιδευτικό τμήμα μουσικής και αόριστες απαντήσεις. Ενώ 5 θέλουν να λειτουργούν προγράμματα κοινωνικής δράσης, όπως ομάδες αλληλοβοήθειας, ομαδικές δραστηριότητες, κ.α. Και 11 δεν απάντησαν καθόλου στην ερώτηση.

Ερώτηση 16: Διαμόρφωση του χώρου του Κέντρου Νεότητας

Πίνακας 22

Τοποθεσία	Αριθμός
Εξω από την πόλη	29
Στο λιμάνι	4
Στο κέντρο της πόλης	24

Σχετικά με την τοποθεσία του Κέντρου Νεότητας, οι 29 θέλουν να βρίσκεται έξω από την πόλη και ιδιαίτερα στο κάστρο, κοντά στο βουνό. Οι 24 στο κέντρο της πόλης και 4 στο λιμάνι γιατί εκεί υποστηρίζουν ότι θα προσελκύει πιο πολλά νεαρά άτομα.

Πίνακας 23

Εξωτερικός χώρος	Αριθμός
Μοντέρνο-όμορφο κτίριο	14
Ανοιχτούς μεγάλους χώρους	19
Γήπεδα για σπορ/γυμναστήριο	10
Πισίνα/κολυμβητήριο	3

Όσο αναφορά τους εξωτερικούς χώρους, οι 14 θέλουν το κτίριο να είναι μοντέρνο και όμορφο, οι 19 απάντησαν να έχει μεγάλους χώρους με κήπο, δέντρα και πολύ πράσινο, οι 10 να έχει γήπεδα για διάφορα σπόρ και γυμναστήριο, ενώ 3 θέλουν να έχει πισίνα που θα χρησιμοποιείται και για κολυμβητήριο.

Πίνακας 24

Εσωτερικός χώρος	Αριθμός
Όμορφη διακόσμηση	59
Χώροι για συζητήσεις και εκδηλώσεις	9
Βιβλιοθήκη	2
Αίθουσα μυχαγωγίας	11
Θέατρο/κινηματογράφο	3
Δεν απάντησαν	14

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 24, οι 56 απάντησαν ο εσωτερικός χώρος να έχει όμορφη διακόσμηση με μοντέρνο στυλ, ώστε να τραβά το ενδιαφέρον, οι 11 θέλουν να έχει αίθουσα μυχαγωγίας με παιχνίδια, καφετέρια κ.α., οι 9 να έχει ξεχωριστούς χώρους για συζητήσεις και διάφορες εκδηλώσεις, οι 2 να έχει βιβλιοθήκη, όπου θα μπορούν να διαβάζουν και 3 να έχει χώρους για θέατρο και προβολή ταινιών.

Και στην ερώτηση αυτή δεν απάντησαν καθόλου 14 ερωτηθέντες.

Ερώτηση 17: Διοικητική οργάνωση του Κέντρου Νεότητας

Πίνακας 25

Διοικητική οργάνωση	Αριθμός
Τον φορέα οργάνωσης/λειτουργίας του Κέντρου	3
Επιτροπή γονέων και υπεύθυνοι το φορέα	4
Επιτροπή νέων και υπεύθυνοι του φορέα	57
Συνδυασμός των παραπάνω	35
Κάτι άλλο	-
Δεν απάντησαν	1
Σύνολο	100

Όσο αναφορά τον τρόπο διοίκησης του Κέντρου Νεότητας, οι 57 απάντησαν ότι πρέπει να διοικείται από επιτροπή νέων, που θα συμμετέχουν στα προγράμματα, σε συνεργασία με τους υπεύθυνους του φορέα, ενώ οι 35 να υπάρχει επιτροπή που θα αποτελείται από τον φορέα οργάνωσης και λειτουργίας και από μια ομάδα γονέων και νέων. Τέσσερα (4) άτομα απάντησαν να διοικείται από επιτροπή των γονέων σε συνεργασία με τους υπεύθυνους του φορέα, ενώ 3 άτομα απάντησαν ότι πρέπει να διοικείται

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου
μόνο από τον φορέα οργάνωσης και λειτουργίας του Κέντρου Νεότητας ,
ενώ 1 άτομο δεν απάντησε καθόλου.

Ερώτηση 18: Ώρες λειτουργίας του Κέντρου Νεότητας

Πίνακας 26

Ώρες λειτουργίας	Αριθμός
Πρωί και απόγευμα (8.00 π.μ.-1.00 μ.μ. & 5.00 -8.00 μ.μ.)	2
Απογευματινές (4.00 μ.μ.) μέχρι αργά και Σαββατοκ.	75
Όλες τις ώρες (8.00 π.μ. - 24.00 μ.μ.)	15
Δεν προσδιόρισαν	5
Δεν απάντησαν	3
Σύνολο	100

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 26, οι 75 θέλουν να λειτουργεί κυρίως απογευματινές ώρες , για παράδειγμα από τις 4.00 μ.μ. μέχρι αργά τα μεσάνυχτα και οπωσδήποτε τα Σαββατοκύριακα, ενώ οι 15 θέλουν να λειτουργεί όλες τις ώρες της ημέρας, από το πρωί μέχρι αργά την νύχτα. Οι 5 δεν προσδιόρισαν ποιές ακριβώς ώρες να λειτουργεί, αλλά θέλουν να είναι σε ώρες που να βολεύει όλους τους συμμετέχοντες, και 2 θέλουν να λειτουργεί πρωί - απόγευμα, όπως τα καταστήματα. Ενώ 3 ερωτηθέντες δεν απάντησαν καθόλου σ' αυτή την ερώτηση.

Ερώτηση 19: Συμμετοχή στα προγράμματα του Κέντρου Νεότητας

Σύμφωνα με τον πίνακα 27, οι προτιμήσεις των ερωτηθέντων για τα προγράμματα του Κέντρου Νεότητας, ανάλογα με τον βαθμό προτεραιότητάς τους είναι οι εξής:

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

- α.- Στην πρώτη προτίμησή τους οι 23 θέλουν έναν χώρο, όπου θα συναντιούνται με τους φίλους τους και θα περνάνε τον ελεύθερο χρόνο τους, οι 16 προγράμματα γυμναστικής, οι 12 παιχνίδια (σκάκι, μπιλιάρδο, πίνγκ - πόνγκ, κα.), οι 9 ενημερωτικά /συμβουλευτικά προγράμματα και οι 7 να υπάρχει βοήθεια στην αντιμετώπιση των ατομικών τους προβλημάτων καθώς και εικαστικά (ζωγραφική, πυλοπλαστική).
- β.- Στην δεύτερη προτίμησή τους οι 16 θέλουν να υπάρχουν παιχνίδια, οι 11 γυμναστική και ενημερωτικά/συμβουλευτικά προγράμματα, οι 10 έναν χώρο συνάντησης με τους φίλους τους και εικαστικά και οι 8 να υπάρχουν ενημερωτικά/εκπαιδευτικά προγράμματα και κινηματογράφος.
- γ.- Στην τρίτη προτίμησή τους, οι 14 θέλουν προγράμματα γυμναστικής, οι 11 μουσικό/εκπαιδευτικό τμήμα, οι 9 κινηματογράφο και με τον ίδιο αριθμό απαντήσεων, 8 ενημερωτικά / συμβουλευτικά προγράμματα και βοήθεια στα ατομικά τους προβλήματα.
- δ.- Στην τετάρτη προτίμησή τους, οι 11 θέλουν ενημερωτικά/ συμβουλευτικά προγράμματα, και με τον ίδιο αριθμό απαντήσεων, οι 10 θέλουν μουσικό/εκπαιδευτικό τμήμα και κινηματογράφο και ακολουθούν με 7 απαντήσεις τα παιχνίδια, η γυμναστική, διάφορες εκδηλώσεις και αντιμετώπιση ατομικών προβλημάτων.
- ε.- Στην πέμπτη προτίμησή τους, οι 14 θέλουν θέατρο, οι 12 διάφορες εκδηλώσεις, οι 11 γυμναστική και οι 7 ενημερωτικά/εκπαιδευτικά προγράμματα.

Πίνακας 27

Προγράμματα	Αριθμός προτεραιότητας				
	1	2	3	4	5
Αξιοποίηση του χώρου με τους συνομηλικούς σου	23	10	7	5	3
Ενημερωτικά /συμβουλευτικά προγράμματα	9	11	8	11	4
Ενημερωτικά/εκπαιδευτικά προγράμματα	5	8	7	4	7
Παιχνίδια	12	16	8	7	4
Γυμναστική	16	11	14	7	11
Εικαστικά	7	10	3	5	6
Μουσικό/εκπαιδευτικό τμήμα	2	1	11	10	3
Θέατρο	6	2	4	6	14
Κινηματογράφο	3	8	9	10	6
Διάφορες εκδηλώσεις	1	3	5	7	12
Συμμετοχή σε δραστηριότητες της κοινότητας	-	1	4	2	6
Αντιμετώπιση ατομικών προβλημάτων	7	4	7	7	6
Δεν απάντησαν	11				

Από την παραπάνω ανάλυση διαπιστώνεται ότι η πλειοφία των ερωτηθέντων θέλει το Κέντρο Νεότητας να είναι ένας χώρος, όπου θα μπορεί να συναντιέται με τους φίλους του, να υπάρχουν προγράμματα γυμναστικής, ενημερωτικά/ συμβουλευτικά - εκπαιδευτικά προγραμματα, να υπάρχουν παιχνίδια και να μπορεί να βρει την βοήθεια που χρειάζεται για την αντιμετώπιση των ατομικών προβλημάτων του.

Ερώτηση 20α: Πρέπει να καταβάλλεται κάποιο χρηματικό ποσό για την συμμετοχή στα προγράμματα του Κέντρου Νεότητας;

Πίνακας 28

	Αριθμός
Ναι	42
Οχι	53
Δεν απάντησαν	5
Σύνολο	100

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

Σχετικά με το αν πρέπει να πληρώνουν κάποιο συμβολικό χρηματικό ποσό για να συμμετέχουν στα προγράμματα του Κέντρου Νεότητας, από το σύνολο των 100 ερωτηθέντων, οι 42 απάντησαν ναι, ενώ 53 απάντησαν αρνητικά και 5 δεν απάντησαν καθόλου στην ερώτηση.

Ερώτηση 20β: Τι χρηματικό ποσό να πληρώνουν;

Πίνακας 29

Ποσό	Αριθμός
200- 500 δρχ.	3
1000 - 1500 δρχ.	7
2000 δρχ.	11
3000 - 5000 δρχ.	7
8000 - 10000 δρχ.	2
Δεν προσδιόρισαν	12
Σύνολο	42

Από τους 42 που απάντησαν καταφατικά, οι 12 δεν προσδιόρισαν το ποσό, αλλά οι πιο πολλοί απάντησαν ότι θα πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να μπορούν να το πληρώσουν όλοι, αλλά και να μπορούν να καλύπτονται οι ορισμένες του Κέντρου, ενώ 11 απάντησαν να πληρώνουν 2000 δρχ. το μήνα. Και ακολουθεί με τον ίδιο αριθμό απαντήσεων, δηλ. 7, το ποσό των 1000 - 1500 δρχ. και 3000 - 5000 δρχ. το μήνα.

Ερώτηση 21α: Υπάρχουν κάποιοι λόγοι που θα εμποδίσουν την συμμετοχή σας στα προγράμματα του Κέντρου Νεότητας;

Πίνακας 30

	Αριθμός
Ναι	21
Όχι	74
Δεν απάντησαν	5
Σύνολο	100

Σχετικά με το αν υπάρχουν κάποιοι λόγοι που μπορεί να εμποδίσουν την συμμετοχή των ερωτηθέντων στα προγράμματα του Κέντρου Νεότητας, οι 74 απάντησαν ότι δεν υπάρχουν, ενώ οι 21 ότι υπάρχουν λόγοι. Και 5 δεν απάντησαν καθόλου σ' αυτή την ερώτηση.

Ερώτηση 21β: Λόγοι που θα εμποδίσουν την συμμετοχή σας
στο Κέντρο Νεότητας

Πίνακας 31

Λόγοι	Αριθμός
Διάβασμα/φροντιστήρια	4
Γονείς	4
Ώρες και είδος των προγραμ.	2
Ποσό συμμετοχής	1
Απόσταση του Κέντρου Νεότητας από τον τόπο διαμονής	1
Έλλειψη χρόνου/δουλειά	8
Δεν προσδιόρισαν	1
Σύνολο	21

Από τον πίνακα 31, οι 8 αναφέρουν ότι δεν έχουν χρόνο και μπορεί να εργάζονται, ενώ 4 αναφέρουν ότι έχουν διάβασμα και φροντιστήρια, και άλλοι 4 ότι μπορεί να τους εμποδίσουν οι γονείς τους. Οι ώρες και το είδος των προγραμμάτων αναφέρονται από 2 ερωτηθέντες, ενώ 1 άτομο δεν θα μπορεί να συμμετέχει αν το χρηματικό ποσό συμμετοχής στα προγράμματα είναι μεγάλο, καθώς επίσης και η τοποθεσία του Κέντρου. Ενώ 1 άτομο δεν προσδιορίζει τους λόγους.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ποσοτικά αποτελέσματα της έρευνας οδηγούμαστε στα εξής συμπεράσματα και στις εξής υποθέσεις:

Κατ'αρχήν όπως προκύπτει από τα κοινωνικά - δημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων, η πλειοψηφία των γονιών τους έχουν εκπαίδευση δημοτικού και γυμνασίου και ασκούν επαγγέλματα σαν ανειδίκευτοι εργάτες και τεχνίτες - επαγγελματίες. Αυτό ίσως και να δικαιολογεί γιατί οι περισσότεροι μαθητές θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στις ανώτατες και ανώτερες σχολές και οι παράγοντες - όπως αναφέρεται από τους περισσότερους - που τους οδηγούν στο να σπουδάσουν είναι γιατί θέλουν να αποκτήσουν ένα πτυχίο που θα τους εξασφαλίσει αργότερα: "μία ακριβοπληρωμένη και με κύρος δουλειά". Η Α. Κερασοβίτη (1989, σελ. 38) αναφέρει ότι όταν οι νέοι που προέρχονται από τα κατώτερα κοινωνικό - οικονομικά στρώματα "κατορθώσουν να μπουν στα Πανεπιστήμια και φυσικά να εξέλθουν με επιτυχία απ' αυτά, είναι σε θέση να ασκήσουν ένα επάγγελμα της μεσαίας ή ανώτερης κοινωνικής τάξης και έτσι να βελτιώσουν την αρχική τους κοινωνική θέση. Για αυτούς το πτυχίο αποτελεί το "κλειδί" που θα ανοίξει τις πόρτες της μεσαίας ή της ανώτερης τάξης". Και όταν σε μια χώρα επικρατούν οι απαραίτητες, κυρίως, οικονομικές συνθήκες η ανώτατη εκπαίδευση ευνοεί την κοινωνική κινητικότητα, δηλαδή "την μετακίνηση ενός ατόμου από θέση σε θέση μέσα στην κοινωνία" (ο.π. σελ. 37).

Στον πίνακα 15 υπάρχουν και αρκετοί (7) που αναφέρουν ότι οι γονείς τους, τους πιέζουν για περισσότερες σπουδές. Όπως αναφέρει η Α. Μισέλ (1987, σελ. 108), σε μια πρόσφατη αμερικάνικη έρευνα μεταξύ 2.327 μαθητών Μέσης Εκπαίδευσης, που έγινε για να δείξει την επιρροή της οικογένειας έναντι της επιρροής της ομάδας των ομηλίκων πάνω στα εκπαιδευτικά σχέδια των παιδιών, οδήγησε τους ερευνητές στην διατύπωση

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

του εξής συμπεράσματος: “Είναι ίσως παραπλανητικό να μιλά κανείς για μια κουλτούρα των νέων, διαχωρίζοντάς την από την γονεϊκή επιρροή. Είναι απαραίτητο να προσδιορίζονται οι χώροι στους οποίους κανείς αναφέρεται για ορισμένες αξίες και ορισμένους χώρους η επιρροή των ομπλικών μπορεί να είναι μεγαλύτερη εκείνης των γονέων , για άλλες αξίες και σ’ άλλους χώρους μπορεί να συμβαίνει το αντίθετο. Οι γονείς επηρεάζουν τα σχέδια του εφήβου για τη μελλοντική ζωή του περισσότερο από ότι τα επηρεάζει η ομάδα των ομπλικών”.

Ακόμα η Χ. Κατάκη (1984, σελ. 64-65) η οποία παρουσιάζει την εικόνα της ελληνικής οικογένειας δείχνει την υπερβολική προσήλωση των γονιών στην προσπάθειά τους για την μόρφωση των παιδιών. “Η αγωνία, η πίεση για την επιδόσή τους στο σχολείο είναι διάχυτη. Μιλώντας κανείς με τους γονείς δεν είναι δυνατόν παρά να αισθανθεί πως η μόρφωση των παιδιών τους, πέρα από την πρακτική της διάσταση, έχει πια καθαρά συμβολικό χαρακτήρα. Μέσα από την επιτυχία των παιδιών οι γονείς αναζητούν να τραφούν ψυχολογικά. Ο τεχνητός αυτός, κοινός στόχος έχει γίνει προϋπόθεση για την ψυχολογική επιβίωση των μελών της οικογένειας ... Τεράστιο μέρος από το οικογενειακό εισόδημα διοχετεύεται στην εκπαίδευση των παιδιών... Τα ιδιαίτερα μαθήματα, τα φροντιστήρια, οι δάσκαλοι που μπαϊνοβγαίνουν στο σπίτι, η αγωνία, το άγχος, οι καβγάδες ανάμεσα σε γονείς και παιδιά για το “βαθμό” είναι η κυρίαρχη εικόνα στο σημερινό ελληνικό σπίτι”.

Από την ερευνά μας διαπιστώνεται ότι το 82% (41) των παιδιών των γυμνασίων που ρωτήθηκαν, θέλουν να πάνε στο γενικό λύκειο, γιατί από εκεί μπορούν αργότερα να συνεχίσουν στις ανώτατες σχολές. Ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό 14% (7) θέλει να αποκτήσει κάποια τεχνική εκπαίδευση.

Η ίδια κατάσταση παρουσιάζεται και στα παιδιά των λυκείων . Το 76% σκέφτεται να συνεχίσει τις σπουδές του σε κάποια σχολή, ενώ 22% δεν θα συνεχίσει και αυτό γιατί δεν του το επιτρέπει η χαμηλή βαθμολογία του, είτε

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

η οικονομική κατάσταση της οικογένειάς του, είτε γιατί θεωρεί χαμένο χρόνο τις σπουδές και θα δώσει εξετάσεις στον δημόσιο τομέα ή γιατί ήδη δουλεύει κάπου ή σκέφτεται να κάνει κάποια δική του δουλειά.

Όσο αναφορά το πόσο ελεύθερο χρόνο έχουν μέσα στην εβδομάδα (πίν. 8), φαίνεται ότι τα ερωτηθέντα παιδιά των λυκείων έχουν περισσότερο ελεύθερο χρόνο από τα ερωτηθέντα παιδιά των γυμνασίων. Αυτή η κατάσταση που παρουσιάζεται όμως δημιουργεί κάποια απορία, γιατί υποτίθεται ότι τα παιδιά που πηγαίνουν στο λύκειο, και όπως αναφέρουν οι περισσότεροι από αυτούς θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους, θα έπρεπε να έχουν λιγότερο ελεύθερο χρόνο αφού για να πετύχουν το σκοπό τους πρέπει να διαθέτουν περισσότερες ώρες στο διαβάσμα τους. Σήμερα, όμως "οι νέοι διεκδικούν ολοένα και περισσότερο μια αυτονομία στη χρήση του χρόνου έξω από τις οικογενειακές ή σχολικές τους υποχρεώσεις" (BRITANNICA, 1991, τόμος 22, σελ. 39).

Ακόμα διαπιστώνεται από τους πίνακες 9 και 10, ότι τα κορίτσια διαθέτουν λιγότερο ελεύθερο χρόνο από ότι τα αγόρια. Θα μπορούσαμε ίσως να πούμε ότι αυτό συμβανει γιατί τα κορίτσια έχουν περισσότερες υποχρεώσεις στη σημερινή κοινωνία από ότι τα αγόρια.

Η Χ. Κατάκη (1984, σελ. 138) αναφέρει ότι "η γυναίκα σήμερα έχει διπλό σκοπό: να "δίνει" στους δικούς της, αλλά και να ικανοποιεί τις δικές της προσωπικές επιδιώξεις". Προσπαθεί λοιπόν απο νεαρή ακόμα ηλικία να μάθει ν' ανταποκρίνεται στις πολλαπλές υποχρεώσεις της. Ακόμα από έρευνα που έγινε στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Δυτική Ευρώπη έδειξε ότι "οι νέες εξακολουθούν να προετοιμάζονται για τον γάμο και την οικογένεια, που θεωρείται ως ο βασικός προορισμός τους. Η

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

οικογένεια καινοτομεί ελάχιστα για να τους παράσχει άλλη εναλλακτική λύση και για να τις παρακινήσει να αναζητήσουν την ολοκλήρωσή τους σε μια λειτουργία διάφορη από την λειτουργία της μητρότητας... Ακόμα μέσα στην οικογένεια υπάρχει άνιση κατανομή των οικιακών εργασιών ανάμεσα στα αγόρια και στα κορίτσια: τα αγόρια απαλλάσσονται συνήθως από τις εργασίες αυτές, που ανατίθεται στα κορίτσια” (Α. Μισέλ, 1987, σελ. 109).

Για το πως περνάει η πλειοψηφία των νέων τον ελεύθερο χρόνο τους, η έρευνα έδειξε (πίν. 11) ότι ακούνε μουσική (55) και ακολουθεί η απάντηση ότι βλέπουν τηλεόραση (44). Από έρευνα που έγινε το 1984 από το Ε.Κ.Κ.Ε. στην περιοχή της Αθήνας και του Πειραιά, διαπιστώνεται ότι: “οι νέοι ακούνε καθημερινά περισσότερο ραδιόφωνο απ’ ότι βλέπουν τηλεόραση. Αυτό προκαλεί εντύπωση δεδομένου ότι στην καθημερινή μυχγαγωγία των ανθρώπων εδωρείτο ότι η τηλεόραση έχει το προβάδισμα, όπως είχε δείξει παλιότερη έρευνα”. Ακόμα αρκετά άτομα (42) περνάνε τον ελεύθερο χρόνο τους διαβάζοντας, αλλά και αρκετοί (23) ασχολούνται με τον αθλητισμό. Πολλοί όμως είναι αυτοί που θέλουν να κάνουν κάτι διαφορετικό στον ελεύθερο χρόνο τους, 20% (13), και ιδιαίτερα ν’ ασχοληθούν με τον οργανωμένο αθλητισμό 24,6% (16) και τον αθλητισμό γενικά 20% (13), (πίν. 13). Παρατηρείται ότι η ανάγκη των ερωτηθέντων ν’ ασχοληθούν με τον αθλητισμό είναι ιδιαίτερα έντονη.

Σχετικά με τις ενδοοικογενειακές τους σχέσεις - έχει αναφερθεί παραπάνω η επίδραση της οικογένειας στην εκπαίδευση των παιδιών - όπως προκύπτει από τους πίνακες 14 και 15, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων απάντησε ότι ζει μέσα σ’ ένα αρμονικό οικογενειακό περιβάλλον. Υπάρχουν και αρκετοί που απάντησαν ότι ζουν μέσα σ’ ένα καλό οικογενειακό περιβάλλον αναφέρουν όμως, ότι δεν λείπουν οι

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

οικογενειακοί καυγάδες (19) και νιώθουν ότι υπάρχει έλλειψη κατανόησης και επικοινωνίας (38) και ακόμα θεωρούν ως αρνητικό στοιχείο τις διαφορετικές αντιλήψεις των γονιών τους (10).

Αυτή η κατάσταση που παρουσιάζεται είναι ένα χαρακτηριστικό των νέων οι οποίοι "τείνουν να παίρνουν μια αμυντική και υπεραντιδραστική στάση απέναντι στον κόσμο των ενήλικων, τον οποίο αισθάνονται ως αποστερητικό και απειλητικό" (BRITANNICA, τόμ. 45, σελ. 68). Σήμερα η ταχύτητα με την οποία αλλάζουν ο ρυθμός και οι μορφές της ζωής, προκαλούν βασικές αλλαγές ακόμα και μέσα στην ίδια γενιά. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα παιδιά και γονείς να βρίσκονται μπροστά σ' ένα μεγάλο αδιέξοδο το οποίο είναι και η αιτία για μεγαλύτερες αναστατώσεις και αισθήματα ανασφάλειας των εφήβων και δυσκολίες προσαρμογής (Δρόσος, 1984, σελ. 78).

Η Χ. Κατάκη (1984, σελ. 16) αναφέρει ότι "οι συγκρούσεις εσωτερικές και διαπροσωπικές, ολοένα μεγαλώνουν. Τα παιδιά αισθάνονται παγιδευμένα, αποστερημένα, χωρίς πρότυπα και καθοδήγηση. Κλείνονται στον εαυτό τους, συχνά με τρόπο εχθρικό. Οι γονείς αισθάνονται πελαγωμένοι, απορούν γιατί τα παιδιά τους δε δέχονται τις συμβουλές τους, ούτε αναγνωρίζουν τις "θυσίες" που εκείνοι απλόχερα κάνουν. Οι νέοι προβληματίζονται, μάχονται απεγνωσμένα να βρουν καινούργιους τρόπους να επικοινωνήσουν με το σύντροφό τους, χωρίς όμως να το καταφέρνουν".

Ακόμα παρατηρείται στους πίνακες 14 και 15, ότι θεωρείται θετικό στοιχείο η ικανοποίηση των καταναλωτικών αναγκών (16) και σαν αρνητικό η μέτρια οικονομική κατάσταση (3). Αυτό δείχνει την μεγάλη σημασία που δίνεται σήμερα από τους γονείς στην ικανοποίηση των καταναλωτικών αναγκών των παιδιών τους. Σύμφωνα με την Α. Μισέλ (1984, σελ. 117) "στις

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

βιομηχανικές κοινωνίες, οι γονείς των συζυγικών οικογενειών θεωρούν κατά κάποιο τρόπο υποχρεωσή τους να δώσουν στα παιδιά τους όσο το δυνατόν περισσότερα αγαθά και παιχνίδια.. Και είναι πολύ δύσκολο να αποδώσει κανείς στην οικογένεια ρόλο θετικό όσον αφορά την μετάδοση των αξιών της δικαιοσύνης και της ισότητας, γιατί αυτή συχνά περιορίζεται στο να καταστήσει τα-παιδιά της απαιτητικούς καταναλωτές...”.

Επειδή όμως η εφηβική και νεανική ηλικία είναι μια αρκετά δύσκολη περίοδος στη ζωή του ανθρώπου, και οι νέοι έχουν ανάγκη για κατανόηση, ενθάρρυνση, πληροφόρηση και ενημέρωση αλλά και πρότυπα αξία να τα μιμηθούν, είναι απαραίτητο η οικογένεια να μπορεί να καλύψει τις ανάγκες αυτές και για το σκοπό αυτό ίσως χρειαστούν μερικές φορές και οι δύο πλευρές - οι γονείς και τα παιδιά - την βοήθεια κάποιων τρίτων, ειδικών.

Όμως και ο ρόλος του σχολείου είναι πολύ σημαντικός στην περίοδο της εφηβικής και νεανικής ηλικίας. “Σκοπός του σχολείου και της οργανωμένης εκπαίδευσης είναι να συνεχίσει και να επεκτείνει την διαδικασία της κοινωνικοποίησης που άρχισε στην οικογένεια” (BRITANNICA, 1991, τόμ. 45, σελ. 68). Από την έρευνα προκύπτει όμως, ότι το σχολείο αδυνατεί να ανταποκριθεί στο σκοπό του, αφού η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (πίν. 17), αναφέρει ότι χρησιμοποιούνται αντιπαιδαγωγικές μέθοδοι (45) και ότι στην πλειοψηφία το διδακτικό προσωπικό είναι ακατάλληλο γιατί η συμπεριφορά τους απέναντι στα παιδιά δεν είναι αυτή που πρέπει και δεν συνεργάζονται μεταξύ τους και ακόμα ότι αρκετοί δεν έχουν τις κατάλληλες γνώσεις στα μαθήματα που διδάσκουν. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης, όπως υποστηρίζουν είναι να μην τους παρέχεται η απαραίτητη μόρφωση και να μην γίνεται σωστή διαπαιδαγώγηση.

Είναι γεγονός ότι η διαδικασία τής μάθησης και της κοινωνικοποίησης, όπου και αν γίνεται στην οικογένεια ή στο σχολείο “έχει τεράστια σημασία για τους νέους, όσο αφορά τον σχηματισμό της κοσμοαντίληψής τους και διαμέσου αυτής και μιας σειράς σοβαρών για τον νέο αποφάσεων, όπως εκπαίδευση, επάγγελμα, γάμος, πολιτική ένταξη κλπ.” (Παπαϊωάννου, 1987, σελ. 18).

Σχετικά με τα χαρακτηριστικά της πόλης της Ναυπάκτου προκύπτει ότι είναι μια όμορφη πόλη που προσελκύει αρκετό κόσμο καθόλη την διάρκεια του χρόνου. Οι κάτοικοί της είναι φιλικοί και οι περισσότεροι γνωρίζονται μεταξύ τους και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να υπάρχει ενασχόληση του ενός με τον άλλον (πίν. 19) κάτι που από αρκετούς (18) θεωρείται αρνητικό στοιχείο. Ακόμα προκύπτει (πίν. 19) ότι παρουσιάζει η Ναύπακτος, έλλειψη γυμναστικών, καλλιτεχνικών και αθλητικών χώρων και οι νέοι δεν έχουν πολλές δυνατότητες επιλογής στο να κάνουν κάτι διαφορετικό, σε σύγκριση με τα μεγάλα αστικά κέντρα όπου οι επιλογές στην διασκέδαση κυρίως, είναι πολλές. Ακόμα οι ευκαιρίες στο να βρουν δουλειά είναι και αυτές περιορισμένες γι’ αυτό πολλοί είναι αυτοί που φεύγουν από την πόλη της Ναυπάκτου και πάνε στα αστικά κέντρα για να βρουν δουλειά.

Από τον πίνακα 20 γίνεται εμφανής η κοινωνικότητα των νέων. Οι ερωτηθέντες στην πλειοψηφία τους (51) θέλουν να δημιουργηθεί στην πόλη της Ναυπάκτου ένα Κέντρο Νεότητας, όπου θα είναι ένας χώρος δικός τους, θα μπορούν να συναντιούνται με τους φίλους τους, θα γνωρίζουν καινούργια άτομα και θα διασκεδάζουν. Παράλληλα όμως θέλουν να μπορούν να κάνουν κάτι διαφορετικό και να μπορούν να βρουν την συμπαράσταση και βοήθεια που θα χρειάζονται σε οποιοδήποτε πρόβλημά τους. Αυτό δείχνει

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

την ανάγκη τους να συζητάνε ελεύθερα, μ' άτομα που τους καταλαβαίνουν διάφορα θέματα που τους απασχολούν και να ενημερώνονται σωστά και υπεύθυνα.

Τα προγράμματα στα οποία θα συμμετείχαν (πίν. 27) και είναι πρώτα στις προτιμήσεις τους, είναι η γυμναστική, ενημερωτικά /συμβουλευτικά προγράμματα και ψυχοκοινωνική υποστήριξη στην αντιμετώπιση των ατομικών τους προβλημάτων.

Όσο αναφορά την τοποθεσία του Κέντρου Νεότητας (πίν. 22), προτιμούν να βρίσκεται στο κέντρο της πόλης και να είναι ένα κτίριο μοντέρνο με όμορφη διακόσμηση ώστε να τραβά το ενδιαφέρον (πίν. 23 και 24).

Θέλουν το Κέντρο να διοικείται από τους νέους που θα συμμετέχουν σ' αυτό, σε συνεργασία με τον φορέα που θα είναι υπεύθυνος για την λειτουργία του (πίν. 25). Να είναι ανοιχτό κυρίως τις απογευματινές ώρες καθώς και καθόλη την διάρκεια των Σαββατοκύριακων (πίν. 26), γιατί πιστεύουν ότι θα βολεύει τους περισσότερους νέους αυτό το ωράριο λειτουργίας. Και για την συμμετοχή στα προγράμματα του Κέντρου (πίν. 28) προκύπτει ότι θα πρέπει να πληρώνουν ένα συμβολικό χρηματικό ποσό, ώστε να μπορούν εν μέρει να καλύπτουν τις ανάγκες του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Σκοπός της μελέτης ήταν η διερεύνηση των αναγκών των εφήβων και νέων στην πόλη της Ναυπάκτου και η πρόταση σχεδιασμού και λειτουργίας ενός Κέντρου Νεότητας.

Σύμφωνα με την θεωρητική προσέγγιση του Κοινωνικού Σχεδιασμού, τα στάδια του είναι: α. Στάδιο ανάλυσης, β. Στάδιο πραγματοποίησης και γ. Στάδιο ανατροφοδότησης.

Πιο κάτω περιγράφεται το στάδιο της ανάλυσης και ο σχεδιασμός Κέντρου Νεότητας, στην πόλη της Ναυπάκτου.

I. Στάδιο ανάλυσης

Το στάδιο της ανάλυσης, όπως έχει προαναφερθεί στο κεφάλαιο του Κοινωνικού Σχεδιασμού (σελ. 15), περιλαμβάνει την διατύπωση - προσδιορισμό του προβλήματος, τον καθορισμό των σκοπών και στόχων της παρέμβασης και την επεξεργασία των εναλλακτικών προτεινόμενων λύσεων, από τις οποίες επιλέγεται η ευνοϊκότερη εναλλακτική λύση για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

α. Διατύπωση του προβλήματος:

Είναι απαραίτητο να γίνει σωστή διατύπωση του προβλήματος, γιατί ασαφείς διατυπώσεις υπονομεύουν τις αποτελεσματικές λύσεις. Για να

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

πραγματοποιηθεί η διατύπωση του προβλήματος θα πρέπει να γίνει η υποδιαίρεσή του σε τμήματα με βάση τις απαντήσεις στις εξής ερωτήσεις:

- Ποιό είναι το πρόβλημα;
- Που εμφανίζεται;
- Ποιόν επηρεάζει;
- Πότε παρουσιάζεται;
- Τι έκταση και τι βάθος έχει;

Πιο συγκεκριμένα:

- Ποιο είναι το πρόβλημα: Η εφηβική ηλικία είναι μια περίοδος ανάπτυξης που την χαρακτηρίζουν «η συναισθηματική αστάθεια, το όριο μεταξύ ενθουσιασμού και απελπισίας, η κριτική στάση απέναντι στους γονείς, στους δασκάλους, στην κοινωνία ολόκληρη, η απολυτότητα, η άρνηση συμβιβασμών, η απροθυμία προσαρμογής, η εμφάνιση προβλημάτων που σχετίζονται με την γεννητική ζωή και άλλα». (Όλγα Λόππα, 1987, σελ. 314).

Είναι λοιπόν μια περίοδος συγκρούσεων, στην οποία παρουσιάζονται δυσκολίες και για το ίδιο το άτομο, αλλά και για εκείνους που ζουν μαζί του.

Οι έφηβοι βρίσκονται ανάμεσα σε δύο κόσμους, στον κόσμο των παιδιών και στον κόσμο των μεγάλων, πράγμα που δεν τους κάνει να αισθάνονται άνετα. «Μια έρευνα που έγινε στο Παρίσι σε μαθητές λυκείων, 16-19 ετών, φανερώνει την πολύ δυσάρεστη θέση τους. 67% λένε ότι αισθάνονται εκνευρισμό και κούραση.

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

Ένας στους τέσσερις ομολογεί ότι ήθελε να πεθάνει. Το 4% κατέχεται από έμμονη ιδέα θανάτου. Πάρα πολύ νιώθουν κατάθλιψη, μεγαλώνουν απότομα και δεν είναι ανώδυνη η προσαρμογή στις αλλαγές. Η αυτοκτονία είναι η δεύτερη αιτία θανάτων των εφήβων, μετά τα ατυχήματα και πριν τον καρκίνο» (ο.π.).

Για να μπορέσουν να βοηθήσουν τα άτομα νεαρής ηλικίας χρειάζονται προτροπή και ενίσχυση, σχετικά με το σωστό τρόπο ενέργειας πάνω στο ένα ή στο άλλο ζήτημα. Η ευθύνη του οικογενειακού και του κοινωνικού περιβάλλοντος είναι πολύ μεγάλη, οι οποίοι συμβάλλουν και πρέπει να δημιουργούν τις ευκαιρίες ανάπτυξης της προσωπικότητας του ανθρώπου. Όμως η προσωπική κρίση των νέων σε συνδιασμό με την έλλειψη κοινωνικών στηριγμάτων, τους οδηγεί σε μια κριτική στάση απέναντι στη ζωή των ενηλίκων που φτάνει μέχρι την κοινωνική σύγκρουση και τις αρνητικές συμπεριφορές. Είναι απαραίτητο, επομένως να υπάρξουν εννιαίες και οργανωμένες υπηρεσίες που να μπορούν να καλύψουν τις πολλαπλές ανάγκες των ατόμων νεαρής ηλικίας και να τους βοηθήσουν να επιτύχουν οτιδήποτε τους υπαγορεύουν οι φιλοδοξίες τους και τους επιτρέπουν οι ικανότητές τους.

- Που εμφανίζεται: Η έλλειψη οργανωμένων υπηρεσιών για την κάλυψη των αναγκών όλων των νέων και η σωστή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου είναι ένα ευρύτερο πρόβλημα που παρουσιάζεται και στα μεγάλα αστικά κέντρα και ιδιαίτερα όμως στις επαρχίες, όπου η τοπική ανάπτυξη των υπηρεσιών είναι περιορισμένη και δεν δίνονται οι δυνατότητες στους ίδιους τους ενδιαφερόμενους - τους νέους - να οργανώσουν τις

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

εναλλακτικές χρήσεις τους ελεύθερου χρόνου τους, της μυχαγωγίας τους και της ποιότητας της ζωής τους.

- Ποιον επηρεάζει: Με βάση την έρευνα που έγινε, καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως αυτοί που επηρεάζονται είναι όλα τα άτομα νεαρής ηλικίας και στην συγκεκριμένη περίπτωση οι νέοι που ζουν στην πόλη της Ναυπάκτου, οι οικογενειές τους και το κοινοτικό περιβάλλον της πόλης.

Το πρόβλημα των αυξημένων αναγκών των νέων και η έλλειψη οργανωμένων προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης του ελεύθερου χρόνου τους δεν θίγει μόνο τους νέους και τις οικογενειές τους αλλά και ολόκληρη την κοινότητα. Αυτό συμβαίνει γιατί «η νεολαία είναι ένα μέρος της συνολικής κοινωνικής ολότητας και από την κινητοποίηση της οποίας εξαρτάται η ζωτικότητα της κοινωνίας». (Σκευός - Μ. Παπαϊωάννου, 1987, τευχ. 66, σελ.11). Επίσης το πρόβλημα είναι κοινοτικό γιατί η ζωή των νέων και των οικογενειών τους επιδρά σημαντικά στη λειτουργία και στη συνοχή της κοινότητας.

- Πότε παρουσιάζεται: Το πρόβλημα της έλλειψης οργανωμένων υπηρεσιών που να μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες των ατόμων νεαρής ηλικίας, είναι ένα πρόβλημα της σύγχρονης κοινωνίας που πάντοτε προϋπήρχε.

- Τι έκταση και τι βάθος έχει: Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της έρευνας, οι ερωτηθέντες νέοι, αναφέρουν ότι υπάρχουν αρκετές δυσκολίες και προβλήματα στο οικογενειακό και σχολικό τους περιβάλλον και σε σύγκριση με τα μεγάλα αστικά κέντρα έχουν περιορισμένες επιλογές,

κυρίως, σε προγράμματα ψυχαγωγίας αλλά και απασχόλησης στον ελεύθερο χρόνο τους (πιν.9).

6. Σκοποί και στόχοι της παρέμβασης

Στη συνέχεια είναι αναγκαίο, για την ικανοποιητική αποτελεσματική παρέμβαση να δέσουμε συγκεκριμένο σκοπό και στόχους.

Ο σκοπός είναι μια γενική τοποθέτηση του τι πρέπει να γίνει, που κατευδύνεται γενικά η παρέμβαση και η λύση του προβλήματος. Με βάση το σκοπό ο στόχος καθορίζει συγκεκριμένα το ποσοπκό αποτέλεσμα της παρέμβασης και στα χρονικά όρια μέσα στα οποία πρέπει να επιτευχθούν.

Τα στελέχη του σχεδιασμού Κοινωνικής Πολιτικής, για να επιτύχουν μεγαλύτερη ακρίβεια, υποδιαιρούν τους στόχους σε τρία βασικά τμήματα που καθορίζονται από την επιθυμητή κατάσταση (Τι), τον πληθυσμό που είναι αντικείμενο της παρέμβασης (Ποιός) και το χρονικό διάστημα (Πότε). (Ιατρίδης, 1990, σελ. 216).

Σκοπός της παρέμβασης είναι η δημιουργία ενός Κέντρου Νεότητας, που θα καλύψει τις ανάγκες των ατόμων νεαρής ηλικίας, κυρίως στον ελεύθερο χρόνο τους, στην πόλη της Ναυπάκτου.

Και οι στόχοι είναι:

- a. Το 75% των εφήβων και νέων που ζουν στην Ναύπακτο, σ' ένα χρόνο από την έναρξη του κέντρου, να συμμετέχει στα προγραμματά του και να απολαμβάνει τις υπηρεσίες του.

- β. Το 100% των συμμετεχόντων να έχουν καλύψει την ανάγκη τους για συντροφικότητα και επικοινωνία και να λαμβάνει συναισθηματική υποστήριξη.
- γ. Το 100% των συμμετεχόντων να έχουν καλύψει τις ανάγκες τους για ψυχαγωγία και αθλητικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες.
- δ. Μέσα σε ένα χρόνο, να έχουν αναπτυχθεί με το 50% των οικογενειών των ατόμων που συμμετέχουν στο Κέντρο Νεότητας, σχέσεις συνεργασίας.

γ. Εναλλακτικές λύσεις

Όπως προαναφέρεται στο κεφάλαιο του Κοινωνικού Σχεδιασμού στο στάδιο της ανάλυσης, θα πρέπει να γίνει η επεξεργασία των εναλλακτικών λύσεων που υπάρχουν, γι' αυτό εξετάζονται διάφοροι οργανισμοί και σύλλογοι που οι δραστηριότητές τους αφορούν τους νέους ώστε να προταθεί στην συνέχεια η πιο ευνοϊκή λύση γι' αυτούς.

Ο ρόλος της οικογένειας και του σχολείου, που αποτελούν τους σημαντικότερους μηχανισμούς στην διαδικασία της κοινωνικοποίησης του ατόμου είναι πολύ σημαντικός κατά την περίοδο της εφηβείας. Η σημερινή όμως γρήγορη τεχνολογική ανάπτυξη που επηρεάζει τις καταστάσεις της ζωής, σ' όλους τους τομείς συντελεί ώστε να μην μπορούν να ανταποκριθούν στους ρόλους τους.

Έτσι η οικογένεια η οποία «αποτελεί έναν ισχυρότατο κοινωνικοπολιτικό δεσμό, και εξαιτίας της σπουδαιότητας της έχει πιθανότατα την μεγαλύτερη και μακροχρόνια επίδραση στην προσωπικότητα του παιδιού και στην μελλοντική του ζωή περισσότερο από κάθε άλλη ομάδα»,

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

(BRITANNICA, 1991, τομ.45, σελ. 68), έχει αρχίσει να αντικαθίσταται από άλλους κοινωνικούς δεσμούς (μέσα ενημέρωσης συλλόγους κ.τ.λ.) που παίζουν όλο και πιο σημαντικό ρόλο στην ετοιμασία των νεών για τις ευθύνες των ενηλίκων. (Δ.Φ. Παπανικολάου, 1987, σελ. 321).

Αλλά και ο κοινωνικός ρόλος της εκπαίδευσης του σχολείου, που είναι η διάπλαση της προσωπικότητας του ανθρώπου και η απελευθέρωση του νου από την αμάθεια παρουσιάζει πολλές δυσκολίες στην πραγματοποίησή του. Έτσι το σχολείο που έχει σαν στόχο να κάνει ικανό το άτομο να αντιμετωπίσει τις καταστάσεις της ζωής του, δεν του παρέχει τις δυνατότητες που χρειάζεται για να ζήσει μια "ανθρώπινη ζωή", με αποτέλεσμα η παιδεία που προσφέρει το σχολείο να διατρέχει τον κίνδυνο να χαρακτηριστεί και να θεωρηθεί αναξιόπιστη. (Α. Κερασόβιτη, 1989, σελ.30).

Στην αδυναμία πραγματοποίησης των ρόλων των σημαντικότερων μηχανισμών κοινωνικοποίησης του ατόμου- οικογένεια και σχολείο - προστίθεται και το γεγονός ότι από την πλευρά της πολιτείας δεν παρέχεται ένα εννιαίο, συντονισμένο και οργανωμένο σύστημα υπηρεσιών, που να καλύπτουν τις ανάγκες όλων των ατόμων της νεαρής ηλικίας. Έτσι στην χώρα μας, σήμερα εκτός των δεσμοδετημένων κρατικών φορέων, λειτουργούν πολυάριθμα πολιτιστικά σωματεία και σύλλογοι που οι δραστηριοτητές τους αφορούν τους νέους.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής οργανισμοί::

1. Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.).

Στην χώρα μας ο επαγγελματικός προσανατολισμός αποτελεί ένα από τα κυριότερα αντικείμενα του Ο.Α.Ε.Δ. Στα γραφεία του επαγγελματικού προσανατολισμού μπορεί να απευθυνθεί οποιοδήποτε άτομο που θέλει να βοηθήσει να ανακαλύψει τις κλίσεις του και να διαλέξει ανάλογο επάγγελμα. Ομάδα ειδικών (ψυχολόγος, επαγγελματικός σύμβουλος, Κοιν. Λειτουργός), συνεργάζεται σ'αυτή την προσπάθεια χρησιμοποιώντας ειδικά μελετημένα ΤΕΣΤ, και το αποτέλεσμα αυτών δίνεται σαν "συμβολή" ή κατεύθυνση στον ενδιαφερόμενο ο οποίος μπορεί να την δεχτεί ή όχι.

Είναι γεγονός όμως ότι η υπηρεσία αυτή δεν χρησιμοποιείται σε ευρεία κλίμακα. Οι λόγοι είναι η άγνοια σαν αποτέλεσμα ελλιπούς πληροφόρησης και η έλλειψη παιδείας πάνω σε αυτό τον τομέα.

2. Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας (Ε.Ο.Π.)

Μερικά από τα προγράμματα που περιλαμβάνει και αφορούν τους νέους είναι:

- α. Σύσταση ομάδων ειδικών ενδιαφερόντων όπου δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά να δημιουργήσουν και να ενταχθούν σε ομάδες ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, όπως ομάδα προστασίας περιβάλλοντος, ομάδα φωτογραφίας, κ.α.
- β. Υποστηρικτικά προγράμματα. Με τη συμμετοχή ειδικών (ψυχολόγων, Κ.Λ.) οργανώνονται ομάδες παιδιών και εφήβων, όπου συζητούνται και αντιμετωπίζονται διάφορα ειδικά θέματα και προβλήματα που

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

απασχολούν τα παιδιά. Τέτοια θέματα είναι: οι σχέσεις με το άλλο φύλλο, οι σχέσεις των παιδιών μεταξύ τους, με την οικογένεια, με το σχολείο, με το ευρύτερο περιβάλλον.

γ. Λέσχες νέων. Είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι χώροι, όπου οι νέοι βρίσκουν τη δική τους γωνιά, όπου μπορούν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους, να διοργανώσουν πολιτισμικές και γυμναστικές εκδηλώσεις και να συζητήσουν με τον Κ.Λ. ή γυμναστή του Εθνικού Οργανισμού Πρόνοιας.

Τα πιο πάνω προγράμματα που αφορούν τους νέους αποτελούν έναν σημαντικό συντελεστή για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους, όμως η έλλειψη ενός εννιαίου και οργανωμένου συστήματος παροχής υπηρεσιών για τους νέους, μπορεί να δημιουργήσει αμφιβολίες σχετικά με το επίπεδο της δραστηριότητας, την ποιότητα του παραγόμενου έργου και τον γενικότερο προσανατολισμό μεγάλου μέρους των συλλόγων και των σωματίων.

Γι' αυτό προτείνεται, και συγκεκριμένα για την πόλη της Ναυπάκτου, η δημιουργία ενός πολυδύναμου Κέντρου Νεότητας, το οποίο θα οργανώνει και θα συντονίζει τα διάφορα προγράμματα που αφορούν τους νέους σε συνεργασία με την νομαρχιακή και τοπική αυτοδιοίκηση.

Σύμφωνα με τον ν. 2218/94, για την νομαρχιακή και τοπική αυτοδιοίκηση, ανατίθεται στο νομαρχιακό συμβούλιο η αρμοδιότητα εφαρμογής της διαδικασίας του δημοκρατικού προγραμματισμού (άρθρο 13, παρ. β) καθώς και της ίδρυσης κέντρων παροχής πολιτιστικών και κοινωνικών υπηρεσιών (αρθ. 13, παρ.ιγ) στον νομό ευθύνης του.

Παράλληλα με το άρθρο 41 του ίδιου νόμου, στις αρμοδιότητες Ο.Τ.Α. πρώτης βαθμίδας ανήκει «...η μελέτη και εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων» (παρ.δ), καθώς και «η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ανθρωπίνου δυναμικού της περιοχής του» (παρ. στ).

2. Γενική περιγραφή του προγράμματος

2.1. Φυσιογνωμία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση για την δημιουργία και λειτουργία του Κέντρου Νεότητας, είναι η συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης της οποία φυσική ευθύνη είναι να φροντίσει την προαγωγή των κοινωνικών συμφερόντων των πολιτών.

2.1.1. Ονομασία του Κέντρου Νεότητας

Η πρώτη επαφή του κόσμου με το κέντρο, θα γίνει μέσα από την ονομασία του. Για το λόγο αυτό θα αναζητηθεί μια ονομασία δελκτική, μια λέξη εύκολη που θα ταυτιστεί στο εξής με την έννοια του δεσμού αυτού και θα προέρθει από τα ίδια τα άτομα που θα συμμετέχουν. Προτείνεται η λέξη: Στέκι, Σταυροδρόμι.

2.1.2. Χώροι

Όσο αφορά τον χώρο που μπορεί να εγκατασταθεί το Κέντρο Νεότητας, το ιδανικό θα ήταν να είναι κατασκευασμένο ειδικά για το σκοπό αυτό, ώστε

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου
αφ' ενός να δένει" με το περιβάλλον, αλλά και να δημιουργεί την αίσθηση του καινούργιου.

Αν όμως η δημιουργία κτιρίου από την αρχή είναι αδύνατη πρέπει να γίνουν προσπάθειες, ώστε το κέντρο να μην αποτελεί προσβολή για την αισθητική της πόλης της Ναυπάκτου. Με τις κατάλληλες τροποποιήσεις και χρωματισμούς ακόμη και το ακαλαίσθητο κτίριο μπορεί να γίνει λειτουργικό και δυναμικό. Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας (πίν. 23) οι νέοι προτιμούν ένα όμορφο μοντέρνο κτίριο που θα βρίσκεται έξω από την πόλη και ιδιαίτερα προς την περιοχή του κάστρου (πίν.22).

Ο Δήμος Ναυπάκτου μπορεί να έχει στην ιδιοκτησία του κτίσματα από κληροδοτήματα ή αγορές. Εάν δεν υπάρχει κατάλληλο κτίσμα μπορεί να νοικιάσει με απλό ή πολύχρονο ενοικιοστάσιο - καθεστώς παραχώρηση κτιρίου για 10ετία - 15ετία από τον ιδιώτη. Επειδή δεν προβλέπονται εκτεταμένες οικοδομικές επεμβάσεις, το κεφάλαιο που θα αποκτηθεί για τις μικροτροπές είναι αμελητέο, εμπρός στο συνολικό κονδύλι του εξοπλισμού, οπότε είναι δυνατόν να διατεθεί και για χώρο που δεν είναι ιδιόκτητος. Τέτοιοι χώροι μπορεί να είναι:

- Παλιά διατηρητέα σπίτια. Για την διατήρηση και αναπαλαίωση τους, είναι δυνατόν να αποσπαστεί οικονομική ενίσχυση από το Υπουργείο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος και το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών.
- Αποθήκες που δεν χρησιμοποιούνται πλέον
- Γραφεία του δήμου που δεν χρησιμοποιούνται πλέον

- **Ισόγεια καταστήματα**

Όπως προκύπτει από την έρευνα (πίν.24), οι 19 ερωτηθέντες θεωρούν ευνοϊκό χώρο για την στέγαση του κέντρου, αυτόν που συνδυάζει κλειστό τμήμα και υπαίθριο-προαύλιο, γήπεδα για σπόρ, τάρτασα για επέκταση το καλοκαίρι.

2.1.3. Διαμόρφωση χώρου

Το περιβάλλον του Κέντρου θα πρέπει να λειτουργεί σαν φορέας μηνυμάτων, που ταυτόχρονα θα διαπαιδαγωγεί το κοινό αισθητικά κι θα το τέρπει. Όπως προκύπτει από την έρευνα (πίν.20), οι 51 θέλουν το Κέντρο Νεότητας να είναι ένας χώρος συνάντησης και επικοινωνίας και 17 να τους προσφέρει διαπαιδαγώγηση και εκπαίδευση.

Η άνεση και η λειτουργικότητα είναι δύο στοιχεία που πρέπει να επικρατούν στην διακόσμηση, η οποία (πίν.24) θα πρέπει να είναι όμορφη και να τραβά το ενδιαφέρον. Καλό είναι να χρησιμοποιηθούν υλικά μοντέρνα και προπαντός ανθεκτικά, που θα καθωρίζονται εύκολα και να μπορούν να υποστούν κακοποίηση, χωρίς να φθείρονται ιδιαίτερα. Η βασική διακόσμηση θα πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να μπορεί να δεχτεί επιπλέον στοιχεία που θα μπορούν να προσθέσουν οι ίδιοι οι νέοι, αλλά ταυτόχρονα και από μόνη της να έχει αρκετή προσωπικότητα. Οι χώροι ακόμα και όταν είναι περιορισμένοι, πρέπει να δίνουν την αίσθηση της άπλας και της άνεσης. Να εξυπηρετούν την ανάγκη για απομόνωση και ταυτόχρονα να ευνοούν με κάθε τρόπο την ανάπτυξη των σχέσεων και επικοινωνίας, μεταξύ των νέων.

Ένας χώρος στεκιού λειτουργεί με ταυτόχρονες ψυχαγωγικές και πολιτιστικές δραστηριότητες γι' αυτό και η διαρύθμισή του πρέπει, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της έρευνας (πιν.24), να συνδιάζει τόσο την απομόνωση των τμημάτων όσο και την ενοποίησή τους για ομαδικότερες εκδηλώσεις. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με διαφορετικές στάθμες επίπεδα στον ίδιο χώρο, χαμηλά χωρίσματα, πανώ, κ.τ.λ.

Στο χώρο του Κέντρου Νεότητας, μπορούν να εξασφαλιστούν με κάποια διάταξη αξιοποιώντας τις ιδιομορφίες του αρχικού κτίσματος οι παρακάτω χώροι λειτουργίας:

- Μπαρ - καφενείο, όπου θα υπάρχει χώρος με τραπέζια και καρέκλες, και το οποίο θα λειτουργείται από μια ομάδα νέων.
- Καθιστικό για συζητήσεις όπου θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και σαν αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, όπως για σεμινάρια, εκθέσεις, ομιλίες κ.τ.λ. - καθώς και απομονωμένοι χώροι για ατομικές συζητήσεις. Οι χώροι αυτοί θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και για ομάδες δουλειάς, όπως εικαστικά (ζωγραφική, πηλοπλαστική, κ.α.), θεατρική ομάδα, μουσικό - εκπαιδευτικό τμήμα (πίν.21).
- Αίθουσα ψυχαγωγίας (πίν. 21,23,27) με παιχνίδια, όπως πίνγκ - πονγκ, μπιλιάρδα, τάβλι, σκάκι κ.α. Ακόμα θα περιλαμβάνει πίστα για χορό με γωνία εξέδρα για μουσικές εκδηλώσεις, μονόπρακτα, προβολές κινηματογραφικών ταινιών καθώς και θέατρο, αφού αναφέρεται από μεγάλο ποσοστό ερωτηθέντων (πίν. 23 και 27).

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

- Χώρος γυμναστικής. Για το λόγο αυτό θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ο μεγάλος χώρος των εκδηλώσεων, ακόμα θα πρέπει να υπάρχει εξωτερικός χώρος διαμόρφωσης κήπου - αυλής, όπου κάποιες φορές θα χρησιμοποιείται σαν χώρος γηπέδου και θα παίζουν βόλεϋ, μπάσκετ, ποδόσφαιρο, tennis κλπ. (πίν. 20, 21 και 23).
- Σκοτεινός θάλαμος φωτογραφίας.
- Γωνία για λειτουργία βιβλιοθήκης, που θα περιλαμβάνει βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, μουσική, video και θα διαχειρίζεται από τους ίδιους τους συμμετέχοντες.
- Χώροι γραφείων: Ένα γραφείο - υποδοχής στην είσοδο του Κέντρου για τον υπάλληλο υποδοχής. Ένα γραφείο για τον υπεύθυνο του Κέντρου Νεότητας και ένα για τον Κοινωνικό Λειτουργό, που θα περιλαμβάνουν έπιπλα, γραφεία με τον γραφικό εξοπλισμό τους, τηλεφωνική συσκευή, αρχειοθήκη και βιβλιοθήκη. Ένα γραφείο για τον ψυχολόγο που θα περιλαμβάνει ένα έπιπλο - γραφείο, τηλεφωνική συσκευή, βιβλιοθήκη, αρχειοθήκη και δύο πολυθρόνες. Και ένα μεγάλο γραφείο, όπου θα χρησιμοποιείται από τον γυμναστή και από το έκτακτο προσωπικό το οποίο θα είναι απαραίτητο για την λειτουργία κάθε καινούργιου προγράμματος, και θα περιλαμβάνει τρία έπιπλα - γραφεία, μια τηλεφωνική συσκευή, ντουλάπα και φαρμακείο.
- Ακόμα θα πρέπει να υπάρχουν βοηθητικοί χώροι (W.C., αποθήκη).

Είναι προφανές ότι δεν προβλέπεται χώρος για κάθε λειτουργία του Κέντρου Νεότητας, χωριστά. Οι περισσότερες δραστηριότητες μπορούν να συνυπάρχουν και ν' αλληλοδιαδέχονται η μία την άλλη.

2.1.4. Δραστηριότητες του Κέντρου Νεότητας

Καθημερινά το Κέντρο Νεότητας θα πρέπει να λειτουργεί σαν στέκι για τους νέους της Ναυπάκτου. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της έρευνας (πίν. 21 και 27), οι νέοι θέλουν να είναι ένας χώρος δικός τους που θα μπορούν να συναντούνται με τους φίλους τους και να διασκεδάζουν (ακούγοντας μουσική, παίζοντας διάφορα παιχνίδια, διαβάζοντας κάποιο βιβλίο, συζητώντας). Θέλουν να είναι ένας χώρος δικός τους, όπου θα στελεχώνεται από επαγγελματίες και θα λειτουργούν διάφορα προγράμματα.

Στις πρώτες προτιμήσεις τους εκτός από τα αθλητικά και γυμναστικά προγράμματα, θέλουν να υπάρχουν προγράμματα ενημερωτικά, συμβουλευτικά και εκπαιδευτικά, όπου θα μπορούν να συζητούν και να ενημερώνονται για διάφορα θέματα, όπως υγείας, διαπροσωπικών σχέσεων, επαγγελματικού προσανατολισμού, προστασία του περιβάλλοντος, κλπ.

Ακόμα θα πρέπει να υπάρχει ομάδα ειδικών (Κ.Λ., ψυχολόγος) όπου θα μπορούν να τους βοηθήσουν σ' οποιαδήποτε στιγμή, στην αντιμετώπιση των ατομικών αλλά και των οικογενειακών τους προβλημάτων. Θα περιλαμβάνονται ακόμα προγράμματα κοινοτικής - κοινωνικής δράσης, που θα στοχεύουν στην κινητοποίηση και στην όσο γίνεται μεγαλύτερη εμπλοκή των νέων στις δραστηριότητες της πόλης τους.

2.1.5. Προσωπικό

Για την διεκπεραίωση των προγραμμάτων του Κέντρου Νεότητας που αναφέρθηκαν, είναι απαραίτητο η ομάδα του προσωπικού να περιλαμβάνει ποικιλία ειδικοτήτων. Την πρόσληψή τους θα την αναλάβει ο φορέας που είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή του προγράμματος (Δήμος Ναυπάκτου) μετά από εισηγητική έκθεση του υπεύθυνου εκπροσώπου του.

Εκτός από τα τυπικά προσόντα πρόσληψης του προσωπικού (επίπεδο εκπαίδευσης και προϋπηρεσία), θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και τα εξής: α) το κινητρό τους να δουλέγουν με τους νέους και η ευαισθησία τους απέναντι σ' αυτούς, β) η ευελιξία τους και η προθυμία για τη δουλειά τους, γ) η απόφασή τους να δουλέγουν συλλογικά και δ) η επιθυμία τους να δοκιμάσουν καινούργιους τρόπους δουλειάς.

Το ανθρώπινο δυναμικό μιας κοινωνικής οργάνωσης αν δεν αξιοποιηθεί, δεν ενισχυθεί και δεν καθοδηγηθεί σωστά μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην επάρκεια και την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών, και ακόμα μπορεί να αποτελέσει ανασταλτικό παράγοντα και πυρήνα αντίστασης στην επίτευξη του επιδιωκόμενου έργου της οργάνωσης (Τ. Κουσίδου, 1985, σελ. 86).

Ο ισχυρότερος παράγοντας στη μείωση, αν όχι εξουδετέρωση, των παραπάνω αρνητικών είναι η αξιοποίηση της διοικητικής εποπτείας.

Για την εφαρμογή των προγραμμάτων του Κέντρου Νεότητας, προτείνεται ο υπεύθυνος - εκπρόσωπος για την όλη λειτουργία του να είναι επαγγελματίας Κοινωνικός Λειτουργός, ο οποίος θα αναλάβει και τον ρόλο

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

του διοικητικού επόπτη όλου του υπόλοιπου προσωπικού. Ο Κ.Λ. μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο λόγω της ειδικής του εκπαίδευσης, των ειδικών γνώσεων και της ευαισθησίας που τον διακατέχει και ν' αποτελέσει τον συνδετικό κρίκο ανάμεσα στις ομάδες των νέων του Κέντρου και στους άλλους επαγγελματίες καθώς και με τους υπεύθυνους φορείς για την υλοποίηση των διαφόρων προγραμμάτων, αλλά και το αντίστροφο. Στόχος του όμως πάντοτε - του επόπτη Κ.Λ. - θα πρέπει να είναι η πραγματική βοήθεια των εξυπηρετούμενων και κατ' επέκταση η βελτίωση των προγραμμάτων για τους νέους και πάλι για την καλύτερη επεκτασή τους.

Ακόμα το προσωπικό θα πρέπει να αποτελείται από δύο (2) τουλάχιστον μόνιμους Κοινωνικούς Λειτουργούς. Από τους οποίους ο ένας θα ασχολείται με τη λειτουργία ορισμένων προγραμμάτων καθώς και με περιπτώσεις παιδιών και των οικογενειών τους που θα χρειάζονται τη βοήθειά του, ενώ ο άλλος θα ασκεί καθήκοντα υπαλλήλου υποδοχής. Η θέση αυτή αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την όλη λειτουργία του Κέντρου και χρειάζεται να στελεχωθεί από έμπειρο Κ.Λ., αφού θα είναι ο επαγγελματίας που θα υποδέχεται τον κάθε ενδιαφερόμενο νέο στο Κέντρο, θα συζητάει μαζί του και θα τον ενημερώνει για τα προγράμματα που υπάρχουν και θα τον βοηθάει στις επιλογές του, καθώς επίσης θα του παρέχει και όποιες άλλες πληροφορίες χρειάζεται. Ακόμα θα είναι αυτός που θα κρίνει τι είδος βοήθεια μπορεί να χρειάζεται ένα άτομο στην αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων του και τι ενέργειες προβλέπονται για κάθε περίπτωση. Επίσης θα πρέπει να υπάρχει ένας ψυχολόγος ο οποίος θα είναι μόνιμος ή θα εργάζεται με μερική απασχόληση στο Κέντρο ανάλογα

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

με τις ανάγκες που θα προκύψουν, και θα αναλάβει κυρίως τα προγράμματα ψυχοκοινωνικής και συναισθηματικής υποστήριξης των νέων. Από την αρχή λειτουργίας του Κέντρου, θα πρέπει να υπάρχει ένας, τουλάχιστον, μόνιμος γυμναστής, καθώς και μια γραμματέας - δακτυλογράφος, όπως επίσης και επαρκές βοηθητικό προσωπικό.

Ομως για την διεκπεραίωση των διαφόρων προγραμμάτων που αναφέρονται παραπάνω, θα πρέπει να προσληφθούν ένας εκπαιδευτής εικαστικών, θεάτρου και μουσικής, που θα απασχολούνται στο κέντρο γύρω στις 4 με 7 ώρες την εβδομάδα . Στη συνέχεια ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύπτουν θα μπορούσαν να απασχοληθούν μόνο ορισμένες ώρες για κάποιο χρονικό διάστημα διάφοροι επαγγελματίες όπως περιβαντολόγος, διάφορες ειδικότητες γιατρών κλπ.

Ακόμα για την καλύτερη λειτουργία του Κέντρου θα πρέπει να δημιουργηθούν ομάδες εργασίας του προσωπικού και συγκεκριμένα μια συμβουλευτική ομάδα εργασίας που θα αποτελείται από τον ψυχολόγο και από τους Κοινωνικούς Λειτουργούς, και μια ομάδα εργασίας μερικής απασχόλησης, όπου θα αποτελείται κυρίως από το έκτακτο προσωπικό που θα στελεχώνει τα διάφορα προγράμματα που θα λειτουργούν.

Τέλος, πρέπει να γίνονται συχνές εποπτικές συναντήσεις όλου του προσωπικού (μόνιμου και έκτακτου), αλλά και ατομικές εποπτικές συναντήσεις, όπου κρίνεται αναγκαίο, ώστε να συζητούνται τα τυχόν προβλήματα που υπάρχουν και να δίνονται γενικές κατευθύνσεις από τον επόπτη - Κοινωνικό Λειτουργό.

2.1.6. Διοίκηση

Ο τρόπος διοίκησης του Κέντρου, πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη ευαισθησία και προσοχή και να αποφεύγεται οποιαδήποτε μορφή γραφειοκρατικής και καταναγκαστικής λειτουργίας.

Προτείνεται, και όπως άλλωστε προκύπτει από την έρευνα (πίν. 25), να διοικείται από επιτροπή νέων που θα συμμετέχουν στα προγράμματα και από τον υπεύθυνο του φορέα ο οποίος έχει αναλάβει την εφαρμογή του προγράμματος και η συμμετοχή του στην διοίκηση έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα.

Θα πρέπει να υπάρχει αυτοδιοίκηση του Κέντρου, ώστε οι νέοι από παθητικοί δέκτες να μετατραπούν σ' ενεργητικούς δημιουργούς και μέσα από την προετοιμασία, το ξεπέρασμα των δυσκολιών, την αίσθηση της κοινωνικής προσφοράς και την αυτοέκφραση των νέων να δημιουργηθεί μεταξύ τους κλίμα συνεργασίας και δημιουργικής άμιλλας.

Για να συμμετέχουν οι νέοι στα προγράμματα του Κέντρου Νεότητας, αλλά και για να καλύπτεται ένα μέρος των αναγκών λειτουργίας του, προτείνεται η καταβολή του χρηματικού ποσού των 1000 με 1500 δρχ. το μήνα (πίν. 28 και 29).

2.1.7. Ώρες λειτουργίας

Σύμφωνα με την έρευνα η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (πίν. 26) θέλει να λειτουργεί κυρίως τις απογευματινές ώρες μέχρι αργά και τα Σαββατοκύριακα όλες τις ώρες. Αυτές οι ώρες λειτουργίας του Κέντρου είναι

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

οι καλύτερες, αφού όπως προκύπει από τον πίν. 30, οι 74 δεν έχουν λόγους που θα εμποδίσουν την συμμετοχή τους και μόνο 21 ίσως δυσκολευτούν να συμμετέχουν κυρίως εξαιτίας έλλειψης χρόνου, λόγω δουλειάς και διαβάσματος.

Ομως τα Σαββατοκύριακα μπορεί να εξοικονομηθεί χρόνος για μια επίσκεψη στο Κέντρο Νεότητας.

3. Διοίκηση και λειτουργία της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Κέντρου Νεότητας

Ο εκπρόσωπος του φορέα που θα αναλάβει την εφαρμογή του προγράμματος για την δημιουργία και λειτουργία του Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου, προτείνεται να είναι επαγγελματίας Κοινωνικός Λειτουργός. Και αυτό γιατί σύμφωνα με τον Ιατρίδη (1990, σελ. 271) "η Κοινωνική Εργασία αντιπροσωπεύει και προωθεί βασικές αξίες και αρχές κοινωνικής δικαιοσύνης, που τη χαρακτηρίζουν τ' ανθρώπινα δικαιώματα και η εξισωτική κατανομή εισοδημάτων, πόρων, δύναμης γνώσεων και υπηρεσιών προς όφελος των ατόμων, ομάδων και κοινοτήτων". Υποστηρίζει ακόμα ότι κανένας κάτοικος, ομάδα ή κοινότητα δεν πρέπει να μένει αδύναμη να λύσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, αφού το κεντρικό δεμέλιο της είναι: "η ιδεολογία της συμμετοχής στις διαδικασίες κοινωνικής αλλαγής και η αφοσίωση του επαγγέλματος στη συμμετοχή των κατοίκων σε δημοκρατικές διαδικασίες".

Τα κοινωνικά προβλήματα που απασχολούν συνήθως την Κοινωνική Εργασία, η οποία "είναι ένα επάγγελμα υπεύθυνο απέναντι στην κοινωνία για την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων" (Θ. Παπαφλέσσα, 1985, σελ. 57), είναι βασικά για το κοινωνικό σύστημα και την κοινωνική λειτουργία. Συγκεκριμένα την

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

απασχολούν ατομικά, ομαδικά, κοινοτικά προβλήματα και δυσκολίες στην ανάπτυξη των ανθρωπίνων σχέσεων, που απειλούν την επιβίωση, δημιουργούν εμπόδια ή εμποδίζουν ευκαιρίες για ατομική και ενδροπροσωπική ανάπτυξη ή παρεμποδίζουν την ικανότητα ατόμων και κοινωνικών συστημάτων.

Ο Κοινωνικός Λειτουργός αναπτύσσει επιστημονικές τεχνικές (κοινωνική εργασία με άτομα, κοινωνική εργασία με ομάδες και κοινωνική εργασία με κοινότητα), με τις οποίες θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες στο Κέντρο, τις οικογένειές τους και την κοινότητα ν' αναπτύξουν τις δυνατότητές τους, για να επιλύσουν και ν' αντιμετωπίσουν τα προβλήματά τους και ακόμα χρησιμοποιεί στοιχεία ώστε να βοηθά την κοινότητα να αξιοποιεί τις δυνατότητες που έχει.

Κινητοποιεί και υποκινεί, μέσα από τις υπηρεσίες του Κέντρου Νεότητας τις ομάδες που συμμετέχουν σ' αυτό ώστε να αξιοποιήσουν τα προγράμματα που προσφέρονται και ν' αναπτύξουν την δική τους πρωτοβουλία για την καλύτερη λειτουργία του. Προσφέρει συμβουλευτική βοήθεια, πληροφορίες για τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων και για το λόγο αυτό δημιουργεί τράπεζα πληροφοριών για την γρήγορη και αποτελεσματική εξυπηρέτησή τους. Συνεργάζεται και συμμετέχει δημιουργικά τόσο με τους συμμετέχοντες στο Κέντρο, όσο και με τους άλλους επαγγελματίες.

Στα πλαίσια του διοικητικού- συντονιστικού ρόλου, ο Κοινωνικός Λειτουργός :

- α. καθορίζει τους σκοπούς για δράση με τους άλλους επαγγελματίες,
- β. κινητοποιεί και κατανέμει τους ανθρώπινους φυσικούς και

οικονομικούς πόρους και γ. αξιολογεί τ' αποτελέσματα των ενεργειών του, των δικών του και των άλλων.

Ακόμα ο Κοινωνικός Λειτουργός συντονίζει όλες τις τμηματικές υπηρεσίες ώστε να υπάρχει ένα συναφές σύστημα επικοινωνίας ανάμεσά τους.

4. Αξιολόγηση

Επίσης κατά την διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος κρίνεται αναγκαία η διαδικασία της αξιολόγησης, που στόχος της είναι η βελτίωση των δραστηριοτήτων της υλοποίησης και εκτιμάται κατά πόσο η δομή υπηρεσιών του Κέντρου (π.χ. σχέσεις επαγγελματιών, οργάνωση υπηρεσιών) πληρεί τις προϋποθέσεις ιδεολογίας του. Απαραίτητη όμως είναι η αξιολόγηση μετά το πέρας της εφαρμογής που στόχος της, είναι η τελική αξιολόγηση της όλης παρέμβασης, η διαπίστωση αν και κατά πόσο τα τελικά αποτελέσματα είναι τα επιδιωκόμενα και η σύγκριση μεταξύ των τελικών και προγραμματισμένων αποτελεσμάτων.

Για να επιτευχθούν οι παραπάνω σκοποί προτείνεται αρχικά η αξιολόγηση να γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και αργότερα όχι λιγότερο από μια φορά το τετράμηνο.

Με βάση τ' αποτελέσματα της παρέμβασης, αποφασίζεται η συνέχιση ή η τροποποίηση της παρέμβασης.

Οι μορφές αξιολόγησης της λειτουργίας του Κέντρου Νεότητας μπορεί να είναι: συζητήσεις του επαγγελματικού προσωπικού που είναι υπεύθυνο

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

για την υλοποίηση και μ' αντιπροσώπους που συνεργάζονται στην παρέμβαση καθώς και με τους ίδιους τους συμμετέχοντες στο Κέντρο. Ακόμα μπορεί να γίνουν ειδικές έκτακτες συνεδριάσεις της επιτροπής υλοποίησης του προγράμματος. Συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους ενδιαφερόμενους ή δημιουργία ευκαιριών για γενική συζήτηση του προγράμματος. Ακόμα απλές αναλύσεις των βασικών στατιστικών στοιχείων με την υλοποίηση και την πραγματοποίηση των αποτελεσμάτων (Ιατρίδης, 1990, σελ. 246).

Όλες οι δραστηριότητες εφαρμογής εξαρτώνται από το σχεδιασμό των πόρων και ιδιαίτερα του προϋπολογισμού εσόδων και δαπανών. Χωρίς σχεδιασμό και προϋπολογισμό η υλοποίηση παραμένει απλή επιθυμία. Ο προϋπολογισμός είναι ο καθρέπτης της πολιτικής που έχει χαραχθεί, η βάση της εφαρμογής και αξιολόγησης και το επίκεντρο σχεδιασμού των πόρων (οπ. σελ. 236). Στις σελ. 98 και 99 παρουσιάζεται ο μηνιαίος προϋπολογισμός του Κέντρου Νεότητας, ο οποίος είναι προσανατολιστικός για το όλο πρόγραμμα, όπως επίσης και στη σελ. 100 ο προϋπολογισμός εσόδων έναρξης λειτουργίας του Κέντρου.

Κατά την αξιολόγηση για την αποτελεσματικότητα της παρέμβασης θα πρέπει να γίνεται και αξιολόγηση του οικονομικού κόστους. Γιατί αποτελεσματικότητα της οργάνωσης σημαίνει και την ικανότητά της να χρησιμοποιεί το περιβάλλον για την απόκτηση σπάνιων πόρων για την διαβίωσή της (οπ. σελ. 246).

Ένα μέρος των χρηματικών πόρων που χρειάζονται για την λειτουργία του Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου, μπορεί να

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

εξοικονομηθούν από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα “Νέοι για την Ευρώπη”. Το πρόγραμμα αυτό θεσπίστηκε το 1988 και έχει στόχο να δώσει την δυνατότητα στους νέους Ευρωπαίους ηλικίας 15 έως 25 ετών να συμμετάσχουν σε ανταλλαγές και σε κοινά προγράμματα μ’ άλλους νέους. Ο διεθνής χαρακτήρας των ανταλλαγών αυτών θα βοηθήσει τους νέους ν’ αναπτύξουν ευρωπαϊκή συνείδηση και αλληλεγγύη και ν’ ανακαλύψουν και να μάθουν τα κοινωνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά των άλλων Ευρωπαίων.

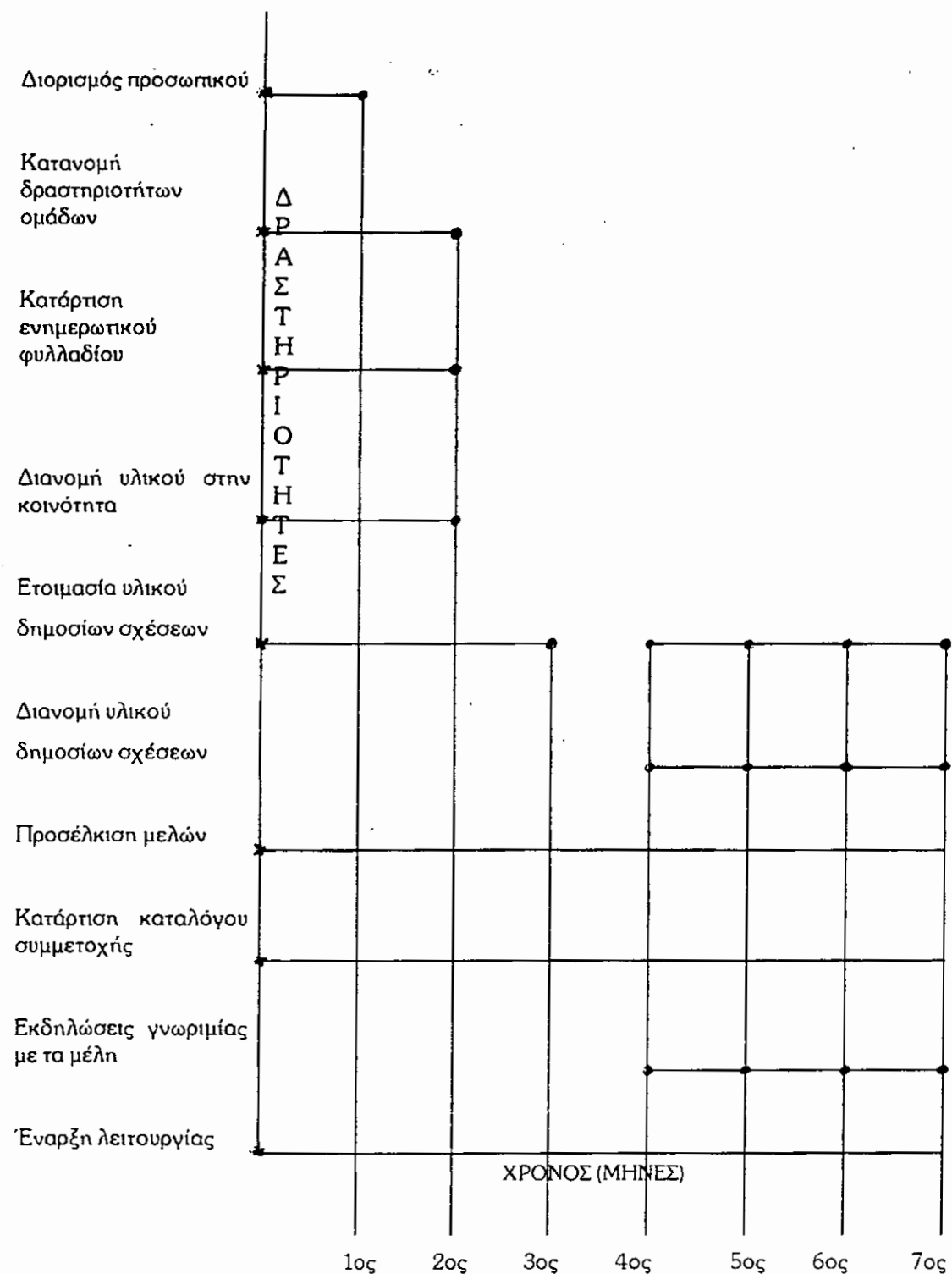
Ακόμα το εν λόγω πρόγραμμα ανταλλαγών αφορά κα τις οργανώσεις νεότητας και εθελοντικής εργασίας για τους νέους, τους εμυχωτές προγραμμάτων και όλους τους οργανισμούς που δουλεύουν με τους νέους.

Όπως προαναφέρεται στο στάδιο πραγματοποίησης του κοινωνικού σχεδιασμού (σελ. 13) είναι απαραίτητος και ο προσδιορισμός του χρόνου εφαρμογής (χρονοδιάγραμμα) του προγράμματος.

Για την δημιουργία του Κέντρου Νεότητας, παρουσιάζονται το μοντέλο CANTT (σελ. 15), το οποίο δείχνει τις δραστηριότητες και τα έργα που πρέπει να γίνουν κατά χρονικά διαστήματα. Το μοντέλο PERT (σελ. 94 και 95) που δείχνει τις σχέσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων και το χρόνο κάθε δραστηριότητας για να επιτευχθεί το έργο. Και το μοντέλο ροής εξέλιξης έργου (σελ. ....) που δείχνει τη σειρά δραστηριοτήτων, τα σημεία λήψης αποφάσεων και τα σημεία τροποποίησης της διαδικασίας.

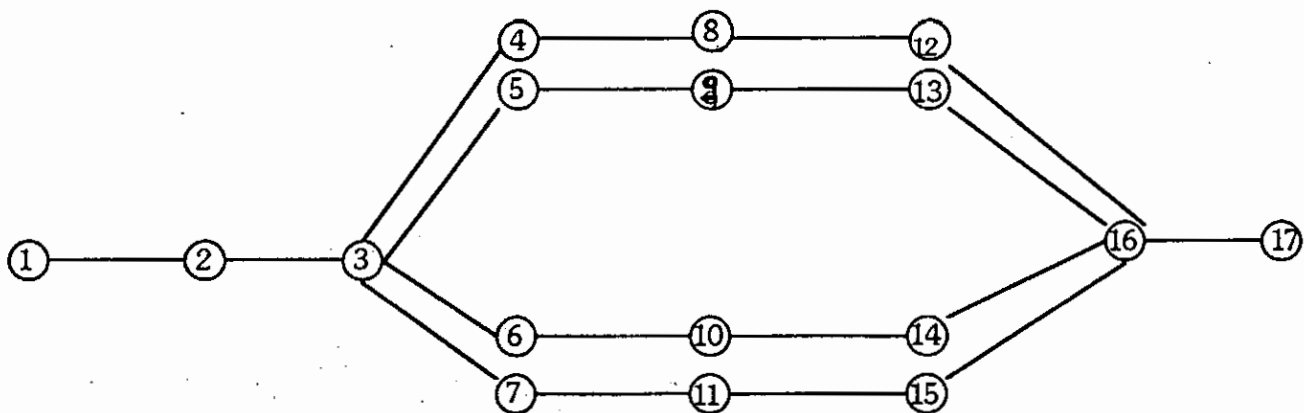
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

α. χρονοδιάγραμμα Gantt

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

β. χρονοδιάγραμμα Pert

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

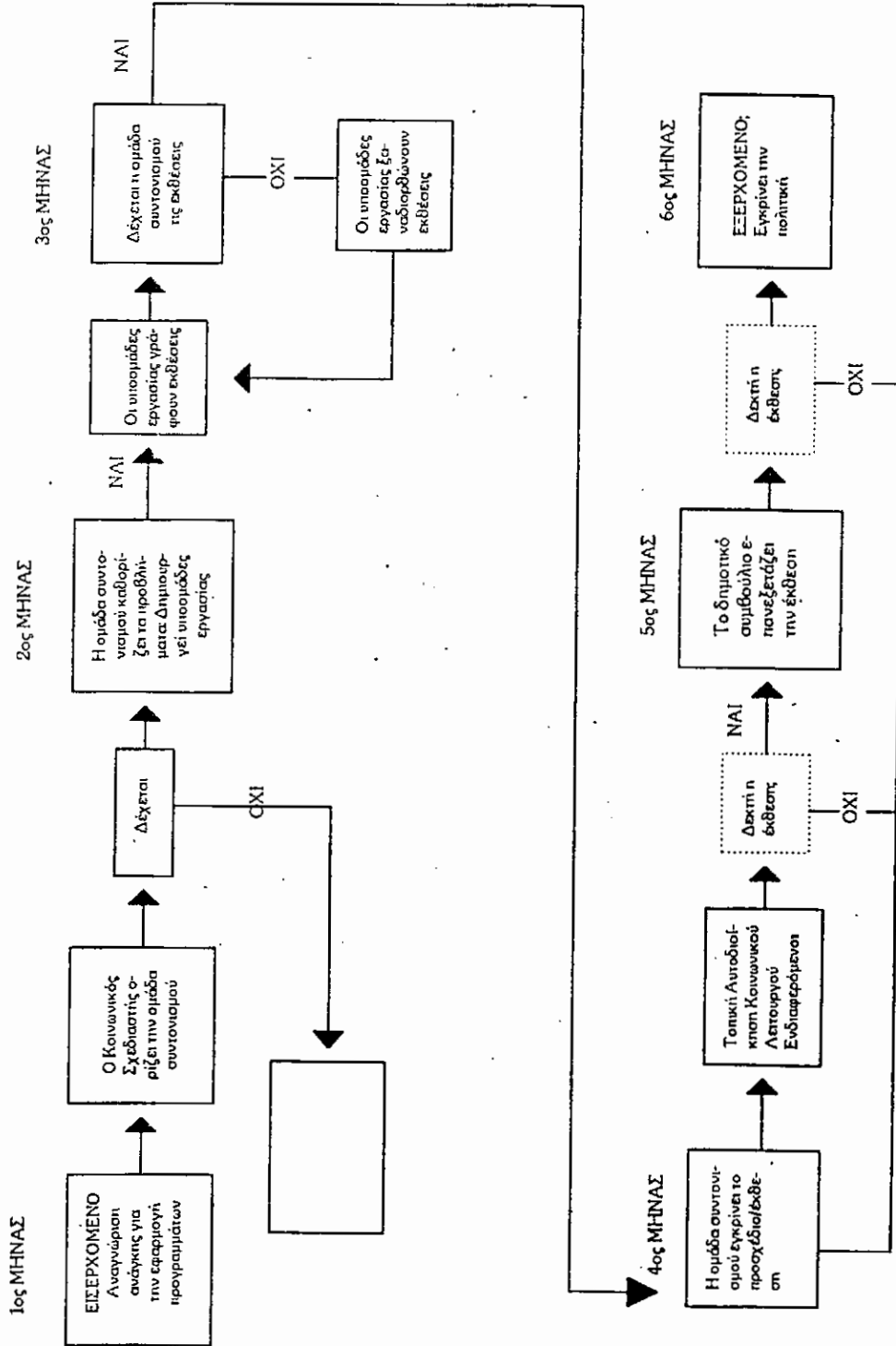
Χρονοδιάγραμμα Pert

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΡΑΣΤ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤ/Τ ΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΗΜΕΡΟΜ. ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ
1-2	Ίδρυση ομάδας έργου	2	Συνεδρίαση ομάδας έργου	Κ.Σ.	1ο μήνα
2-3	Κατανομή καθηκόντων υποομάδων	3	Άνάθεση ευθυνών στις υποομάδες	Κ.Σ.	1ο-2ο μήνα
3-4	Ίδρυση ομάδας μελετών αναγκών των νέων	4	Συνάντηση ομάδας	Κ.Λ.+ψυχολ.	2ο μήνα
4-5	Ίδρυση ομάδας μελέτης χρηματοδότησης	5	Συνάντηση ομάδας	Κ.Σ.+Κ.Λ.	2ο-3ο μήνα
3-6	Ίδρυση ομάδας δημοσίων σχέσεων	6	Συνάντηση ομάδας	Κ.Σ.+Κ.Λ.	2ο-3ο μήνα
4-7	Σχέδιο μελέτης διαπίστωσης αναγκών των νέων	7	Περάτωση σχεδίου	Κ.Λ.+ ψυχολ.	3ο-4ο μήνα
5-8	Σχέδιο μελέτης διαπίστωσης οικον.υποστήρ.	8	Περάτωση σχεδίου	Κ.Σ.+Κ.Λ.	2ο-4ο μήνα
6-9	Προετοιμασία έργου δημοσίων σχέσεων	9	Περάτωση σχεδίου	Κ.Σ.+Κ.Λ.	2ο-3ο μήνα
7-10	Συλλογή στοιχείων των αναγκών των νέων	10	Περάτωση συλλογής στοιχείων	Κ.Λ.+ψυχολ.	4ο μήνα
8-11	Συλλογή στοιχείων οικονομικής υποστήριξης	11	Περάτωση συλλογής στοιχείων	Κ.Σ.+Κ.Λ.	4ο-6ο μήνα
9-12	Διεργασία πραγματοποίησης δημοσίων σχέσεων	12	Περάτωση διεργασίας	Κ.Σ.+Κ.Λ.	4ο-6ο μήνα
10-13	Κατάταξη και ανάλυση των αναγκών των	13	Περάτωση κατάταξης και αναλυσ.στοιχ.	Κ.Λ.+ψυχολ.	6ο-7ο μήνα

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

	νέων				
11-14	Κατάταξη και ανάλυση οικονομικών υποστήριξης	14	Περάτωση κατάταξης και αναλ.στοιχ.	Κ.Σ.+Κ.Λ.	6ο-7ο μήνα
12-15	Κατάταξη και ανάλυση στοιχείων έργου δημ. σχέσεων	15	Περάτωση κατάταξης και ανάλυσης στ.	Κ.Σ.+Κ.Λ.	6ο-7ο μήνα
13-16	Ετοιμασία τελικής έκθεσης	16	Περάτωση τελικής έκθεσης	Κ.Σ.	8ο-9ο μήνα
14-17	Εναρξη λειτουργίας του Κέντρου Νεότητας	17	Πραγμάτωση υποστήριξης		6ο-9ο μήνα

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4
Πίνακας Ροής Εξέλιξης Έργου

ΜΗΝΙΑΙΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΓΡΑΜΜΗ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΑΠΑΝΗ
Αμεσα έξοδα	
Μισθοί προσωπικού	1.670.000
Εμμεσα έξοδα (λειτουργικά)	
Ενοίκιο	180.000
Τηλέφωνο	40.000
Νερό	10.000
Ρεύμα	50.000
Εξοπλισμός	5.600.000
Εντυπο υλικό	100.000
Εφόδια	80.000
Εφόδια	10.000
Εξοδα εκδηλώσεων	300.000
Απρόβλεπτες δαπάνες	80.000
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ	8.120.000
Μείον αποσβέσεις εξοπλισμού	58.333
ΣΥΝΟΛΟ	8.601.667

Το ποσό του προϋπολογισμού (χωρίς τα έξοδα του εξοπλισμού και τις αποσβέσεις) ανέρχεται στο ύψος των 2.461.667 δρχ.

Ακόμα αν το κτίριο είναι ιδιόκτητο και δεν πληρώνεται ενοίκιο τότε το ποσό του προϋπολογισμού (χωρίς τα έξοδα του εξοπλισμού και τις αποσβέσεις) ανέρχεται στο ύψος των 2.281.667 δρχ.

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

ΜΗΝΙΑΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Κατηγορία	Κατανομή	Διυλισμ. σχέδια	Γραμμοπία	Κατανομή	Αξίωση μηχανή	Διάφορα προγράμ.	Αξίωση	μολογική υποστήξη	Καθαρισμός	Σύνολο
Αποθεματικά	620000		150000			340000	190000	190000	180000	1670000
Έμμεσο έξοδα (λειτουργικά)										
Εισίτιο	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	180000
Τηλέφωνο	15000	5000	10000			5000		50000		40000
Υδρευση				4000					6000	10000
Ρεύμα	5555	5555	5555	5555	5555	5555	5555	5555	5555	50000
Εξοπλισμός	80000	180000	350000	900000	1700000	900000	500000	300000		5600000
Διαφήμιση		100000								100000
Επιμορφωτικό	10000	20000	25000			17000		8000		80000
Επρόδα									10000	10000
Εξοδα συντήρησης		100000				200000				300000
Αναβάθμιση λοιπάς	10000					50000	20000			80000
Υποσύνολο	1460575	400556	560855	925556	1725556	1537556	735556	508556	221556	8120000
Μείον αποσβέσεις εξοπλισμού	83333	15625	36458	9375	177083	9375	52083	3125		58333
Σύνολο	14689083	402185	5642008	938931	17432643	1546930	7407633	531681		8061667

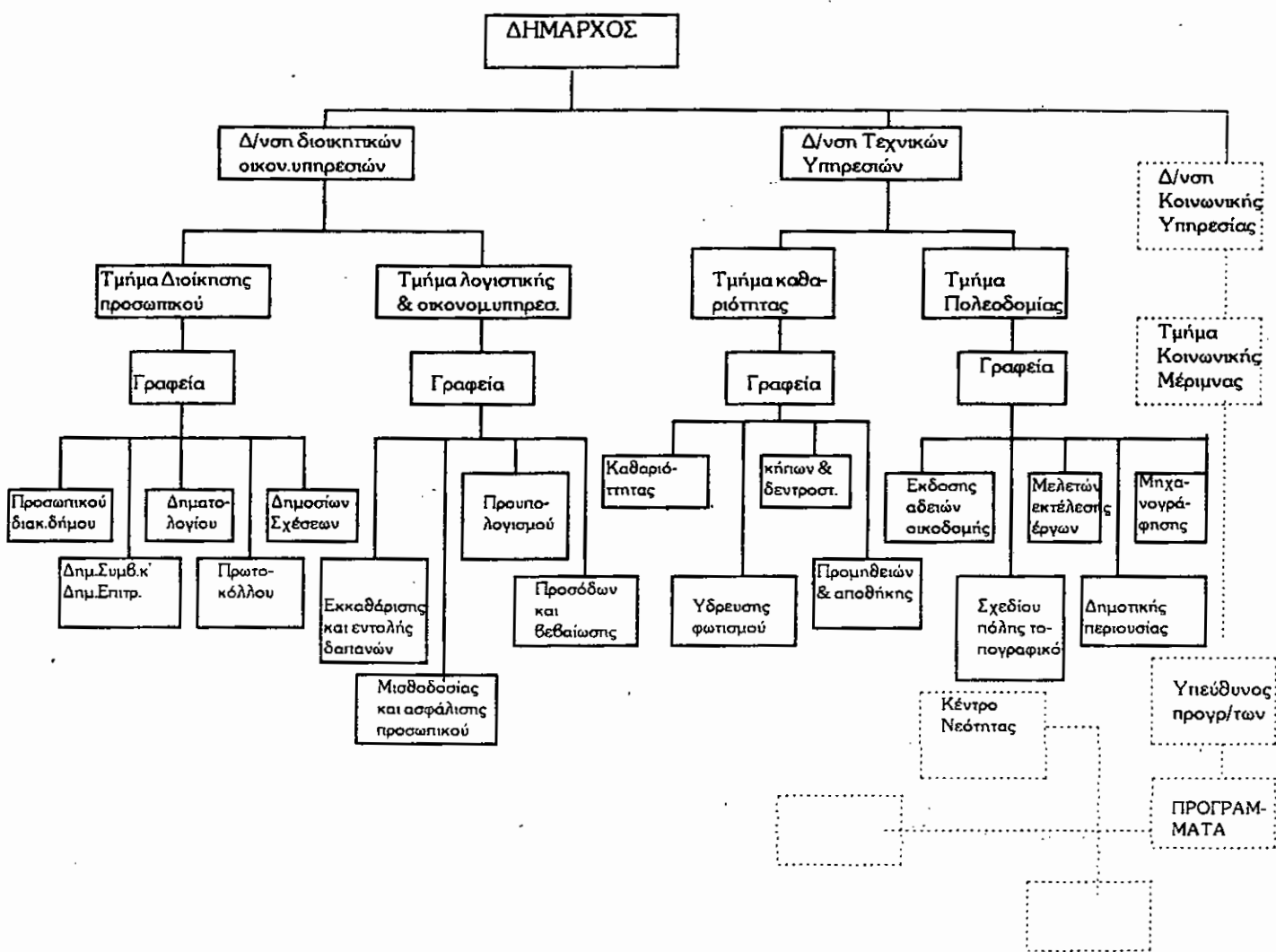
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ (ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΕΣΟΔΑ
Κοινοτική επιχορήγηση	4.060.000
Υπουργείο Νέας Γενιάς & Αθλητισμού	4.060.000
ΣΥΝΟΛΟ	8.120.000

Πέρα από τις κοινοτικές και κρατικές εισφορές προβλέπονται και μηνιαίες εισφορές μελών ύψους περίπου 300.000 δρχ. (δηλ. αν συμμετέχουν περίπου 300 μέλη, το χρηματικό ποσό που θα καταβάλλουν για συμμετοχή στα προγράμματα θα κυμαίνεται γύρω στις 1.000 δρχ. το μήνα).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

Διοικητικό οργανόγραμμα του Δήμου Ναυπάκτου

Σύμφωνα με το οργανόγραμμα του δήμου Ναυπάκτου στα δεδομένα τμήματα λειτουργίας του δεν μπορεί να εξαρτηθεί το κέντρο νεότητας, για το λόγο αυτό προτείνεται η δημιουργία μιας νέας διεύθυνση: η Διεύθυνση Κοινωνική Υπηρεσίας, η οποία παρουσιάζεται με την διακεκομμένη

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

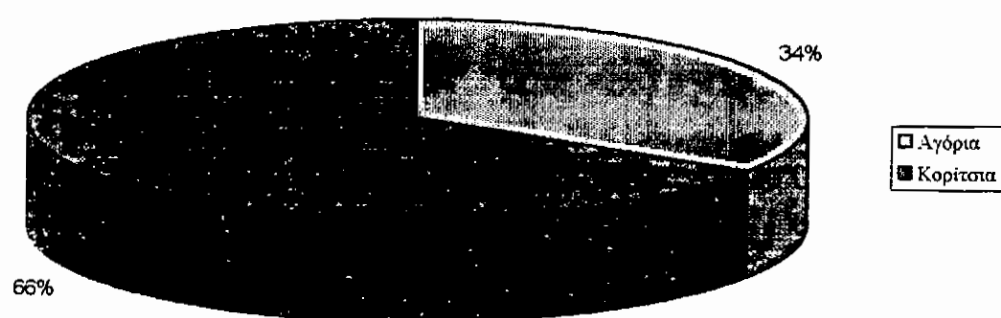
γραμμή. Βάση του νόμου 1416/1984 (άρθρο 16, παρ.γ) συντρέχουσα αρμοδιότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι η κοινωνική μέριμνα, ο τομέας όπου έχει σχέση με την παροχή προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών, κυρίως σε κοινωνικές ομάδες που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη για φροντίδα, π.χ. γέροντες, παιδιά, κ.α. Στον ίδιο νόμο αναφέρεται σαν αποκλειστική αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων και η δημιουργία υπηρεσιών αναγκής, ανάμεσα στις οποίες υπάγονται και τα κέντρα νεότητας.

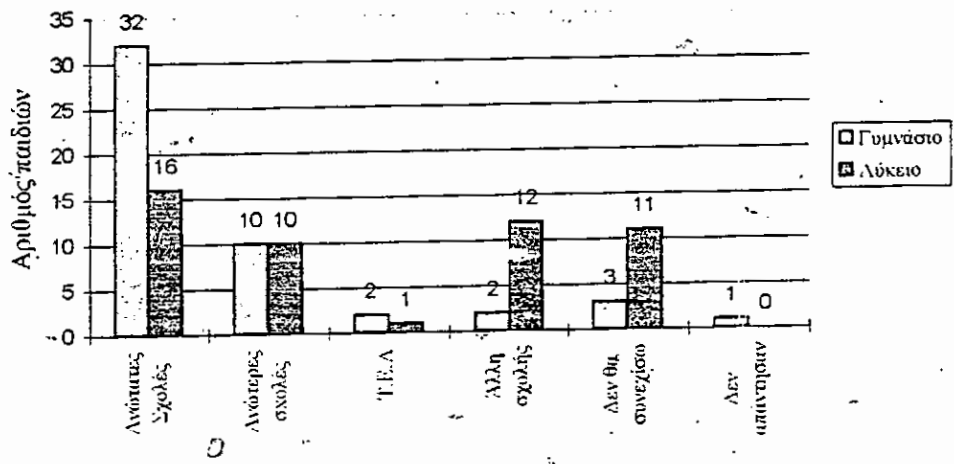
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

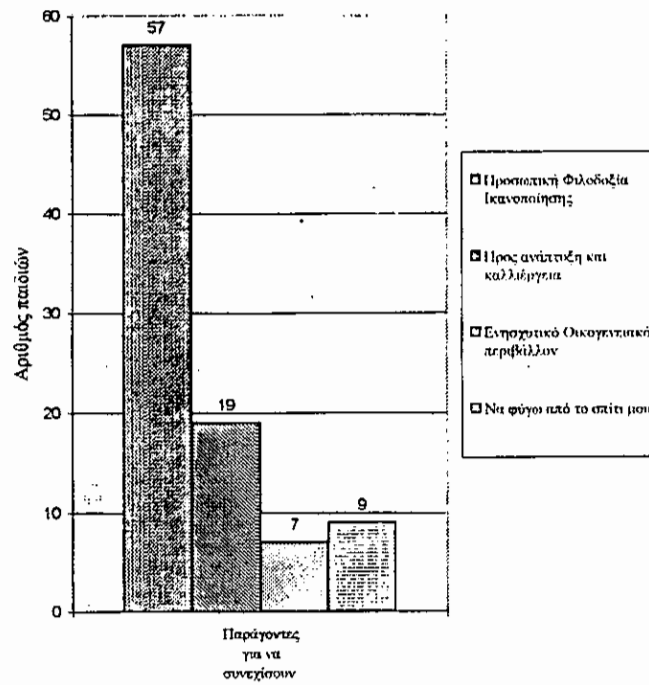
Ερώτηση 1η: Φύλλο (Πίνακας 1)

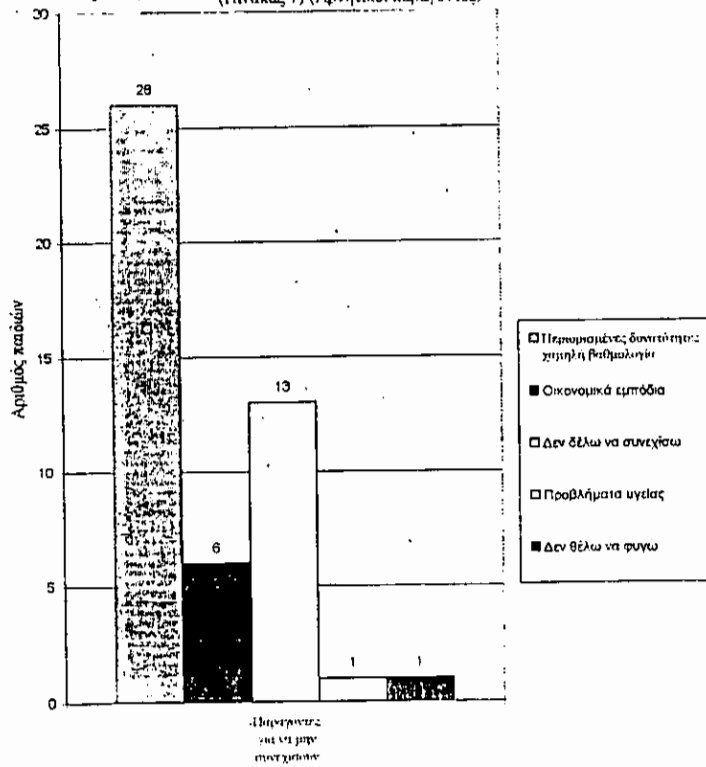
Ερώτηση 6: Συνέχιση των σπουδών μετά το λύκειο (πίνακας 5)

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

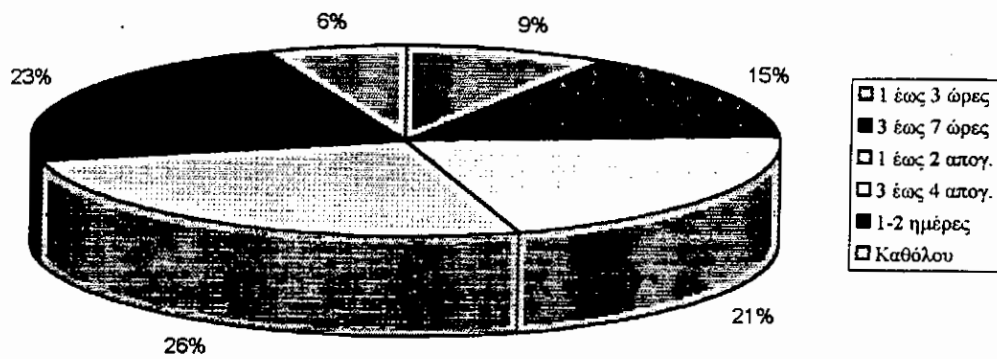

Ερώτηση 7: Παράγοντες που θα επηρεάσουν ή όχι την συνέχιση των σπουδών (Πίνακας 7) (Αρνητικοί παράγοντες)

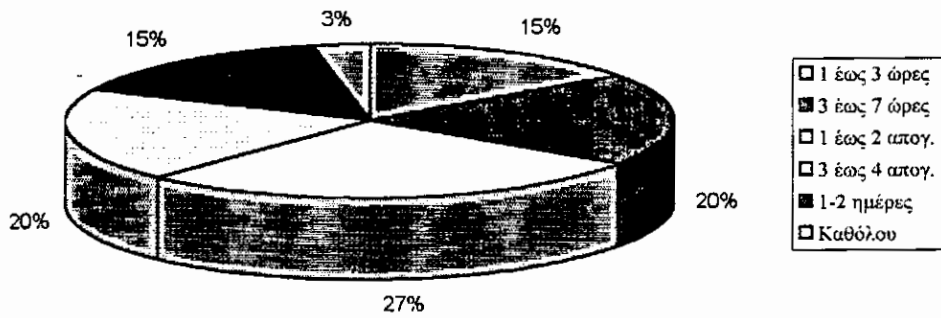

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

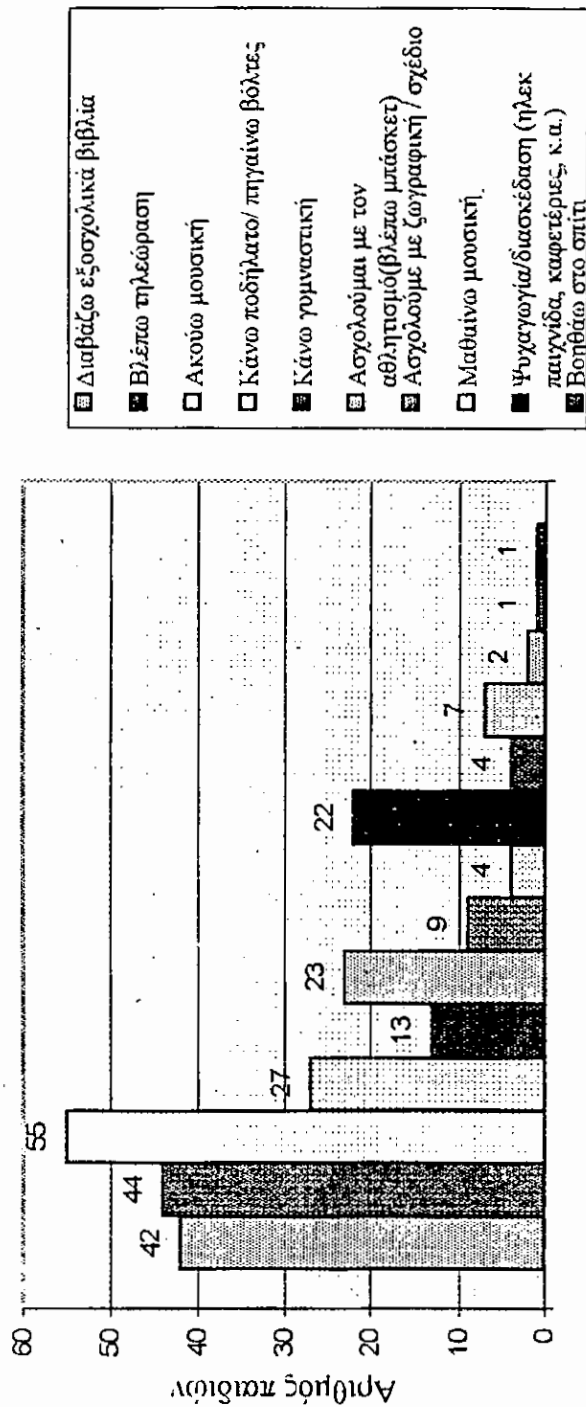
Ερώτηση 8: Πόσο ελεύθερο χρόνο έχεις μέσα στην εβδομάδα; (Πίνακας 9, αγόρια)

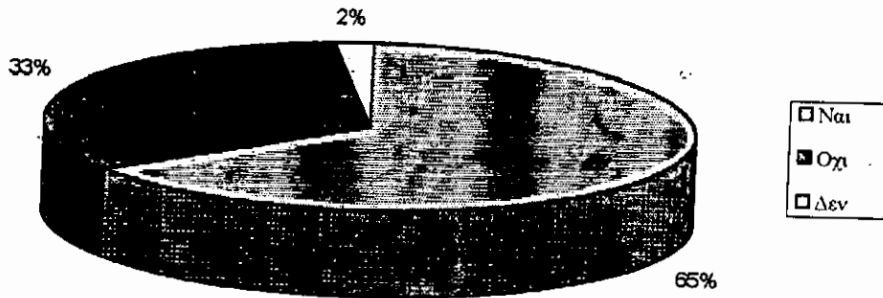
Ερώτηση 8: Πόσο ελεύθερο χρόνο έχεις μέσα στην εβδομάδα; (Πίνακας 10, Κορίτσια)

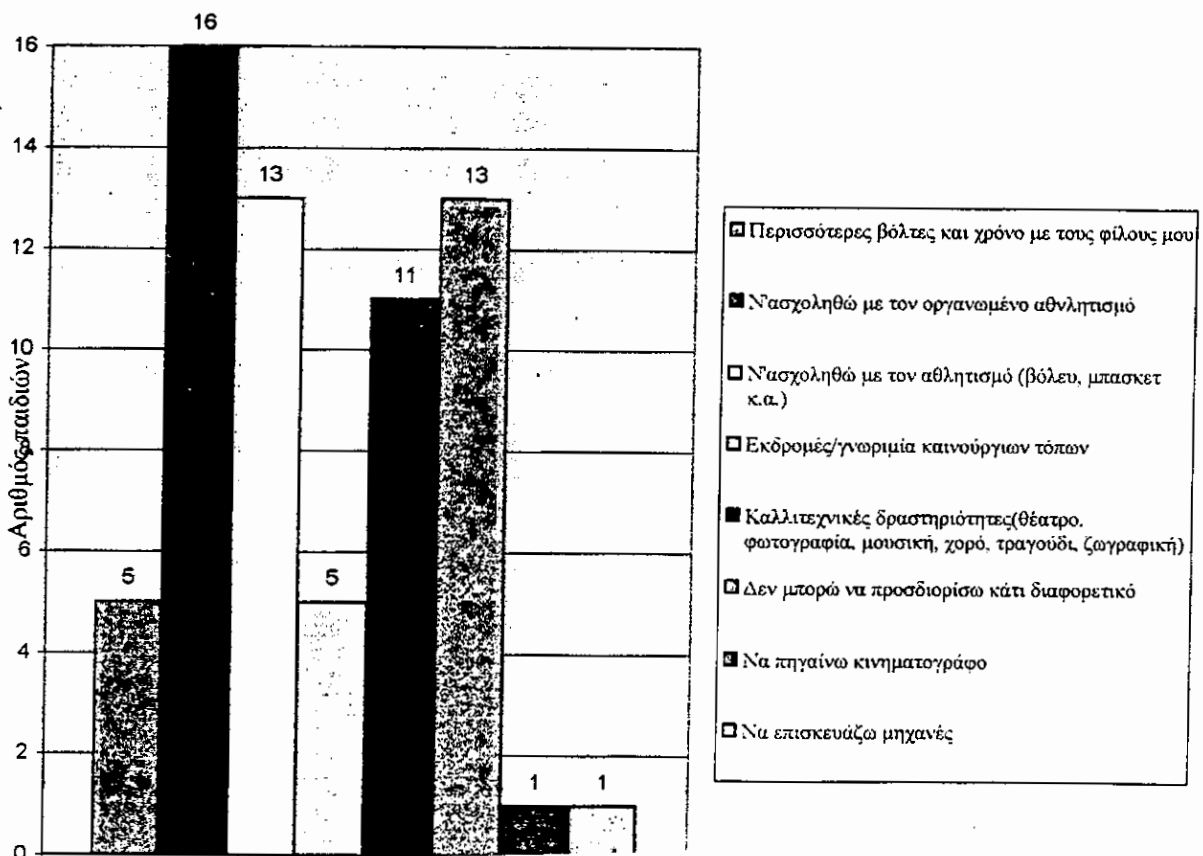
Ερώτηση 9: Αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου
(Πίνακας 11)

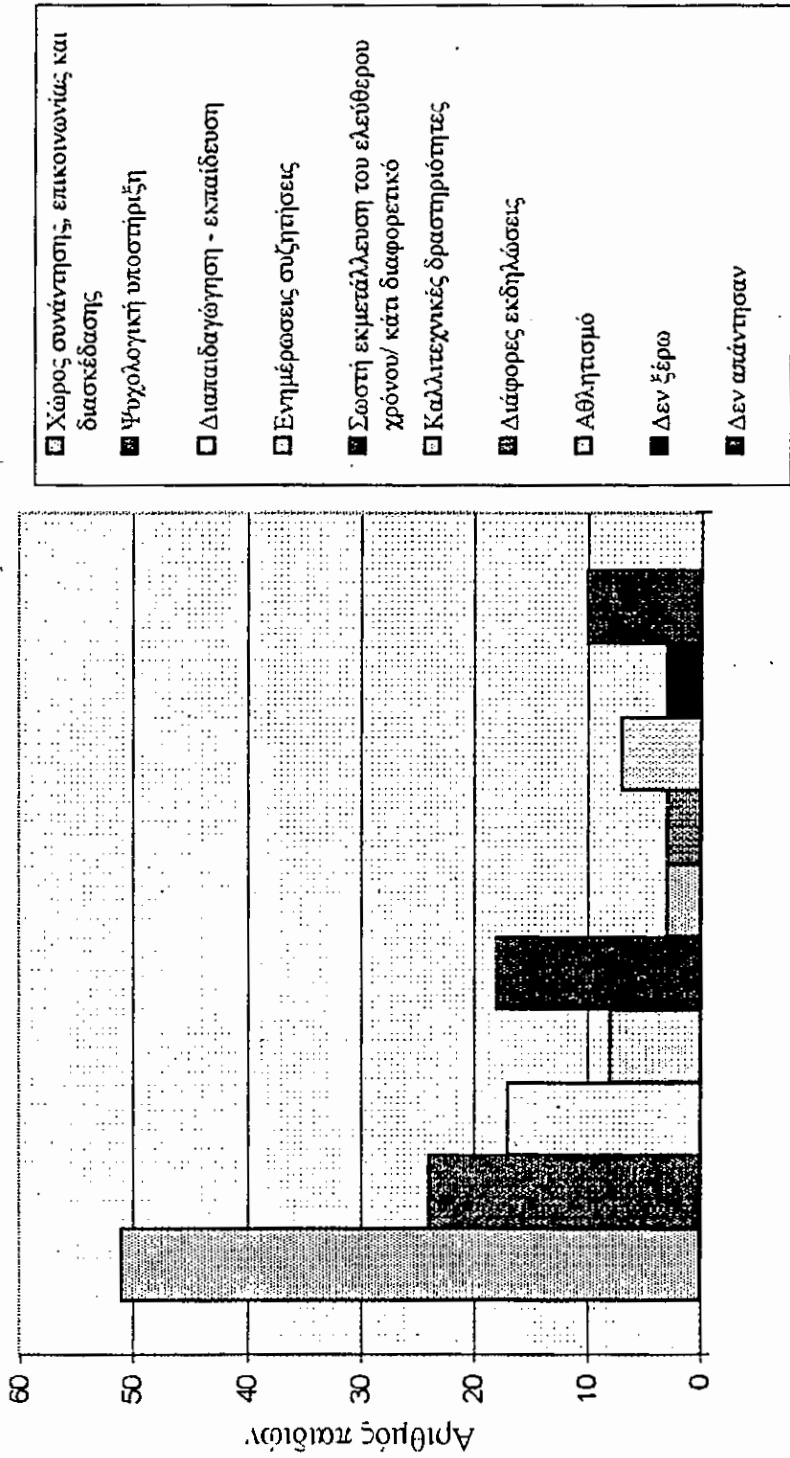
Ερώτηση 10: Δυνατότητα διαφορετικών πραγμάτων στον ελεύθερο χρόνο σου (Πίνακας 12)

Ερώτηση 10α: Τι είναι αυτό που θέλεις να κάνεις (πίνακας 13)

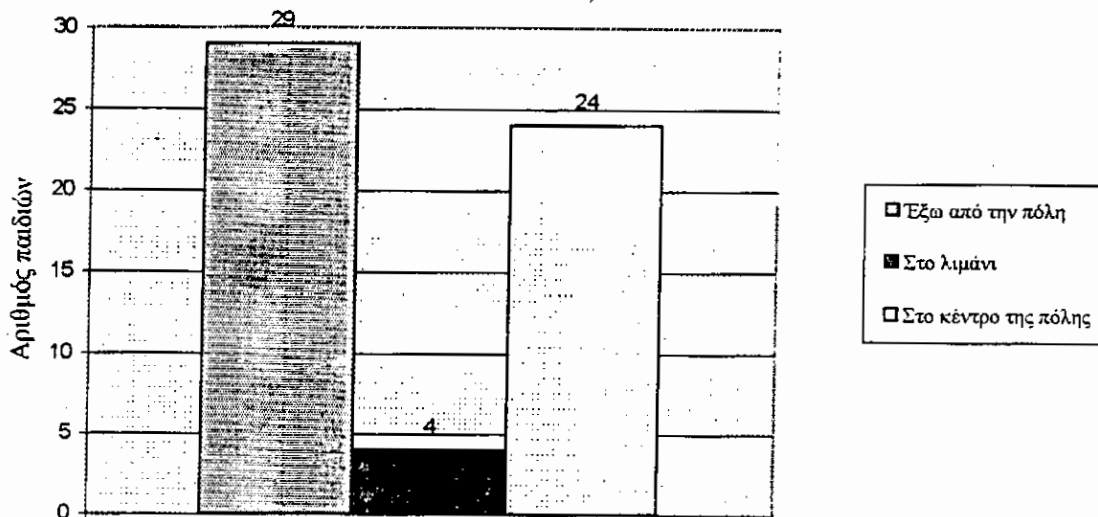

Ερώτηση 14: Τι μπορεί να προσφέρει ένα κέντρο Νεότητας στους νέους της Ναυπάκτου (πίνακας 20)

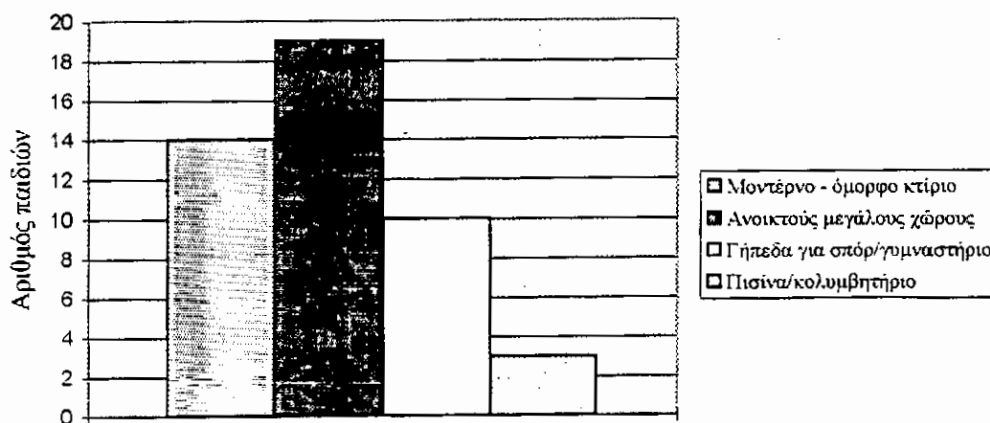

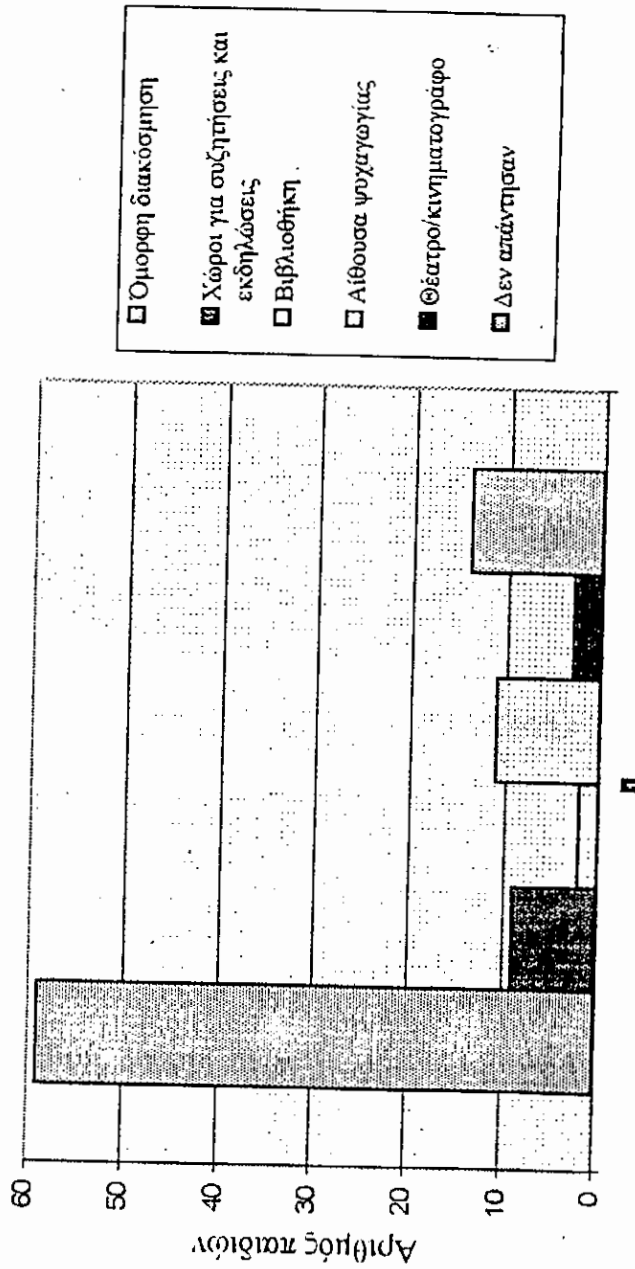
Ερώτηση 16: Διαμόρφωση του χώρου του κέντρου Νεότητας (τοποθεσία) (Πίνακας 22)

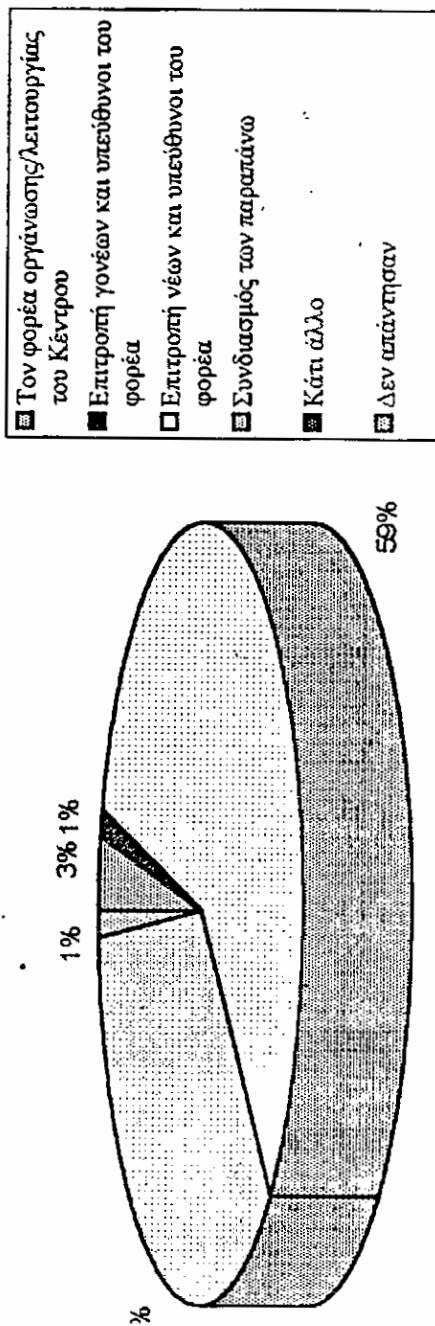
Ερώτηση 16β: Εξωτερικός χώρος (πίνακας 23)

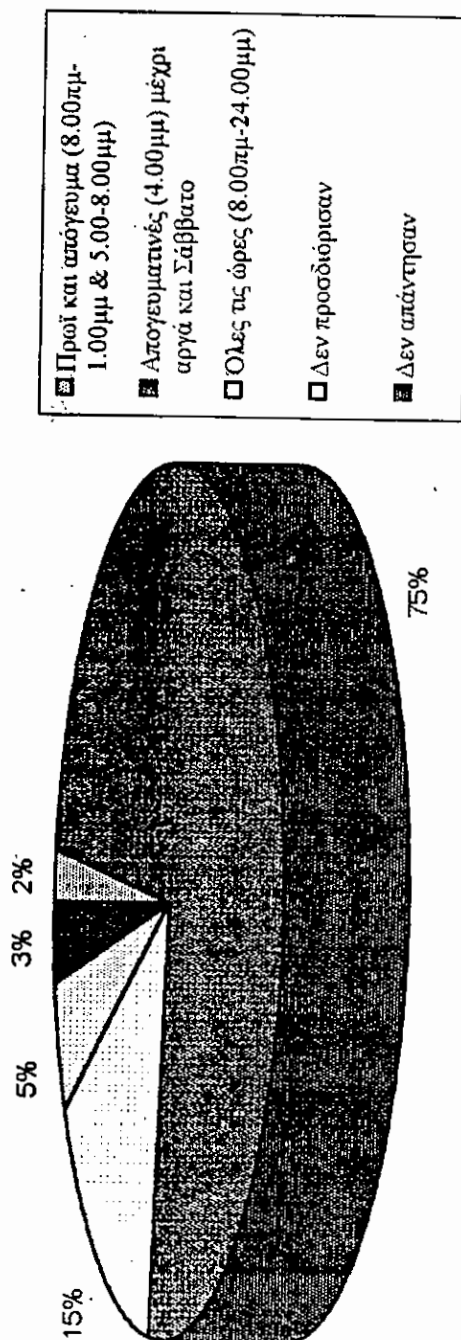
Ερώτηση 16γ: Εσωτερικός χώρος (πίνακας 24)

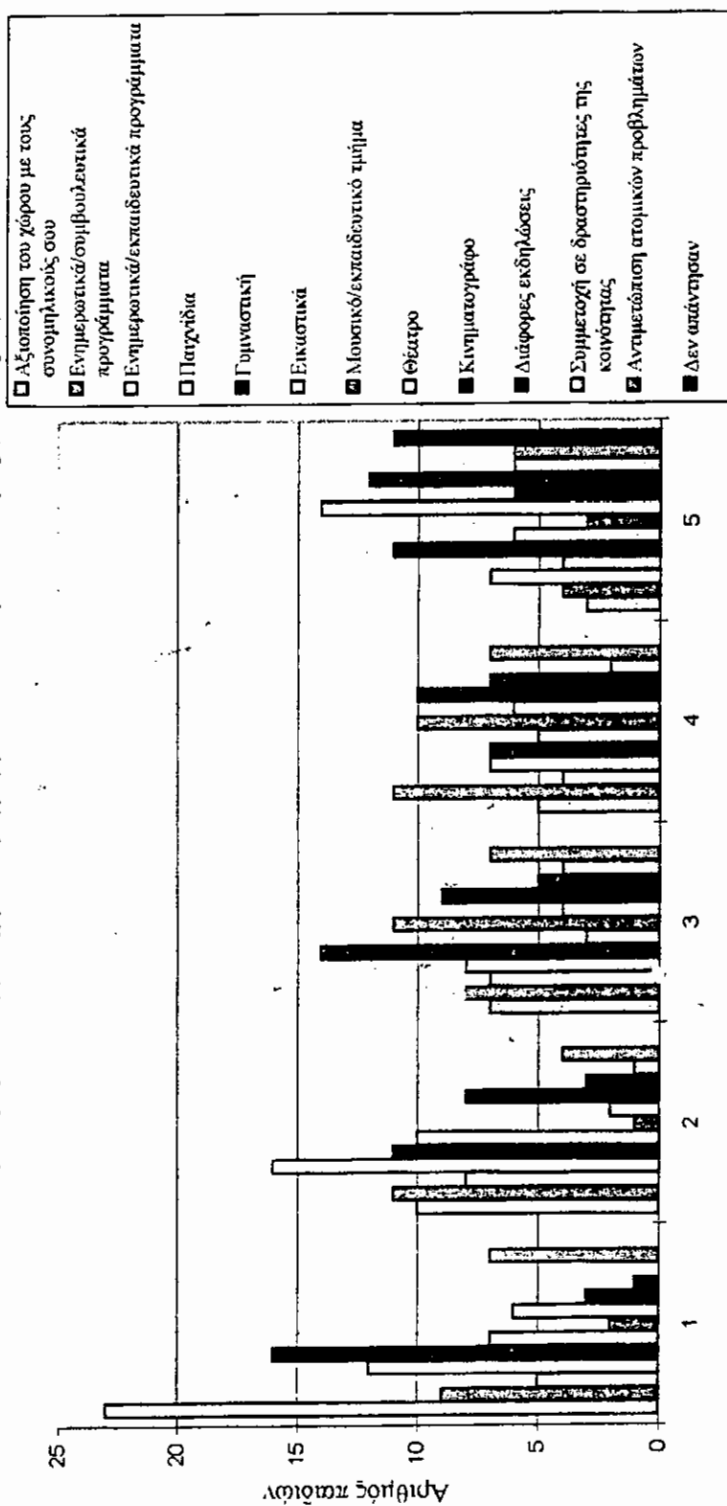
Ερώτηση 17: Διοικητική οργάνωση του κέντρου Νεότητας (Πίνακας 25)

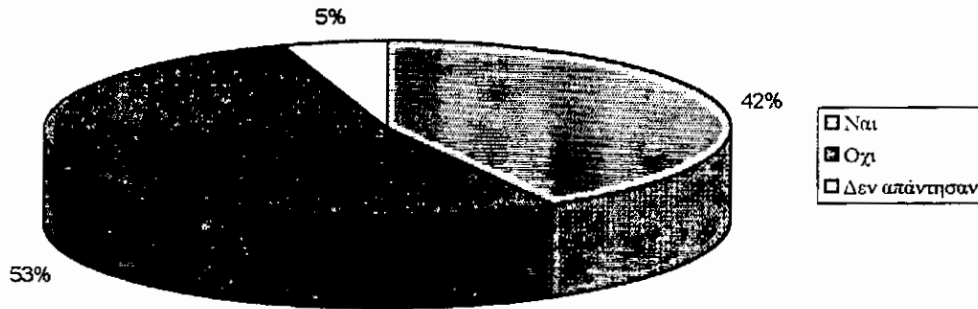
Ερώτηση 18: Ώρες λειτουργίας του κέντρου Νεότητας (πίνακας 26)

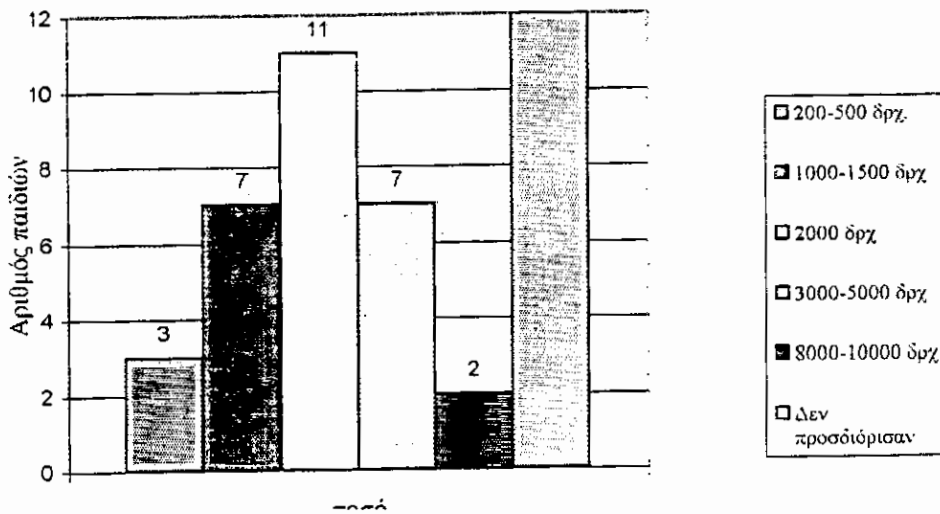
Ερώτηση 19: Συμμετοχή στα προγράμματα του κέντρου Νεότητας (πίνακας 27)

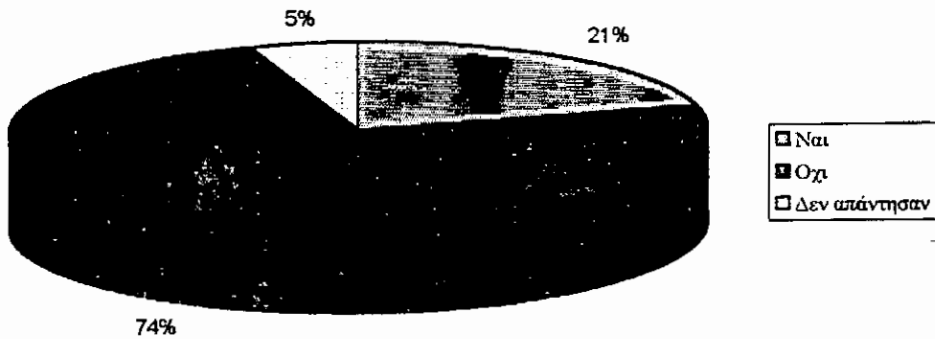
Ερώτηση 20α: Πρέπει να καταβάλλεται κάποιο συμβολικό χρηματικό ποσό για την συμμετοχή στα προγράμματα του κέντρου νεότητας. (Πίνακας 28)

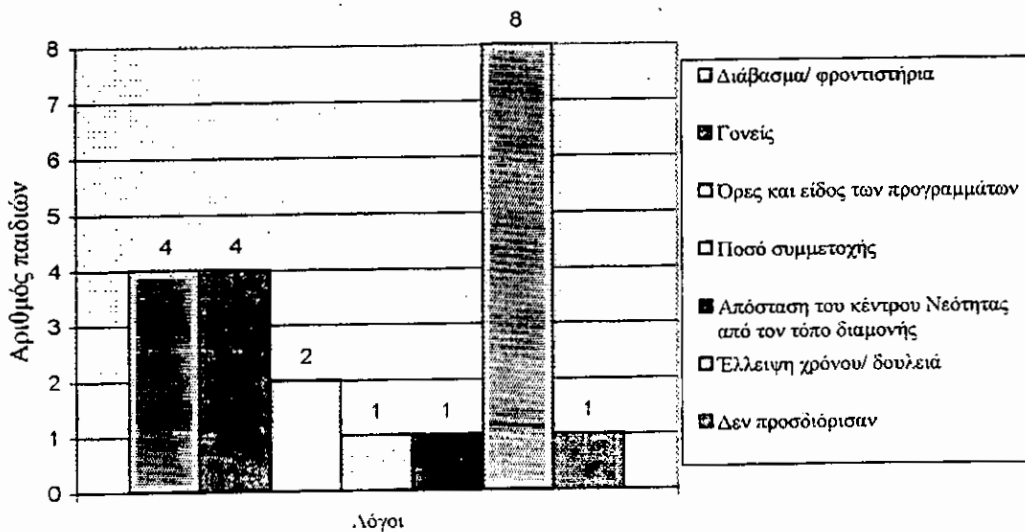
Ερώτηση 20β: Τι χρηματικό ποσό να πληρώνουν. (Πίνακας 29)

Ερώτηση 21α: Υπάρχουν κάποιοι λόγοι που θα εμποδίσουν την συμμετοχή σας στο πρόγραμμα του Κέντρου Νεότητας; (πίνακας 30)

Ερώτηση 21β: Λόγοι που θα εμποδίζουν την συμμετοχή σαν (πίνακας 31)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β
ΑΛΛΗ ΛΟΓΡΑΦΙΑ

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (Τ.Ε.Ι.)
ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΑΧ.Δ/ση : 263 34 Κοικούλι Πάτρας
Πληροφορίες : Μ.Χαραλαμπίδου
Τηλέφωνο : 329.943

Βαθμός Ασφαλείας

Πάτρα, 13-2-1995

Αριθ. Πρωτ. Δ.Υ Βαθμός Προτεραιότητας

ΠΡΟΣ: Οιονδήποτε αφορά

ΘΕΜΑ :

Παρακαλούμε να διευκολύνετε την Σκιαδά Κων/να ,
σπουδάστρια του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του ΤΕΙ Πάτρας ,
στη διεξαγωγή της πτυχιακής της εργασίας με θέμα :
"Οι ανάγκες των εφήβων και νέων στην Ναύπακτο . Σχεδιασμός
Κέντρου Νεότητας . "

Υπεύθυνη της ανωτέρω πτυχιακής είναι η κ.Χαραλάμπους
Μαίρη , καθηγήτρια εφαρμογών του Τμήματος .

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Προς:

Τον Διευθυντή: Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

(κ. Στ. Παπαδόπουλο)

Διεύθυνση: Κύπρου 20

Μεσολόγγι

Κύριε Διευθυντά,

Όπως σας γνωστοποιεί το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του Τ.Ε.Ι. Πάτρας, η πτυχιακή μου εργασία έχει θέμα: "Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου."

Γι' αυτό σας παρακαλώ να εγκρίνετε να συμπληρωθούν ερωτηματολόγια σχετικά με το θέμα της μελέτης μου στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: 1ο και 2ο Γυμνάσιο, 1ο και 2ο Γενικό Λύκειο και Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Ναυπάκτου.

Επισυνάπτω ένα αντίγραφο του ερωτηματολογίου (σχέδιο) προς ενημέρωσή σας.

Ελπίζω στην βοήθειά σας και σας ευχαριστώ εκ των προτέρων.

Με εκτίμηση

Κωνσταντίνα Σκιαδά

Σπουδάστρια επί πτυχίου

του τμήματος Κοιν. Εργασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΠΡΟΣ:

Μαθητές: Γυμνασίου, Γενικού

Λυκείου, και Τεχνικού

Επαγγελματικού Λυκείου

Το επισυναπτόμενο ερωτηματολόγιο, έχει σαν σκοπό την διεξαγωγή έρευνας, η οποία θα βοηθήσει στην διεκπαιρέωση της πτυχιακής μου εργασίας με θέμα: «Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου». Και η οποία όταν ολοκληρωθεί θα μπορεί να φανεί χρήσιμη στους τοπικούς φορείς, εάν θελήσουν να δημιουργήσουν ένα Κέντρο Νεότητας.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από δύο μέρη.

Το **Α΄μέρος** περιλαμβάνει τις ερωτήσεις 1 έως 13.

Μύσω των ερωτήσεων αυτών θα συλλεγούν γενικά στοιχεία για την ζωή των εφήβων και νέων στην οικογένεια, στο σχολείο και στην πόλη μας.

Το **Β΄μέρος** περιλαμβάνει τις ερωτήσεις από 14 έως 21.

Οι ερωτήσεις αυτές αφορούν τις σκέψεις των νέων για το σχεδιασμό ενός Κέντρου Νεότητας, σχετικά με το ποιές ανάγκες μπορεί να καλύψει, τα προγράμματα που θα πρέπει να περιλαμβάνει και πως θα πρέπει να λειτουργεί, ώστε να εξυπηρετεί ουσιαστικά τους σκοπούς του.

Θα πρέπει να σας αναφέρω ότι το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και η συμμετοχή σας σ' αυτό σημαντική.

Σας Ευχαριστώ για την συνεργασία.

Σπουδάστρια Κοινωνική Λειτουργός:

Σκιαδά Κωνσταντίνα

Τ.Ε.Ι. Πάτρας.

Α΄ ΜΕΡΟΣ

1. Φύλο: - Κορίτσι
          - Αγόρι
2. Τάξη: - Γ' Γυμνασίου
          - Γ' Τεχνικού Λυκείου
          - Γ' Τεχνικού Επαγγελματικού Λυκείου

3. Ποιά είναι η εκπαίδευση των γονιών σου;

	Πατέρας		Μητέρα
- Δημοτικό	☐	- Δημοτικό	☐
- Γυμνάσιο	☐	- Γυμνάσιο	☐
- Λύκειο	☐	- Λύκειο	☐
- Ανώτατη/ανώτερη εκπ.	☐	- Ανώτατη/ανώτερη εκπ.	☐
- Δεν έχει πάει σχολείο	☐	- Δεν έχει πάει σχολείο	☐
- Δεν ξέρω	☐	- Δεν ξέρω	☐

(Η ερώτηση που ακολουθεί θα συμπληρωθεί μόνο από τους μαθητές του γυμνασίου).

5. Μετά το γυμνάσιο σχεδιάζεις να συνεχίσεις τις σπουδές στο:

- Γενικό Λύκειο
- Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο
- Πολυκλαδικό Λύκειο
- Ο.Α.Ε.Δ.
- Άλλη σχολή (προσδιόρισε το).....
- Δεν θα συνεχίσω

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

(Η ερώτηση που ακολουθεί θα συμπληρωθεί από τους μαθητές γυμνασίου και Γυκείου)

6. Μετά το λύκειο σχεδιάζεις να συνεχίσεις τις σπουδές σου σε:

- Ανώτατες σχολές
- Ανώτερες σχολές
- Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο
- Άλλη σχολή (προσδιορίσέ το).....
- Δεν θα συνεχίσω

7. Ποιοί παράγοντες θα επηρεάσουν την αποφασή σου στο αν θα συνεχίσεις ή όχι τις σπουδές σου; (Τι είναι αυτό -(λόγοι) - που θα επηρεάσουν την αποφασή του σχετικά με τις σπουδές σου).

8. Πόσο ελεύθερο χρόνο έχεις μέσα στην εβδομάδα;

- 1 έως 3 ώρες
- 3 έως 7 ώρες
- 1 έως 2 απογεύματα
- 3 έως 4 απογεύματα
- 1- 2 ημέρες
- Καθόλου

9. Πως περνάς συνήδως τον ελεύθερο χρόνο σου;

.....

.....

.....

10. Θα ήθελες να κάνεις κάτι άλλο, στον ελεύθερο χρόνο σου αν είχε την δυνατότητα;

- Ναι
- Όχι
- Εάν ναι, τι είναι αυτό;.....

11. Σημείωσε μέχρι τρία (3) θετικά και τρία (3) αρνητικά στοιχεία που πιστεύεις ότι χαρακτηρίζουν την οικογενειακή σου ζωή.

(Στοιχεία που θεωρείς καλά στην οικογενειά σου ή που θα ήθελες να είναι διαφορετικά)

ΘΕΤΙΚΑ:

.....
.....
.....

ΑΡΝΗΤΙΚΑ:

.....
.....
.....

12. Ανέφερε μέχρι τρία (3) θετικά και τρία (3) αρνητικά στοιχεία που αφορούν το σχολείο σου. (Στοιχεία που τα θεωρείς καλά, και που δεν τα θεωρείς καλά).

ΘΕΤΙΚΑ:

.....
.....
.....

ΑΡΝΗΤΙΚΑ:

.....
.....
.....

13. Ανέφερε μέχρι τρία (3) θετικά και (3) αρνητικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την ζωή του στην Ναύπακτο.

ΘΕΤΙΚΑ:

.....
.....
.....

ΑΡΝΗΤΙΚΑ:

.....
.....
.....

Β' ΜΕΡΟΣ

14. Τι πιστεύεις ότι μπορεί να προσφέρει ένα Κέντρο Νεότητας στους νέους της Ναυπάκτου; (ποιές ανάγκες των νέων νομίζεις ότι μπορεί να καλύγει).

.....
.....
.....

15. Τι προγράμματα νομίζεις ότι θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα κέντρο για τους νέους;

.....

16. Πως πιστεύεις ότι θα πρέπει να διαμορφωθεί ο χώρος ενός Κέντρου Νεότητας; (τοποθεσία, εσωτερικός - εξωτερικός χώρος);

.....
.....
.....

17. Κατά την γνώμη σου πως πρέπει να διοικείται το "Κέντρο για τους νέους", από:

- Τον φορέα οργάνωσης/ λειτουργίας του Κέντρου
- Επιτροπή γονεών σε συνεργασία με τους υπεύθυνους του φορέα
- Επιτροπή νεών σε συνεργασία με τους υπεύθυνους του φορέα
- Συνδιασμός των παραπάνω
- Ή κάτι άλλο (προσδιορίσέ το).....

18. Ποιές ώρες νομίζεις ότι θα πρέπει να λειτουργεί το "Κέντρο για τους νέους";

.....

19. Εάν ένα Κέντρο Νεότητας προσέφερε τα παρακάτω προγράμματα εσύ σε ποια θα διάλεγες να συμμετέχεις; (Συμπλήρωσε με σειρά προτεραιότητας από 1 έως 5).

- Ένα χώρο που θα μπορείς να συναντιέσαι με τους φίλους/ες και να περνάς τον ελεύθερο χρόνο σου
- Ενημερωτικά/Εκπαιδευτικά προγράμματα (π.χ. προστασία περιβάλλοντος).
- Παιχνίδια (πινγκ πόνγκ, μπιλιάρδο, σκάκι)
- Γυμναστική

Πρόταση για την δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Ναυπάκτου

- Εικαστικά (ζωγραφική, πυλοπλαστική κ.α.)
- Μουσικό - εκπαιδευτικό τμήμα
- Θέατρο
- Κινηματογράφος
- Διάφορες εκδηλώσεις
- Συμμετοχή σε δραστηριότητες της κοινότητας
- Αντιμετώπιση ατομικών προβλημάτων

20. Πιστεύεις ότι για να συμμετέχεις στα προγράμματα του "Κέντρου των Νέων" θα πρέπει να πληρώνεις κάποιο συμβολικό χρηματικό ποσό;

- Ναι
- Όχι
- Εάν ναι, πόσο περίπου (το μήνα);.....

21. Νομίζεις ότι μπορεί να υπάρχουν κάποιοι λόγοι που θα σε εμποδίσουν να συμμετέχεις στα προγράμματα του Κέντρου Νεότητας;

- Ναι
- Όχι
- Εάν ναι, ποιοί λόγοι;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αντρέ Μισέλ , “Κοινωνιολογία της οικογένειας και του γάμου”, (μετάγγραση Λ.Μ. Μουσούρου), εκδόσεις GUTENBERG, Αθήνα 1987.
2. Ζωγράφου Ανδρέας, “Σημειώσεις Κοινωνικού Σχεδιασμού”, ΤΕΙ Πότρας 1992..
3. Ιατρίδης Δημήτριος, “Σχεδιασμός κοινωνικής πολιτικής”, εκδόσεις GUTENBERG, Αθήνα 1990.
4. Κατακάκη Δ. Χάρης, “Οι τρεις ταυτότητες της ελληνικής οικογένειας”, εκδ. Κέδρος, (γ' έκδοση), Αθήνα 1984.
5. Κελπέρης Χ., Μουρίκη Α., Μυριζάκης Γ., Παπαδέλλης Θ., Γαρδίκη Ο., Τεπέρογλου, “Νέοι: διάθεση χρόνου, διαπροσωπικές σχέσεις”, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, εκδόσεις: ΕΚΚΕ, τεύχος 57, σελ. 83.
6. Κερασοβίτη Αγλαΐα, “Το δικαίωμα στην εκπαίδευση”, πτυχιακή εργασία ΤΕΙ Πάτρας, 1989.
7. Κουτσογιαννίδου Σ., Γιακουμίδου Ε. “Ελεύθερος χρόνος και έφηβοι (15-18 ετών) στο Δήμο Θεσσαλονίκης”, πτυχιακή εργασία , ΤΕΙ Πότρας 1995.
8. Κουσίδου Τασούλα, “Η επαγγελματική ανάπτυξη του προσωπικού στις κοινωνικές υπηρεσίες και οργανώσεις”, Εκλογή, Αύγουστος 1985 σελ. 86.
9. Κυριαζοπούλου Θ., Δημακάκου Η. “Συμβολή στην διδασκαλία των εκδέσεων” Αθήνα 1984, γ' σειρά, σελ. 77-78.

10. Λάππα Ολγα, “Νεότητα”, πρακτικά 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Κοινωνικών Λειτουργών, Αθήνα, Μόρτιος 1-3/3/1985, 1987, σελ. 314-315.
11. Μάνος Κ. “Ψυχολογία του παιδιού”, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα, 1986.
12. Μάγος δ. “Ναυμαχίες”, λήμμα στην “Μαθητική Εγκυκλοπαίδεια”, α' έκδοση, Αθήνα, τομ. 8, σελ. 4.
13. Μπούρμπουλας Ι. Βασίλης, “Η εκπαίδευση των παιδιών στην επαρχία Ναυπακτίας και η κοινωνική τάξη προέλευσής τους (έρευνα)”, Ναυπακτικά, περιοδική έκδοση Εταιρείας Ναυπακτιακών Μελετών, 1986-1987, τόμος γ', σελ. 317-254.
14. Παρασκευόπουλος Ι., “Εξελεκτική Ψυχολογία”, Αθήνα 1984, τόμοι 1 και 4.
15. Παπαφλέσσα Θεοδώρα, “Οργάνωση και διοίκηση κοινωνικών υπηρεσιών”, Εκλογή, Αύγουστος 1985, σελ. 60.
16. Σταδόπουλος Πέτρος, “Σημειώσεις Κοινωνικού Σχεδιασμού”, ΤΕΙ Αθήνας 1987.
17. Σκεύος - Μ. Παπαϊωάννου, “Η κοινωνική κατάσταση και η συνείδηση των νέων”, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, εκδ. ΕΚΚΕ, 1987, τευχ. 66, σελ. 3-51.
18. Φιλλίπου - Παπανικολάου Δάφνη, “Πρόταση για τον σχεδιασμό ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών για τους νέους”, πρακτικά 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Κοιν. Λειτουργών, Αθήνα, Μόρτιος 1-3/3/1985, σελ. 321-325.
19. Φιλίας Βασίλης, “Εισαγωγή στη μεθολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών”, εκδ. GUTENBERG, Αθήνα 1977.

20. Επιτροπή των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων, γενική διεύθυνση "Οπτικοακουστικός τομέας, πληροφόρηση, επικοινωνία και πολιτιστικά θέματα", Η Ευρώπη των νέων, Αθήνα, Αύγουστος 1991.
21. Επιτροπή των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων, "Νεότητα και εκπαίδευση, οδηγός κοινωνικών προγραμμάτων", Αθήνα, Δεκέμβριος 1993.
22. Χαλάτσος Γιάννης, "Ναύπακτος, οδηγός πληροφόρησης", Αχαϊκές εκδόσεις, Πότρας 1991.
23. "Νεότητα", λήμμα στην εγκυκλοπαίδεια LAROUSSE BRITANNICA, εκδόσεις: ΠΑΠΥΡΟΣ, Αθήνα 1991, τόμος 22, σελ. 67, τόμος 45, σελ. 68.
24. Τζόνσον - Τουρνά Αμαλία, Σημειώσεις από το μάθημα: Μέθοδοι Κοινωνικής Εργασίας (συνέντευξη) "Ψυχολογική ωριμότητα", σελ. 1-9.
25. Χαραλάμπους Μαίρη, "Η θέση της Κ.Ε. στο σημερινό κόσμο. Τι μπορεί να προσφέρει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της εποχής μας", συνέδριο Ι.Α.Κ.Ε., 1991, σελ. 1-35.